dienstGezondheid & Jeugd zhz

Concept Jaarstukken 2023

15 april 2024

Inleiding

Het jaar 2023 was dynamisch. Buiten en binnen onze organisatie hadden we te maken met uiteenlopende impactvolle ontwikkelingen.

COVID-19 werd definitief afgeschaald. Van 1.000 extra medewerkers die zich tijdens de pandemie namens ons voor inwoners hebben ingezet, namen we afscheid. We borgden wat we hebben geleerd en oefenden ook weer om klaar te staan als opnieuw een crisis of incident zich voordoet.

Op het dossier PFAS werkten we hard aan het bevorderen van kennisontwikkeling en concrete handelingsperspectieven voor inwoners. We zagen het aantal inwoners in beeld bij Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten, Veilig Thuis en openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), groeien.

We werkten samen met vele partners aan het toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, de hervormingsagenda jeugd, pandemische paraatheid, het Integraal Zorgakkoord en veel meer. En we leerden uit onze monitoring dat mentale gezondheid van inwoners, zeker van de jeugd, meer aandacht vraagt.

We maakten stappen om onze dataverzameling te verbeteren en merkten ook dat het lastiger werd om vacatures in te vullen. We haalden in dit jaar opnieuw onze herregistratie HKZ binnen!

In 2023 scherpten we aan hoe we, gezien alle ontwikkelingen, onze organisatie wendbaar en weerbaar houden. We ontwikkelden met de gemeenten de eerste kaders voor het meerjarenbeleid, welke in 2024 worden vastgesteld en werden gevraagd om te inventariseren welke mogelijkheden we zien om beleid of uitvoering te hervormen in de komende jaren.

Dit is een greep van de ontwikkelingen in 2023. Het jaar sluiten we af met een positief resultaat voor zowel Service Organisatie Jeugd (SOJ) als GGD, Veilig Thuis en Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten. In deze jaarrekening geven we u preciezer inzicht in onze inspanningen en realisatie over het jaar 2023, waarmee we ons voor Zuid Holland-Zuid onverminderd hebben ingezet om gezondheidsachterstanden te verkleinen en ontwikkelkansen te vergroten.

Eveline Schurink
Algemeen directeur DG&J, tevens Directeur Publieke Gezondheid Zuid-Holland Zuid

Inhoudsopgave

Inleiding 2

1 Samenvatting 5

2 Programmaverantwoording 9
2.1 Dienst Gezondheid en Jeugd 10
2.1.1 Publieke Gezondheid 10
2.1.2 Veilig Thuis 22
2.1.3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt 26
2.1.4 Jeugdgezondheidszorg 29
2.1.5 Kennisprogramma 31
2.2 Serviceorganisatie Jeugd 32
2.3 Algemene dekkingsmiddelen 42

3 Verplichte paragrafen 44
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 44
3.1.1 Kaders 44
3.1.2 Beleid omtrent weerstandsvermogen 44
3.1.3 Financiële kengetallen 50
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen 52
3.3 Financiering 52
3.3.1 Risicobeheer 52
3.3.2 Kasgeldlimiet 52
3.3.3 Renterisiconorm 53
3.3.4 Kredietrisico's 53
3.3.5 Financiering 53
3.3.6 Relatiebeheer 53
3.3.7 Administratieve Organisatie 53
3.3.8 Schatkistbankieren 53
3.4 Bedrijfsvoering 54
3.4.1 Structuur 54
3.4.2 Terugblik en vooruitblik 54
3.4.3 Rechtmatigheid 58
3.5 Verbonden partijen 60
3.6 Algemene Verordening Gegevensbescherming 61
3.7 Openbaarheidsparagraaf 62
3.8 COVID-19 paragraaf 63

4 Jaarrekening 2023 65
4.1 Balans GR DG&J 66
4.2 Het overzicht van baten en lasten 68
4.2.1 Overzicht van incidentele baten en lasten 68
4.2.2 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves 68
4.3 Taakvelden 68
4.4 EMU-saldo 69
4.5 Toelichtingen 70
4.5.1 Grondslagen waardering en resultaatbepaling GR DG&J 70
4.5.2 Toelichting op de balans per 31 december 2023 72
4.6 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT) 78
4.7 Subsidierelaties 82

4.8 COVID-19 meerkosten – COVID-19 SPUK 82
4.9 Rechtmatigheid 82
4.9.1 Inleiding 82
4.9.2 Rechtmatigheidsverklaring 83

5 Vaststelling 86

6 Controleverklaring 87

Bijlagen 88

1 Inwoner- en leerlingenbijdrage 2023 88
1.1 Inwonerbijdrage 2023 begroting versus jaarrekening 88
1.2 Gemeentelijke bijdrage per product 89
1.3 Gehanteerde verdeelsleutels 89
1.3.1 Gemeentefonds 89
1.3.2 Jeugdigen en leerplichtigen 90

2 Verantwoording subsidie gemeente Dordrecht 91

3 Verantwoording subsidie gemeente Nissewaard 92

4 Taakvelden 93

5 Beleidsindicatoren 94

6 SiSa bijlage 95

1 Samenvatting

Het jaar 2023 was dynamisch. Buiten en binnen onze organisatie hadden we te maken met uiteenlopende impactvolle ontwikkelingen.

Mede door COVID-19 is gebleken, dat de infectieziektebestrijding in Nederland versterking nodig heeft. Landelijk wordt dit breed omarmd en vanuit het Ministerie van VWS wordt dit ondersteund met tijdelijke middelen voor 2023 (en 2024). In 2023 hebben wij deze tijdelijke middelen onder andere besteed aan het opleiden van artsen en verpleegkundigen en is een start gemaakt met epidemiologisch en wetenschappelijk onderzoek en bovenregionale samenwerking. Het opleiden van vooral artsen is zeer belangrijk, omdat er landelijk een tekort is.
De versterking van infectieziektebestrijding heeft ook impact op de benodigde capaciteit en kwaliteit. In het laatste kwartaal 2023 is het landelijke eindrapport 'Formatienormering Algemene Infectieziektebestrijding' gepresenteerd. Het doel van onderzoek was om duidelijk te krijgen wat er aan capaciteit en kwaliteit nodig is om de infectieziektebestrijding structureel te versterken en de pandemische paraatheid te vergroten. Eventuele financiële consequenties hiervan nemen wij mee in de begroting 2025.

Naast de infectieziektebestrijding in Nederland is het ook belangrijk om de import van infectieziekten te voorkomen. Hiervoor bieden wij (reizigers) consulten aan. Het aantal (reizigers) consulten lag in 2023 beduidend hoger dan de norm (9.183 om 6.000). Per 1 april 2023 is er een tweede middag/avondspreekuur op de centrale GGD-locatie gestart, om in de toenemende behoefte van de burgers te voorzien.

De toename van vluchtelingen uit Oekraïne en van asielzoekers brengt ook een taak voor ons mee. Op diverse opvanglocaties zijn in 2023 voorlichtingen gegeven over het voorkomen van infectieziekten. Naast de reguliere wettelijke inspectietaken op het gebied van Technische Hygiëne Zorg, hebben wij hygiëne inspecties uitgevoerd voor de opvanglocaties van vluchtelingen uit Oekraïne en asielzoekers.

Op het vlak van gezondheid en milieu zijn er zorgen over PFAS in drinkwater en over PFAS in de omgeving van Chemours. Wij adviseerden in 2023 inwoners en organisaties in de regio over PFAS, waren strategisch partner van de gemeenten in de regionale regiegroep, stemden af met andere GGD'en en met andere overheidslagen zoals Ministerie en Provincie, en waren betrokken bij -en mede uitvoerder van- onderzoek. Nieuwe ontwikkelingen rondom PFAS hebben we nauwlettend gevolgd via ons landelijk en regionaal netwerk.

In onze toezichtrol bij kinderopvang en Wmo hebben wij in 2023 bij kinderopvang de inspecties, die aan een wettelijke termijn zijn gebonden, tijdig uitgevoerd en afgerond. Daarmee is in 2023 voldaan aan de 100% norm voor tijdigheid. De Wmo-toezichthouders van de GGD hebben het grootste deel van de gecontracteerde onderzoeken uitgevoerd.

Bij het onderdeel preventie publieke gezondheid is het programma 'Samen voor Gezond' leidend. In het programma krijgt gezondheidsbevordering in de regio concreet vorm. We hebben hier in 2023, zonder de beperkingen die de coronamaatregelen eerder gaven, uitvoering aan gegeven.

Bij het meldpunt Zorg en Overlast en OGGZ was het aantal meldingen in 2023 onverminderd hoog. Kwalitatief zagen we in de uitvoering van het onderzoek in vervolg op de meldingen de complexiteit om tot passende interventies te komen, toenemen. De beschikbaarheid van plaatsen in de maatschappelijke opvang is in 2023 een uitdaging

gebleken. En het aantal huishoudens waar sprake is van extreme woningvervuiling is in 2023 opnieuw gestegen.

Op het gebied van Gezond & Veilig Opgroeien zien wij de volgende ontwikkelingen bij Veilig Thuis en bij de Service Organisatie Jeugd (SOJ).

Bij Veilig Thuis zien we een stijging van het aantal meldingen en adviezen. De stijging ten opzichte van 2022 bedroeg 10% (meldingen) respectievelijk 15% (adviezen). Een groeiend aantal meldingen wordt na triage door Veilig Thuis (op basis van een veiligheidstaxatie) direct overgedragen aan het lokale veld (de hulpverlening). De uitvoering van de triage binnen de wettelijke termijn van vijf werkdagen is in 2023 in 67% van de gevallen behaald. Dit betreft een achteruitgang ten opzichte van 2022 (79%). Echter, is dit in 4e kwartaal 2023 al teruggebracht naar 81% binnen de termijn. Naast de stijging van het aantal meldingen en adviezen zien we ook de volgende ontwikkelingen in 2023 ten opzichte van 2022:

- Stijging aantal aanvragen (1%) om directe veiligheid te creëren of om deze te verstevigen door middel van een Aware, Ambulante trajecten of Opvang.
- Stijging van het aantal tijdelijke huisverboden met 19%.
- In 2023 zijn er 296 diensten uitgevoerd in het kader van Onderzoek en Voorwaarden & Vervolg. Dit is een stijging van 4% in vergelijking met 2022.

Bij deze laatste diensten betrof het in 39% van de meldingen een spoedonderzoek.
In 2023 zijn 74% (was 66% in 2022) van de diensten binnen de tien-weken-termijn uitgevoerd. De totale gemiddelde doorlooptijd bedroeg 60 weekdagen (was 75 weekdagen in 2022).
Bij het Crisisinterventieteam was er in 2023 een lichte afname van het aantal interventies (2022: 457, 2023: 428). De ambitie is om binnen 48 uur zaken over te dragen aan het betreffende lokale team. Dit is in 2023 in 73% van de gevallen gelukt. Bij de uitvoering van de hoortaak, in het kader van de wet verplichte GGZ, ligt het aantal cliënten fors lager dan voorzien. Voorzien was 400 in werkelijkheid bedraagt dit aantal 82. Wij hebben geen invloed op deze aantallen, omdat dit proces wordt gestart door derden.

Het aantal meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim, in het kader van leerplicht, is erg hoog. In 2023 hebben we de begrotingsnorm van 2.000 afgehandelde meldingen ruim overschreden. Om de meldingen zo goed mogelijk af te kunnen wikkelen zijn in 2023, door de deelnemende gemeenten, extra middelen beschikbaar gesteld (€ 299.000). Deze middelen zijn in 2023 volledig benut.
Het percentage voortijdig schoolverlaters onder de 18-23 jarigen is substantieel gestegen in schooljaar 2021-2022 en significant hoger uitgevallen dan het streefpercentage. De ontwikkeling in ZHZ houdt gelijke tred met de landelijke ontwikkeling.
De inzet van MatchMakers blijft succesvol. In 2023 hebben meer voortijdig schoolverlaters kunnen plaatsen (167) dan de begrotingsnorm van 150.

Bij de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) heeft het jaar 2023 in het teken gestaan van de doorontwikkeling van de nieuwe inkoop. Met gemeenten is het gezamenlijk contractmanagement verder uitgerold met Samen sturen. Gemeenten hebben deelgenomen aan brancheteams en vanuit deze brancheteams aan contractmanagementgesprekken van relevante aanbieders. Ook hebben gemeenten op eigen verzoek deelgenomen aan contractmanagementgesprekken met aanbieders met een groot lokaal belang. Daarnaast hebben gemeenten deelgenomen aan de ontwikkeltafels. Aanbieders waarderen de toegenomen betrokkenheid en kennis van gemeenten. Signalen uit het contractmanagement hebben in co-creatie met gemeenten geleid tot verbeteringen in het contractmanagement en het jeugdhulplandschap.

Een andere belangrijke ontwikkeling is de evaluatie en doorontwikkeling van het normenkader geweest. Uit de evaluatie is gebleken dat het ingerichte proces met een hoge administratieve last te belastend en moeilijk uitvoerbaar is voor aanbieders, lokale teams en contractmanagement. Een gemeentelijke werkgroep heeft samen met SOJ en

in afstemming met zorgaanbieders een aantal alternatieven ontwikkeld met een voorkeursscenario dat een oplossing biedt voor gesignaleerde knelpunten en tot sluitende handhaving leidt.

Afgelopen jaar heeft ook in het teken gestaan van de sterke afbouw van JeugdzorgPlus. De twee aanbieders van JeugdzorgPlus in onze regio hebben continuïteitsplannen opgesteld die zich richten op de sterke afbouw van gesloten plaatsingen. De hiermee gepaard gaande forse investeringen en transitiekosten kunnen naar verwachting worden gedekt uit Rijksmiddelen.

Het gemeentedashboard jeugdhulp is continu doorontwikkeld in samenwerking met gemeenten. Door professionalisering en uitbouw van het gemeentedashboard is er onder andere meer inzicht in nieuwe instroom, het normenkader, jeugdigen met hoge zorgkosten, verlengde jeugdhulp en de 'klantreis' binnen de jeugdhulp. SOJ heeft maandelijks dashboardbijeenkomsten georganiseerd voor gemeenteambtenaren en controllers, om onderwerpen (op verzoek) te verdiepen. Gemeenten geven aan de doorontwikkeling van meerwaarde te vinden voor hun analyse en sturing op de jeugdhulp.

Bij de Jeugdgezondheidszorg is in 2023 gestart met de uitvoering van de Bestuursopdracht JGZ. Hierin wordt onderzocht wat de kernpartners in de regio onder een toekomstbestendige JGZ verstaan en welke vorm van governance hier het beste bij past. Naar verwachting is de Bestuursopdracht per 1 juli 2024 afgerond.
In 2023 was er meer inzet vanuit Jong JGZ door:

- verhoogd verzuim onder VO-leerlingen.
- inzet op locaties met veel nieuwkomers en Oekraïense ontheemden.

Daarnaast is in 2023 gestart om invulling te geven aan het thema "duurzame JGZ". Door Jong JGZ wordt hiervoor een meerjarige aanpak ingericht. De verwachte opbrengst (2026) is een toekomstbestendig JGZ pakket met aandacht voor flexibilisering en het bieden van voldoende verantwoorde zorg door een range aan verschillende professionals (taakdifferentiatie).

De geplande activiteiten en onderzoeken uit het kennisprogramma zijn voor het grootste deel in 2023 gerealiseerd, zoals de monitor volwassen en ouderen, de monitor jongvolwassen, kwalitatief onderzoek naar statushouders en het onderzoek eigen regie tijdens de coronaperiode. Enkele onderzoeksrapporten wachten nog op finaliseren, zoals het onderzoek naar ondervoeding bij ouderen. Aanvullend op de reguliere gezondheidsmonitoren is in opdracht van het Ministerie van VWS/RIVM gewerkt aan de COVID-monitoren. In 2023 zijn de resultaten van de corona monitor volwassenen en ouderen en de corona gezondheidsmonitor gepubliceerd.

Bij COVID-19 heeft er in 2023 ten opzichte van 2022 een afschaling plaatsgevonden. De inzet voor COVID-19 kende in 2023 twee fasen. Tot 1 juli 2023 had de GGD de opdracht om op lokaal niveau een informatie- en vaccinatie aanbod te behouden (fijnmazige vaccinatie), met name voor doelgroepen die nog onvoldoende beschermd zijn. In juni heeft de minister van VWS besloten tot een structureel vaccinatieprogramma tegen COVID-19. Dit zorgde ervoor dat in het najaar van 2023 een vaccinatiecampagne voor medische risicogroepen, zorgmedewerkers en zwangeren heeft plaatsgevonden. Het doel hiervan is om de bescherming bij een COVID-19-infectie op peil te houden en daarmee ziekenhuisopnames en sterfte door COVID-19 te voorkomen. In 2023 heeft COVID-19 ook nog de nodige inzet gevraagd, maar beduidend minder dan in de afgelopen jaren.

Recapitulatie financiën

Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J)

Bij de 2de bestuursrapportage 2023 was een voordelig resultaat voorzien voor 2023 van € 208.000. Uiteindelijk wordt 2023 afgesloten met een voordelig resultaat van € 802.000. Deze toename wordt hoofdzakelijk verklaard door de resultaten bij de producten:

- Publieke gezondheid: € 119.000.
- Veilig Thuis: € 303.000.
- Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt: -/- € 53.000.
- Kennisprogramma: € 146.000.
- Algemene dekkingsmiddelen – overhead: € 64.000.

In hoofdstuk 2, bij de onderdelen "wat heeft het gekost?" wordt hierop een uitgebreidere toelichting gegeven.

Service Organisatie Jeugd (SOJ)

De lasten 2023 zijn € 2,6 mln. (2,1%) hoger dan begroot en € 1,8 mln. (1,3%) lager dan de prognose bij de 2de bestuursrapportage 2023. In hoofdstuk 2.2.3 wordt een nadere toelichting gegeven.

2 Programmaverantwoording

Binnen de GR DG&J zijn twee organisatieonderdelen samengebracht, namelijk: de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) en de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ). In onderstaande programmaverantwoording treft u deze in respectievelijk paragraaf 2.1 en 2.2 aan.

Financieel
DG&J sluit het jaar 2023 met een positief resultaat van € 802.000.

In onderstaande tabel is per subprogramma het resultaat weergegeven. In de kolom begroting 2023 is de begroting na wijzigingen weergegeven. Het begrotingsprogramma van DG&J bestaat uit zes subprogramma's. In dit hoofdstuk is per subprogramma een inhoudelijke en financiële verantwoording opgenomen.

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023*			Realisatie 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Publieke gezondheid	19.917	19.917	0	18.182	18.302	119	1.735	-1.616	119
2. Veilig Thuis	7.853	7.853	0	7.553	7.857	303	300	4	303
3. Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	2.927	2.927	0	2.946	2.893	-53	-19	-34	-53
4. Jeugd(-gezondheidszorg)	13.092	13.092	0	13.078	13.092	14	14	0	14
5. Kennisprogramma	1.134	1.134	0	1.029	1.175	146	105	41	146
6. Algemene dekkingsmiddelen	9.309	9.516	208	8.832	9.104	272	476	-412	65
Saldo baten en lasten	***54.231***	***54.438***	***208***	***51.620***	***52.422***	***802***	***2.611***	***-2.017***	***594***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***54.232***	***54.438***	***208***	***51.620***	***52.422***	***802***	***2.611***	***-2.017***	***594***

**Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 9 november 2023 (2de bestuursrapportage 2023).*

Bij SOJ zijn de lasten 2023 € 2,6 mln. (2,1%) hoger dan begroot en € 1,8 mln. (1,3%) lager dan de prognose bij de 2de bestuursrapportage 2023. In hoofdstuk 2.2.3 wordt een nadere toelichting gegeven.

Indicatoren
Wij hebben bij de producten indicatoren opgenomen om in beeld te brengen wat wij hadden voorgenomen en wat wij hebben gerealiseerd. We gebruiken hiervoor de kleuren groen (gerealiseerd), geel (gedeeltelijk gerealiseerd) en rood (niet gerealiseerd).

2.1 Dienst Gezondheid en Jeugd

Binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd hielden we ons bezig met:

- Publieke gezondheid.
- Veilig Thuis.
- Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt.
- Jeugdgezondheidszorg.
- Kennisprogramma.

2.1.1 Publieke Gezondheid

De kosten en inkomsten die verband houden met COVID-19 zijn, voor zover ze geen betrekking hebben op overhead, verantwoord in dit programma. In dit programma is geen verdere toelichting hierover opgenomen, omdat alle kosten en inkomsten die verband houden met COVID-19 zijn verantwoord in de paragraaf over COVID-19 (zie hoofdstuk 3, onderdeel 3.9).

2.1.1.1 Wat wilden wij bereiken?

In dit programma worden zeven maatschappelijke doelstellingen nagestreefd;

1. Infectieziektebestrijding en infectiepreventie: Het voorkomen van introductie en (verdere) verspreiding van infectieziekten en waar nodig het bestrijden van infectieziekten, waaronder SOA's en TBC. Het bevorderen van hygiënebesef en het op de juiste wijze toepassen van hygiënemaatregelen.
2. Voorkomen import infectieziekten: Het voorkomen van de introductie van import infectieziekten in het werkgebied en het beschermen van individuele reizigers tegen infectieziekten en andere gezondheidsrisico's.
3. Gezondheid en milieu: Het adviseren over de gezondheidseffecten van milieuvraagstukken.
4. Toezicht kinderopvang en Wmo: Het bevorderen van kwalitatief hoogwaardige kinderopvang voor een goede ontwikkeling van het kind in een veilige en gezonde omgeving.
5. Crisisorganisatie: Het beschermen van de gezondheid van inwoners bij rampen en crisis.
6. Preventieve publieke gezondheid: Het bevorderen van een gezonde leefstijl en gezond gedrag (preventieve publieke gezondheid). Het verbeteren van de (ervaren) fysieke en psychische gezondheid en het verminderen van de psychosociale problematiek van kwetsbare doelgroepen van 0 tot 100 jaar.
7. Meldpunt zorg en overlast en OGGZ: Is gericht op de coördinatie van preventieve zorg voor risicogroepen en zorg voor kwetsbare personen die zelf geen hulp zoeken zoals dak- en thuislozen en zorgwekkende 'zorgmijders'.

1. Infectieziektebestrijding en infectiepreventie

Dat de infectieziektebestrijding in Nederland versterking nodig heeft, is een inzicht dat inmiddels breed wordt omarmd, en vanuit het Ministerie van VWS wordt ondersteund met tijdelijke middelen (SPUK Versterking Infectieziektebestrijding en pandemische Paraatheid; VIP) voor 2023 en 2024. De GGD heeft deze middelen in 2023 onder andere besteed aan het opleiden van artsen en verpleegkundigen en is een start gemaakt met epidemiologisch en wetenschappelijk onderzoek en bovenregionale samenwerking. Met behulp van deze middelen is ook de samenwerking met partners in de eerste- en tweedelijns zorg voortgezet. Vanuit onze regio nemen wij deel aan de landelijke gesprekken van onder andere GGD GHOR NL en RIVM met het Ministerie van VWS over structurele (middelen voor de) versterking van de infectieziektebestrijding. Ook aan de vormgeving van de Landelijke Functie Opschaling Infectieziektebestrijding (LFI), de nieuwe landelijke crisisorganisatie die ervoor moet gaan zorgen dat Nederland een toekomstige pandemie beter kan bestrijden, dragen we bij zodat deze straks ook aansluit op de behoefte in de regio Zuid Holland-Zuid.

HPV18+ Vaccinatiecampagne

In 2023 heeft landelijk een HPV18+ vaccinatiecampagne voor de doelgroep van 19 t/m 26 jaar plaatsgevonden, welke in onze regio door de GGD is uitgevoerd. Dit betrof een tijdelijke campagne voor jongens en mannen die tot nog toe buiten het HPV-vaccinatieprogramma vielen en voor meisjes en vrouwen die eerder afzagen van vaccinatie. (Omdat eind 2023 de opkomst in heel Nederland lager bleek te zijn dan gewenst én om jongeren alsnog de kans te geven een vaccinatie te halen, is de campagne verlengd tot en met het eerste half jaar van 2024.) De kosten voor deze campagne werden vergoed door GGD GHOR Nederland.
In de regio ZHZ ging het om 33.220 jongeren die in aanmerking kwamen voor een prik. Hiervan heeft 6.736 een eerste prik gekregen (20%). In totaal hebben 10.280 jongeren een vaccinatie ontvangen (HPV 0, 1 en 2). Landelijk lag het opkomstpercentage (tot en met 15 december) voor de eerste prik op 21% (17,6% vrouwen en 24,6% bij mannen (Het betreffen cijfers tot en met 15 december 2023).

2. Voorkomen import infectieziekten

Inwoners van onze regio reizen veel en ver. Zij wisten ook het afgelopen jaar onze spreekuren goed te vinden. De GGD bood reizigersadvisering, vaccinatie, medicatie en andere preventieve producten aan. Hiermee droegen wij bij aan het beperken van het risico op de import en verspreiding van (nieuwe) infectieziekten in regio Zuid-Holland Zuid/Nederland.

3. Gezondheid en Milieu (Medische Milieukunde)

Het doel van de GGD op het brede terrein van Gezondheid & Milieu is (1) het bereiken van een gezonde leefomgeving en (2) de ziektelast als gevolg van milieufactoren te verlagen. Vanuit een brede kennisbasis adviseert Gezondheid & Milieu over de invloed van milieu op gezondheid, ook bij nieuwe ruimtelijke plannen, en behandelt adviesvragen en signalen van inwoners, gemeenten en instellingen. Wij streven er naar om advisering over het fysieke domein zoveel mogelijk integraal te doen samen met de Omgevingsdienst ZHZ en de Veiligheidsregio ZHZ. Dit is in 2023 ook procesmatig en organisatorisch geborgd. Thema's waarover in het lopende jaar is geadviseerd zijn bijvoorbeeld hitte, zoönosen, windturbines, kwik, transformatorhuisjes, kunstgrasvelden, schimmels in woningen en PFAS.

Chemours/PFAS

Er zijn zorgen over PFAS in drinkwater en over PFAS in de omgeving van Chemours. Wij adviseerden in 2023 inwoners en organisaties in de regio over PFAS, waren strategisch partner van de gemeenten in de regionale regiegroep, stemden af met andere GGD'en en met andere overheidslagen zoals Ministerie en Provincie, en waren betrokken bij -en mede uitvoerder van- onderzoek. Wij ondersteunden bij informatiebijeenkomsten over PFAS en er was sprake van telefonische consultatie door inwoners maar ook door huisartsen, medisch specialisten en de Jeugdgezondheidszorg. Nieuwe ontwikkelingen rondom PFAS hebben we nauwlettend gevolgd via ons landelijk en regionaal netwerk.

4. Toezicht kinderopvang en toezicht Wmo

De inspecties die aan een wettelijke termijn zijn gebonden, zijn tijdig uitgevoerd en afgerond. Daarmee is in 2023 voldaan aan de 100% norm voor tijdigheid.

De Wmo-toezichthouders van de GGD hebben het grootste deel van de gecontracteerde onderzoeken uitgevoerd. De onderzoeken zijn gedeeld met de opdrachtgevers.

5. Crisisorganisatie

Ook in 2023 werd gezorgd voor een optimale bemensing van de crisisorganisatie, zodat de beschikbaarheid en kwaliteit gewaarborgd was. Hierbij werd samengewerkt met de GGD Rotterdam-Rijnmond onder andere voor de inzet van de Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS).

6. Preventieve publieke gezondheid

Het jaar 2023 was het laatste van het vierjarige programma 'Samen voor Gezond' waarin gezondheidsbevordering in de regio concreet vorm kreeg. Middels interventies en projecten is in 2023 bijgedragen aan de volgende doelstellingen:

- Mentale gezondheid: Minder jongeren en jongvolwassenen ervaren stress en psychische belasting (In 2023 is bovendien op basis van uitkomsten van de coronamonitors de focus in het project rond mentale gezondheid bijgesteld naar 12-27 jaar).
- Roken: Minder jongeren starten met roken en meer kinderen groeien op in rookvrije omgevingen.
- Gezond gewicht: Het overgewicht onder de jeugd neemt af.
- Alcohol: Jeugd onder de 18 jaar begint niet met drinken, jongvolwassenen verminderen (over)matig alcoholgebruik.
- Vitaal ouder worden: Voorkomen van (complicaties van) ziekten en beperkingen in het functioneren van personen boven de 65 jaar.
- Gezonde Leefomgeving: Stimuleren van een veilige en gezonde leefomgeving.

7. Meldpunt Zorg en Overlast / OGGZ

Meldpunt Zorg en Overlast

Het aantal meldingen was in 2023 onverminderd hoog. Het aantal unieke personen waarover is gemeld is gestegen van bijna 3.200 naar ruim 3.900. We zagen vooral meer personen met verward gedrag. Met gemeenten samen is geïnvesteerd in preventieve aanpakken, zoals de inzet van de Wijk GGD'ers. In 2023 werd in 6 gemeenten Wijk-GGD ingezet om de toeleiding tot zorg te verbeteren.
Wij regelden de operationele inzet van Wijk-GGD’ers, volgden en evalueerden de voortgang in Dordrecht, Papendrecht, Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht, Gorinchem en Hendrik-Ido-Ambacht. Voor de gemeenten Dordrecht, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam en Papendrecht verzorgden wij ook de projectcoördinatie.

WvGGZ

In het eerste half jaar van 2023 zagen we een lichte daling van het absolute aantal procedures die opgestart en afgerond zijn. Deze trend heeft zich de rest van het jaar doorgezet. Kwalitatief zagen we in de uitvoering van het onderzoek in vervolg op de meldingen de complexiteit om tot passende interventies te komen, toenemen. We werkten hiertoe nauw samen met medewerkers Wmo, de wijkteams, de GGZ FACT teams, huisartsen, wijkagenten en met bemoeizorg. We benutten GGZ expertise, kennis van justitiële kaders en forensische zorg. Door training, wekelijkse casuïstiekbespreking en andere vormen van scholing werd in 2023 gewerkt aan continu verbeteren.

Gemeente	Aantal Meldingen 2020	Aantal Meldingen 2021	Aantal Meldingen 2022	Aantal Meldingen 2023
Alblasserdam	1	4	5	6
Dordrecht	26	40	39	44
Gorinchem	8	6	21	9
Hardinxveld-Giessendam	1	2	0	1
Hendrik-Ido-Ambacht	2	4	7	1
Hoeksche Waard	8	9	5	4
Molenlanden	2	7	2	10
Papendrecht	7	11	12	2
Sliedrecht	6	10	4	6
Zwijndrecht	4	8	12	8
Totaal	**65**	**101**	**107**	**91**

Regionale Kenniswerkplaats onbegrepen gedrag (RKOG)
DG&J was in 2023 voorzitter van het Expertteam Onbegrepen gedrag – waar de RKOG door wordt aangestuurd. De afdeling OGGZ leverde een bijdrage aan het delen van kennis, ontwikkelingen en het tot stand brengen van de ketensamenwerking op regionaal niveau. In 2022 heeft DG&J, een ZonMw aanvraag ingediend voor subsidie voor de realisatie van een RKOG in ZHZ in het kader van het actieprogramma 'Grip op Onbegrip'. Deze subsidieaanvraag werd toegekend en van 2023 – 2026 wordt gewerkt om de huidige aanpak te verstevigen met de inzet om te zorgen dat personen die tussen wal en schip (dreigen te) vallen weer snel te stabiliseren, zodat onnodige inzet van (acute) hulpdiensten wordt voorkomen. DG&J had een coördinerende rol bij het deelproject rondom de regionale inzet Wijk-GGD. Dit project is op 1 december 2023 afgesloten.

Toegang maatschappelijke opvang
In 2023 werd bij de GGD een forse toename van meldingen waargenomen waarbij sprake was van (dreigende) dakloosheid. Over 2023 zijn er 719 meldingen geregistreerd. Het aantal unieke personen waarover is gemeld, is gedaald van 705 in 2022 naar 616 in 2023. De beschikbaarheid van plaatsen in de maatschappelijke opvang is in 2023 een uitdaging gebleken.

Aanpak extreme woningvervuiling
In de afgelopen jaren zagen we een toename van het aantal huishoudens (77 in 2021, 87 in 2022) waar sprake is van extreme woningvervuiling. In 2023 zagen we opnieuw een stijging van het totaal aantal casussen, naar 97. Het gaat vaak om inwoners waarbij sprake is van kwetsbaarheid door een psychiatrische stoornis, een stoornis binnen het autistisch spectrum en/of bij alleenstaande ouderen. De verhouding van casuïstiek waarbij sprake is van een koopwoning neemt toe. Deze kwetsbare doelgroep kenmerkt zich doordat er geen of nauwelijks sprake is van een sociaal netwerk dat een bijdrage kan leveren in het bieden van passende ondersteuning. Wanneer sprake is van thuiswonende kinderen volgde altijd een 'kind check' en toets bij Veilig Thuis conform de vastgelegde afspraken en richtlijnen in het kader van zorg en privacy.

2.1.1.2 Wat gingen wij doen?

1. Infectieziektebestrijding en infectiepreventie

Algemeen

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Bezetting artsen en verpleegkundigen op orde	100% van de formatie	😐	😐	😐

Toelichting:
Op de functie Arts Maatschappij & Gezondheid is sprake van een landelijk tekort. Als gevolg daarvan is er ook in ZHZ onderbezetting op deze functie. Dit tekort hebben we gedurende 2023 gecompenseerd door inhuur van basisartsen die we intern opleiden voor de meest voorkomende werkzaamheden. Het aantal verpleegkundigen was tevens onder de norm. Door taakdifferentiatie is gedurende heel 2023 de bezetting op de medische functies van de GGD voldoende geweest om alle taken kwantitatief en kwalitatief op voldoende niveau uit te voeren. Er bleef echter een flinke werkdruk bestaan rondom infectieziekten waardoor voornamelijk reactief werd gewerkt. De noodzakelijke structurele versterking van de infectieziektebestrijding is een proces van lange adem; het opleiden, aantrekken en vasthouden van voldoende gekwalificeerde artsen Maatschappij en Gezondheid is een proces van jaren. De GGD ZHZ levert hieraan een substantiële bijdrage door het aanbieden van opleidingsplekken.

Andere tijdelijke versterking die mogelijk is gemaakt door de incidentele rijksmiddelen uit het programma VIP is in 2023 volledig gerealiseerd, hiertoe zijn beleidsadviseurs en een epidemioloog/onderzoeker geworven.

In het laatste kwartaal 2023 is het landelijke eindrapport 'Formatienormering Algemene Infectieziektebestrijding' gepresenteerd. Vanwege de ontwikkelingen en veranderingen in de infectieziektebestrijding de afgelopen jaren, was er zowel vanuit het Rijk als de GGD- en behoefte duidelijk te krijgen wat er aan capaciteit en kwaliteit nodig is om de Infectieziektebestrijding structureel te versterken en de pandemische paraatheid te vergroten. GGD GHOR Nederland heeft onderzoeksbureau Berenschot gevraagd dit onderzoek in samenwerking met de GGD'en uit te voeren. Het rapport geeft de benodigde formatie per functie weer om de landelijk vastgestelde kerntaken van infectieziektebestrijding goed te kunnen uitvoeren, en de financiële consequenties hiervan. Dit wordt meegenomen in de begroting 2025.

In juli 2023 is de wettelijke meldingsplicht van COVID-19 vervallen en hoefde er geen bron- en contactopsporing meer gedaan te worden.

Er was dit jaar voor een aantal infectieziekten sprake van een verhoogd aantal meldingen. Een wijziging in de meldingsplicht eind 2022 zorgde voor meer meldingen van invasieve Groep A Streptokokken in 2023. Ook het aantal meldingen van kinkhoest, dat sinds de COVID-19 periode erg laag lag, nam in de laatste kwartaal van 2023 aanzienlijk toe. Het aantal meldingen van (mogelijke) scabiës, dat in 2022 in heel Nederland toenam, bleef ook in 2023 fors. De GGD was met name in asielzoekerscentra langdurig betrokken bij advisering rond te nemen maatregelen. Ook was er in het najaar sprake van hepatitis A in een zorginstelling, waarbij de GGD betrokken was met advisering, onderzoek en vaccinaties.

In een gezamenlijk werkgroep met de jeugdgezondheidszorg bleef de GGD ZHZ zich in 2023 ingespannen voor een zo hoog mogelijke vaccinatiegraad middels het Rijksvaccinatieprogramma. Met een verminderd vertrouwen in vaccins en vaccinatieprogramma's bij de burger, blijft dit een flinke uitdaging.

Infectiepreventie en technische hygiënezorg – hulp aan Oekraïners en asielzoekers

In 2023 gaven de deskundigen infectiepreventie meerdere trainingen over hygiëne en infectiepreventie voor medewerkers in sectoren met zorg voor kwetsbare inwoners. Ook faciliteerden ze de vorming van netwerken rond infectiepreventie in deze sectoren. Zij waren ook betrokken bij de opvanglocaties van vluchtelingen en asielzoekers in de regio. Op diverse opvanglocaties hebben zij voorlichtingen gegeven over het voorkómen van infectieziekten. Naast de reguliere wettelijke inspectietaken op het gebied van Technische Hygiëne Zorg, heeft de GGD hygiëne inspecties uitgevoerd voor de opvanglocaties van vluchtelingen uit Oekraïne en asielzoekers.

Centrum seksuele gezondheid

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Vindpercentage soa's	17%	☺ Realisatie conform of boven de norm 18,9%	☺ Realisatie conform of boven de norm 19,3%	☺ Realisatie conform of boven de norm 22,3%

Toelichting:

Het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG) ZHZ voerde in 2023 1.885 consulten uit, bekostigd uit de ASG-regeling (Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg). Vanaf september werden minder spreekuren in ZHZ gehouden door het vertrek van een verpleegkundige. Dat het vindpercentage hoger was dan de norm, kwam mede doordat

op de spreekuren, met name in de eerste maanden van het jaar, veel cliënten uit Rotterdam-Rijnmond kwamen. In die regio was het vindpercentage vaak hoger dan in ZHZ vanwege meer risicogroepen. Daarnaast konden inwoners (ook van buiten de regio) bij locaties van het landelijke "Testlab Man tot Man" in Dordrecht en Gorinchem zonder afspraak testen op soa's. Deze testuitslagen werden door het CSG ZHZ verwerkt. Per januari 2023 bood het CSG ZHZ Prep-zorg aan mannen die seks hebben met mannen. Prep is medicatie om hiv te voorkomen. Het betreft deelname aan een landelijke RIVM-pilot die ook door hen wordt gefinancierd. (Deze pilot loopt tot en met juli 2024. De minister van VWS heeft na evaluatie besloten dat de Prep-zorg vanaf dan belegd wordt bij de GGD'en. De financieringsstructuur zal dan ook aangepast worden.)

Naast de spreekuren werd verder gewerkt aan de uitvoering van het regionale programma Seksuele Gezondheid en Veiligheid 2021-2025. De in 2022 afgelegde bezoeken aan alle voortgezet onderwijs scholen zijn opgevolgd met de scholen die daar ruimte voor maakten. De GGD ondersteunde ook het Da Vinci College. Het onder de aandacht houden van het CSG bij professionals in de regio middels het onderhouden van contacten werd voortgezet. Denk aan jongerenwerk, wijkteams en jeugdgezondheidszorg. Het CSG was in de zomer 2023 in een aantal gemeenten aanwezig bij evenementen, met een speciale 'jongeren bus' (inclusief escaperoom) of met een informatiestand. Het doel om zo meer bekendheid van het CSG onder de doelgroepen jongeren en MSM te bereiken, werd door de grote belangstelling bereikt. De uitvoering van het in 2022 gestarte landelijke onderzoek Seks onder je 25e, waaraan de GGD ZHZ deelnam met een regionale ophoging ten behoeve van regionale cijfers werd begin 2023 afgerond. In het najaar is gestart met het verwerken van de onderzoeksresultaten (Deze worden in het eerste kwartaal van 2024 gepresenteerd).

Nu Niet Zwanger

De implementatie van het programma Nu Niet Zwanger is in de vijf nieuw aangesloten gemeenten Hardinxveld-Giessendam, Gorinchem, Molenlanden, Papendrecht en Sliedrecht in 2023 gestart (dit zal doorlopen in 2024). De sociale teams werden grotendeels aangehaakt en regionale organisaties in het sociaal domein hebben hun NNZ werkgebied uitgebreid. Er zijn in 2023 38 nieuwe aandachtsfunctionarissen en professionals opgeleid, waarmee de doelstelling om er dat jaar 30 op te leiden behaald is. Ook raakte het medisch domein (huisartsen, verloskundigen en Beatrix ziekenhuis) steeds meer aangehaakt met behulp van nieuwsberichten en presentaties. Op 16 november 2023 werd een regionaal symposium georganiseerd, waaraan 50 professionals uit gemeenten, medisch en sociaal domein deelnamen. Dienstverleningsovereenkomsten voor 2023 (en 2024) zijn met alle deelnemende gemeenten afgesloten. In lijn met landelijke inzichten worden de aantallen inwoners die zijn bereikt met deze aanpak niet weergegeven.

Tuberculose bestrijding

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Aantal TBC patiënten	< 15	☺ 10	☺ 8	☺ 2
Aantal latente TBC infecties	< 25	☺ 19	☺ 13	☺ 4

2023		
ZUID-HOLLAND ZUID	**TB**	**TBI**
Alblasserdam	0	1
Dordrecht	6	10
Gorinchem	1	1
Hardinxveld-Giessendam	0	1
Hendrik-Ido-Ambacht	1	2
Hoeksche Waard	1	0
Molenlanden	0	1
Papendrecht	0	1
Sliedrecht	0	0
Zwijndrecht	1	2
Totaal	***10***	***19***

Toelichting:
Het totale aantal aan nieuwe TBC/TBI-diagnoses over 2023 was conform de prognose. Het aantal nieuwe TBC-diagnoses bleef gemiddeld stabiel en passend binnen een geleidelijk dalende trend van het aantal nieuwe TBC-besmettingen. Dit kwam overeen met het algehele TBC-beloop in Nederland. Via reizen en immigratie blijft de ziekte in de regio binnenkomen, wat blijvende alertheid en een gerichte screening van deze groepen vereist. Een toename van de instroom van asielzoekers en immigranten, vergelijkbaar met de pre-Coronaperiode, kan voor een toename van het totaal aantal diagnoses en behandelingen zorgen in de komende periode.

2. Voorkomen import infectieziekten

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Aantal (reizigers)consulten	6.000	☺ 9.183	☺ 5.856	☺ 2.029

Toelichting:
Het aantal verwachte consulten werd in 2023 ruimschoots gehaald. Per 1 maart 2023 werd het spreekuur in Gorinchem gesloten, een nieuwe applicatie is geïmplementeerd. Per 1 april is er een tweede middag/avondspreekuur op de centrale GGD-locatie gestart, om in de toenemende behoefte van de burgers te voorzien. Naast vaccinaties aan reizigers en beroepsgroepen werden ook vaccinaties aan medische risicogroepen en vaccinaties 'op verzoek' gegeven.

Op verzoek van het Ministerie van VWS heeft het RIVM in 2023 een uitvoeringstoets gedaan voor het onderbrengen van een vaccinatievoorziening voor volwassenen bij de GGD. GGD'en onderschrijven de wens van VWS en hebben input gegeven voor deze toets. (De verwachting is dat de GGD in 2024 start met de uitvoering van de opdracht om deze en andere vraagstukken organisatorisch onder te brengen in een Vaccinatie Expertise Centrum in de regio ZHZ, mits besluitvorming hierover op landelijk niveau plaatsvindt.)

3. Gezondheid en Milieu (Medische Milieukunde)

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Klanttevredenheid gemeente over adviseurs en adviezen	7,0	☹ KTO is niet uitgevoerd	😐 KTO is nog niet uitgevoerd	😐 KTO is nog niet uitgevoerd

Toelichting:
Er is in 2023 geen KTO uitgevoerd. Hiervoor was onvoldoende capaciteit beschikbaar.

Naast reguliere adviesvragen van partners en inwoners, nam het werk in 2023 toe rondom het dossier PFAS/Chemours. In de tweede helft van 2023 is de GGD ZHZ versterkt met een programmamanager. In 2023 hebben wij de werkzaamheden rondom dit vraagstuk intern in een programmatische structuur georganiseerd. In 2023 is op dit dossier onder andere het volgende uitgevoerd door de GGD ZHZ:

- Gezondheidsadviezen naar aanleiding van publicaties over onder andere PFAS in grond en water in moestuinen, PFAS in hobbykipeieren, PFAS in bloed, City Swim.
- Verzorgen van presentaties over PFAS en gezondheid aan zowel inwoners als professionals, frequentie 2x per maand (onder andere raadsinformatiebijeenkomst Hoeksche Waard, technisch overleg Provincie ZHZ, symposium KNMG Zeeland/West Brabant, ambtenaren gemeente Dordrecht).
- Ambtelijk overleg met zowel RIVM, Provincie, VWS en regiegroep PFAS/Chemours ZHZ.
- Voorbereiding van bestuurlijke overleggen gemeentelijk, Provincie en het Ministerie van VWS.
- Bijdrage aan hoorzitting en commissievergadering Gedeputeerde Staten Provincie.
- Beantwoorden van vragen van inwoners en professionals via mailbox mmk@ggdzhz, frequentie ongeveer 10 per maand.
- Afstemming, coördinatie en beantwoording persvragen, onder andere naar aanleiding van de Zembla uitzending, na publicatie van de landelijke kankeratlas, tussentijdse rapportage hobbyeieren-onderzoek en tussentijdse publicaties welke gezondheidsvragen oproepen.
- De samenwerking met de tien gemeenten in ZHZ maar ook omgevingsdiensten DCMR en OZHZ, waterschappen en drinkwaterbedrijven is in 2023 geïntensiveerd.
- Intensivering samenwerking met zusterregio's en agenderen van het onderwerp op de landelijke agenda van GGD'en middels de GGD GHOR en DPG-raad.
- Bezoek IGJ aan de GGD ZHZ.

4. Toezicht kinderopvang en toezicht Wmo

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Percentage verplichte jaarlijkse inspecties KDV, BSO en GOB dat is uitgevoerd	100%	☺ 100%	😐 60%	😐 24%
Percentage jaarlijkse inspecties KDV, BSO en GOB dat is uitgevoerd binnen de wettelijke termijn	100 %	☺ 100%	☺ 100%	☺ 100%
Percentage verplichte jaarlijkse inspecties gastouders (VGO) dat is uitgevoerd	50%	☺ 50%	😐 25%	☹ 13%

Toelichting:

Toezicht kinderopvang
De inspecties gebonden aan een wettelijke termijn, werden tijdig uitgevoerd en afgerond. Daarmee is in 2023 voldaan aan de 100% norm voor tijdigheid.

De inspecties kinderopvang en inspecties bij gastouders liepen in de loop van 2023 achter qua realisatie van het aantal inspecties. Dit had enerzijds te maken met vertrek

van toezichthouders kinderopvang bij de GGD ZHZ en het feit dat nieuwe toezichthouders intern opgeleid moeten worden omdat ervaren toezichthouders niet beschikbaar waren op de arbeidsmarkt. Anderzijds hadden we in 2023 te maken met een groter aantal incidentele- en nadere onderzoeken dan verwacht. Incidentele onderzoeken zijn vaak onderzoeken naar aanleiding van een signaal; nadere onderzoeken volgen na een handhavingsopdracht van de gemeente. Bij twee houders in onze regio was bovendien sprake van een zeer groot aantal incidentele en nadere onderzoeken. Deze onderzoeken moeten verplicht worden uitgevoerd en gaan dan (bijna) ten koste van de verplichte jaarlijkse onderzoeken. Er is immers niet zomaar extra formatie voor al deze extra onderzoeken. Na een lange eindsprint in het laatste kwartaal van 2023 is uiteindelijk zowel het percentage verplichte jaarlijkse inspecties kinderopvang van 100% behaald als het percentage verplichte jaarlijkse inspecties bij gastouders van 50%.

Volgens afspraak worden per gemeente alle uitgevoerde inspecties en maatwerkafspraken gefactureerd. Inspectie-uren die nog moeten worden gemaakt, worden vanaf dit jaar gefactureerd in het jaar waarin ze worden gemaakt, dus in 2024 (inspectierapporten over 2023 mogen tot 1 maart 2024 worden afgerond). Van de ruim een miljoen euro die volgens de offertes van de gemeenten zou worden ontvangen, is over 2023 98% gefactureerd (In 2024 volgt dan nog ca. 8% van het offertebedrag van 2023. In totaal zal in 2024 6% meer worden gefactureerd over de inspecties van 2023 dan vanuit de offertes werd verwacht).

Toezicht Wmo

De Wmo-toezichthouders van de GGD hebben in 2023 het grootste deel van de gecontracteerde onderzoeken uitgevoerd. De onderzoeken zijn gedeeld met de opdrachtgevers. Ten opzichte van de offertes vallen de gefactureerde bedragen voor Centrumgemeente Dordrecht en Gorinchem/Molenlanden iets hoger uit dan begroot (met name door calamiteitenonderzoek). Voor de SDD valt het gefactureerde bedrag lager uit dan begroot, omdat niet alle onderzoeken uitgevoerd konden worden of omdat de onderzoeken doorlopen in 2024. Van de ruim een ton euro die volgens de offertes van de gemeenten zou worden ontvangen, is over 2023 98% gefactureerd. In het Algemeen Bestuur van november 2023 is besloten om de dekking van het Wmo-toezicht vanaf de begroting 2024 te laten plaatsvinden conform een kostendekkend scenario waarin de beschikbaarheid van Wmo-toezicht wordt gefinancierd vanuit de inwonerbijdrage, evenals eventuele exploitatietekorten. Voor onderzoeksopdrachten in het kader van toezicht op de Wmo betalen opdrachtgevers afzonderlijk.

5. Crisisorganisatie

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Realiseren optimale bezetting van de (piket) poule voor uitvoering van de taken van de GGD in crisissituaties	4x (wnd.) Directeur Publieke Gezondheid. 4 x procesleider PSH (Psychosociale Hulpverlening); 4 x procesleider IZB (Infectieziektebestrijding); 4x procesleider voor crisiscommunicatie; 4x procesleider GOR (geneeskundig onderzoek na rampen); 4 x procesleider MMK (medische milieukunde)	☺ 2 x MMK + MMK- team in backoffice bij GGD RR	☺	😐

Minimaal 1 OTO (opleiden, trainen en oefenen) activiteit per werkproces per jaar	100%	☺	☺	☺

Toelichting:
Ten aanzien van de bemensing van het piket is er achtervang georganiseerd bij de GGD-Rotterdam Rijnmond (GGD RR).

6. Preventieve publieke gezondheid

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Realiseren van doelstellingen van het programma dat voortkomt uit de lokale nota volksgezondheid 2020-2023	Volgens jaarlijkse verantwoording die per gemeente wordt opgesteld	☺	☺	☺
Tevredenheid gemeenten	Cijfer (schaal 1 op 10); 8,0	☺	☺	☺
Tevredenheid ketenpartners	Cijfer (schaal 1 op 10); 8,0	☺	☺	☺

Toelichting:
Samen met de gemeente is de koers bepaald in het kader van het programma 'Samen voor Gezond'. In 2023 is bijgedragen aan de doelstellingen van het programma middels bijvoorbeeld:

Algemeen:
- Ondersteuning gemeenten bij maken nieuwe beleid volksgezondheid en SPUK aanvraag.
- Geven regionale input op IZA en GALA.
- Aansluiten bij lokale preventie-akkoorden.

Mentale Gezondheid:
- Symposium Mentale Gezondheid Jongeren op 10 oktober.
- Aanpassing website Mentale Gezondheid Jongeren GGD ZHZ: GGD ZHZ - Mentale gezondheid.
- Theateravond Gorinchem "Wat heb jij nodig" op 19 juni 2023.
- Trainingen voor docenten in het effectieve programma Youth Mental Health First Aid.

Gezond Gewicht:
- Gezonde start training 2x. Het aantal Gezonde Kinderopvangcoaches groeit hiermee.
- Inzet gezonde kinderopvang adviseur die meedenkt met regionale koepel in beweeg- en voedingsbeleid.
- Campagne Trommel zonder rommel met succes herhaald. Lidl landelijk en JOGG landelijk hebben deze campagne inmiddels geadopteerd.
- De campagne 'Wie jarig is viert feest' is uitgebouwd van PO naar de kinderopvang (wiejarigisviertfeest.nl).

Alcohol en Roken:

- Op 'wereld niet roken dag 2023' werd de laatste kinderboerderij van onze regio ook rookvrij.
- Regionale campagne Goed Gesprek NIX18 studio editie -> Terug te kijken via www.goedgespreknix18.nl onder leiding van Longarts Wanda de Kanter. Een initiatief van de GGD ZHZ en in samenwerking met verslavingszorg Youz en Jong JGZ.
- Stoptober gezamenlijke actie met Albert Schweitzerziekenhuis. Er was nog een mooi stukje te zien op RTV Dordt: Stoppen met roken blijft moeilijk: 'We hebben nog een lange weg te gaan' (rtvdordrecht.nl).
- 2 subsidies gestart: Rookvrij leven voor iedereen Zwijndrecht en Gorinchem: Programma - Een rookvrij leven voor iedereen (pharos.nl).
- Inspiratieflyer Gezonde Sportomgeving.

Vitaal Ouder worden:

- Pilot vitaliteitsbijeenkomsten ouderen in Papenrecht en Alblasserdam.
- Project hoorwinst in de Hoeksche Waard https://online.samenvoorgezondmagazine.nl/voorjaar2023/campagne-hoorwinst-lt-2min.
- Valpreventie, opzetten denktank en eerste stappen naar een ketenaanpak.
- Afronding campagne 'Wij zijn zelf het medicijn'. Hierover hebben we een speciaal magazine gemaakt: https://online.samenvoorgezondmagazine.nl/wzzhm/.

Gezonde Leefomgeving:

- Vanuit gezonde leefomgeving is in 2023 onder andere een factsheet ontwikkeld voor de kinderopvang over vergroenen van de speelpleinen. Het doel is een beweegvriendelijk plein waar kinderen volop kunnen ontdekken, ontspannen en spelen en een plein dat bovendien rekening houdt met klimaatverandering.

Gesignaleerd is in 2023 dat uitvoerders te kampen hadden met personeelstekorten. Hierdoor zijn bijvoorbeeld de (YMHFA) Young Minds Mental Health First Aid cursussen veelal naar 2024 opgeschoven.

7. Meldpunt Zorg en Overlast / OGGZ

De ambitie voor 2023 was om de lokale preventieve aanpakken te versterken om hiermee kwetsbare inwoners eerder en beter te bereiken. In het bijzonder is in 2023 gewerkt aan de introductie van Wijk-GGD in de gemeenten en het organiseren van een zogenaamde vangnetaanpak in onze regio. Goede zorg voor kwetsbare OGGZ-doelgroepen valt of staat met goede procesregie en interactie met gemeenten en de partners in het lokale veld vanuit het Meldpunt Zorg en Overlast. Hier hebben we ons in 2023 voor ingezet. In 2023 werden opnieuw incidentele middelen toegevoegd voor het opvangen van autonome groei. Het Algemeen Bestuur voegde hieraan de ambitie toe het groeiende aantal meldingen te willen verminderen en de inzet van het meldpunt en OGGZ te willen beheersen.

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Totaal aantal initiële meldingen	2.200 (marge 10%)	☺ 2.026	☺	☺
Percentage herhaalmeldingen van het totaal aantal meldingen	Nulmeting 2020: 62%	☺ 53%	☺	☺

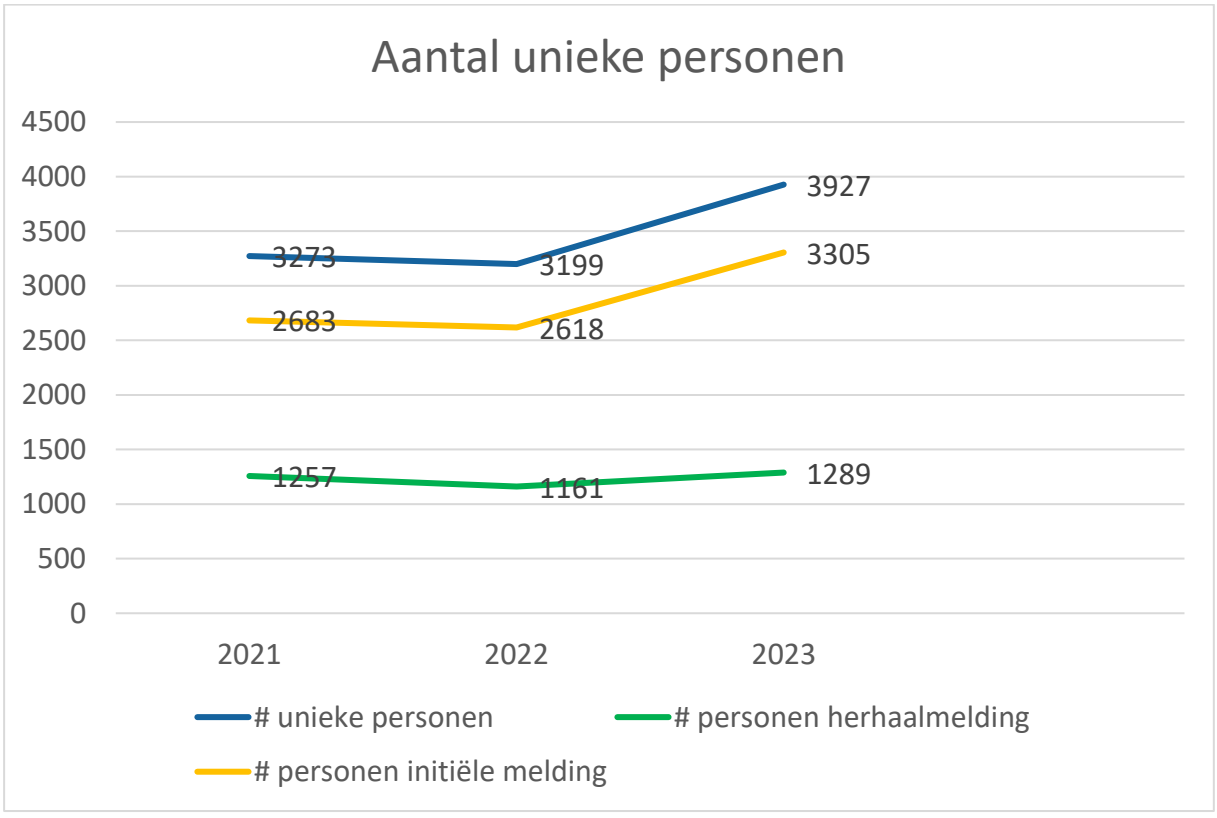
Initiële melding betreft een eerste (zorg)signaal over een persoon of huishouden waar vermoedelijk zorg of ondersteuning nodig is om maatschappelijke teloorgang te voorkomen of te verminderen. Deze persoon (of huishouden) was tot op heden niet bekend bij het Meldpunt Zorg en Overlast of een eerder dossier is meer dan een half jaar geleden gesloten.

<u>Herhaalmelding</u> gaat over een persoon of huishouden waar eerdere (zorg)signalen over zijn binnen gekomen en waar een vervolgtraject reeds is opgestart of nog lopend is. Het gaat hierbij veelal over personen die nog onvoldoende stabiliteit ervaren in hun leven en/of waarbij sprake is van terugval, en/of verergering van de (onderliggende) problematiek. Een herhaalmelding geeft ook inzicht in de voortgang van het reeds ingezette vervolgtraject.

Toelichting:

Bij het opmaken van deze cijfers over 2023 is duidelijk geworden dat er ruimte is voor optimalisatie en eenduidige toepassing in van het registratieproces. Een start is gemaakt om deze werkwijze voor het aannemen en verwerken van meldingen te optimaliseren, om zo de volledigheid van werkelijke melding aantallen in het systeem te borgen, dit wordt in 2024 geëffectueerd. Dit betekent onder meer dat bovengenoemde indicator nadere toelichting behoeft.

Zo zijn er in 2023 in totaal 2.026 initiële meldingen geregistreerd (zoals in de definitie hiervoor is aangegeven kan een melding een huishouden met meerdere personen betreffen). In totaal zijn er 4.394 meldingen geregistreerd waarvan 2.368 meldingen een persoon betroffen waarover eerder is gemeld. Om een scherper beeld te krijgen is het vervolgens goed om te kijken naar het aantal unieke personen ofwel het aantal inwoners dat in beeld van het meldpunt is gekomen en daarin is een stijging te constateren:

Het totaal aantal inwoners dat in beeld is gekomen bij het meldpunt is gestegen en aanzienlijk hoger dan het aantal in 2022. In 2023 waren dit er 3.927, dit is een stijging ten opzichte van de 3.199 in 2022 waarover is gemeld. Het aantal personen dat meer dan één keer in beeld is gekomen bij het meldpunt Zorg & Overlast is overigens licht gestegen. Omdat er dus over meer dan een persoon tegelijk kan worden gemeld, tellen de aantal personen niet automatisch op tot het aantal meldingen. Verder is te constateren dat de complexiteit van de meldingen toeneemt. Hierdoor neemt de doorlooptijd van meldingen en de tijd die aan een melding moet worden besteed toe.

2.1.1.3 Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023*			Realisatie 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Infectieziektebestrijding	3.162	3.162	0	2.846	2.864	17	315	-298	17
SOA/sense	591	591	0	591	623	32	-1	32	32
TBC	435	435	0	435	435	-1	-1	0	-1
Marktgerichte taken	714	714	0	774	723	-51	-60	10	-51
Medische Milieukunde	272	272	0	265	277	12	6	5	12
Toezicht kinderopvang	1.083	1.083	0	1.031	1.135	104	52	52	104
Toezicht WMO	170	170	0	165	171	6	5	1	6
Gezondheidsbevordering	2.176	2.176	0	1.939	1.951	11	236	-225	11
Crisisorganisatie	157	157	0	146	157	11	11	0	11
OGGZ	2.160	2.160	0	2.243	2.221	-22	-83	61	-22
Outbreakmanagement Covid-19	9.000	9.000	0	7.746	7.746	0	1.254	-1.254	0
Saldo baten en lasten	***19.917***	***19.917***	***0***	***18.182***	***18.302***	***119***	***1.735***	***-1.616***	***119***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***19.917***	***19.917***	***0***	***18.182***	***18.302***	***119***	***1.735***	***-1.616***	***119***

**Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 9 november 2023 (2de bestuursrapportage 2023).*

Toelichting op hoofdlijnen

Het voordeel van € 119.000 wordt hoofdzakelijk verklaard door het positieve resultaat op het product Toezicht kinderopvang (€ 104.000). Bij dit product is er zowel bij de lasten als bij de baten een voordeel van € 52.000. Het voordeel bij de baten is ontstaan doordat er in het 3de en 4de kwartaal van 2023 meer inspecties zijn opgestart en afgerond dan bij de 2de bestuursrapportage 2023 was voorzien. De lasten liggen € 52.000 lager doordat de personeelslasten lager uitvallen. Dit komt voornamelijk doordat er meer personeelslasten vanuit dit product zijn doorberekend naar andere producten op andere programma's.

Daarnaast zijn bij enkele producten zowel de lasten als de baten lager dan was voorzien bij de 2de bestuursrapportage 2023. Doordat zowel de lasten als de baten lager liggen heeft het geen invloed op het jaarrekeningresultaat. Het gaat hierbij om de producten Infectieziektebestrijding, Gezondheidsbevordering en COVID-19. Bij het product infectieziektebestrijding wordt dit primair veroorzaakt doordat minder inwoners deel hebben genomen aan de landelijke HPV18+ vaccinatiecampagne voor de doelgroep van 19 t/m 26 jaar, waardoor de lasten lager liggen en ook is de vergoeding vanuit de GGD GHOR lager. Bij het product Gezondheidsbevordering zijn enkele projecten doorgeschoven naar 2024, hierdoor liggen de lasten lager. De bijdrage van de deelnemende gemeenten is hierdoor ook doorgeschoven naar 2024, waardoor de baten lager liggen dan voorzien. Door bij COVID-19 meer kostenefficiënt te opereren liggen zowel de lasten als de baten lager dan in de 2de bestuursrapportage voorzien.

2.1.2 Veilig Thuis

2.1.2.1 Wat wilden wij bereiken?

Het zorgen voor bescherming bij kindermishandeling en huiselijk geweld, het voorkomen en verminderen van sociale uitsluiting en het verbeteren van de kwaliteit van leven van kwetsbare groepen in de samenleving.

2.1.2.2 Wat gingen wij doen?

Meldingen

In 2023 zijn er 4.600 meldingen bij Veilig Thuis ZHZ gedaan. Dit totale aantal is hoger dan de vooraf gestelde prognose voor 2023 met een bandbreedte van 3.900 tot 4.100 meldingen. In 2022 betrof het aantal meldingen nog 4.173. De trend over de afgelopen jaren blijft stijgend (+10%).

Adviezen
In 2023 heeft Veilig Thuis in totaal 3.305 adviezen afgegeven. Wanneer het aantal adviezen in 2023 vergeleken wordt met 2022 (2.866 adviezen) dan is er sprake van een stijging (+15%).

Doorlooptijden triage
Een groeiend aantal meldingen wordt na triage door Veilig Thuis (op basis van een veiligheidstaxatie) direct overgedragen aan het lokale veld (de hulpverlening). De uitvoering van de triage binnen de wettelijke termijn van vijf werkdagen is in 2023 in 67% van de gevallen behaald. Dit betreft een achteruitgang ten opzichte van 2022 (79%). Echter, is dit in 4e kwartaal 2023 al teruggebracht naar 81% binnen de termijn.

- De instroom van meldingen kent geen stabiele verdeling over het jaar, maar heeft een sterk fluctuerend karakter en is daarmee van invloed op het behalen van de gestelde termijn. Ook periodieke achterstanden in het aanleveren van meldingen door ketenpartners, zoals politie, zorgt voor piekbelasting bij Veilig Thuis.
- Groei van meldingen en adviezen loopt niet gelijk met de begrote capaciteit.
- Het opvragen van aanvullende informatie bij derden (betrokkenen zelf of professionals) duurt soms langer dan gewenst, maar is noodzakelijk om tot een zorgvuldige afweging te kunnen komen over het vervolg van de melding.
- De beschikbare capaciteit stond onder druk door een hoog ziekteverzuim.

Vervolgtraject na veiligheidstaxatie
Na de veiligheidstaxatie wordt het vervolgtraject van de melding bepaald. In 2023 is deze te verdelen in: directe overdracht aan lokale veld (71%), overdracht aan lokale veld met ondersteuning (16%) en Veilig Thuis onderzoek (13%).

Procescoördinatie Aware, Ambulant traject en Opvang
In 2023 heeft Veilig Thuis 176 aanvragen gehad om directe veiligheid te creëren of om deze te verstevigen door middel van een Aware (30), Ambulante trajecten (73) of Opvang (25). Bij 48 gevallen bleek het verzoek tot deze hulp niet passend te zijn. In vergelijking met 2022 is het aantal aanvragen in totaal met 1% toegenomen.

Procescoördinatie Wet Tijdelijk Huisverbod
In 2023 heeft Veilig Thuis 56 keer procescoördinatie uitgevoerd (43 nieuwe aanmeldingen en 13 verlengingen) in het kader van een tijdelijk huisverbod. Voorafgaand aan het proces van het tijdelijk huisverbod vindt er altijd een eerste screening plaats of de situatie geschikt is om zo'n huisverbod op te leggen. In vergelijking met 2022 is het aantal tijdelijke huisverboden gestegen met 19%.

Onderzoek en Voorwaarden & Vervolg
In 2023 zijn er 296 diensten uitgevoerd in het kader van Onderzoek en Voorwaarden & Vervolg. Dit is een stijging van 4% in vergelijking met 2022. Van het aantal uit te voeren onderzoeken en/of dienst voorwaarden en vervolg betrof het in 39% van de meldingen een spoedonderzoek. Spoedonderzoeken hebben altijd voorrang op reguliere onderzoeken. In 2023 zijn 74% (was 66% in 2022) van de diensten binnen de tien-weken-termijn uitgevoerd. De totale gemiddelde doorlooptijd bedroeg 60 weekdagen (was 75 weekdagen in 2022).

Afwijkingen op de doorlooptijd zijn over het algemeen het gevolg van:
- Dossiers waarin de mogelijkheid om in gesprek te komen met betrokkenen ernstig is belemmerd of de complexiteit dusdanig is dat er meer tijd nodig is om te kunnen komen tot een goede beoordeling en een passend vervolg.
- Het voorrang geven aan de uitvoering van een spoedonderzoek ten nadele van al lopende onderzoeken.

- Vertraging bij het overdragen naar vrijwillige of gedwongen hulpverlening. Met enige regelmaat heeft Veilig Thuis te maken met wachtlijsten van de overdrachtspartij (18% van de overdrachten vanuit het onderzoek).
- De beschikbare capaciteit stond onder druk door een hoog ziekteverzuim.

Om afronding van diensten binnen de tien-weken-termijn vanuit Veilig Thuis beter te kunnen realiseren wordt er door de gemeenten en ketenpartners hard gewerkt om capaciteit en handelingsbekwaamheid van de lokale teams verder door te ontwikkelen. NB: Alle meldingen Veilig Thuis worden direct bij ontvangst gescreend op spoed dan wel crisis en met voorrang in behandeling genomen.

Toekomstscenario

In het afgelopen jaar heeft het landelijk en regionale programma Toekomstscenario net als in 2022 om investering van tijd vanuit Veilig Thuis gevraagd. Veilig Thuis heeft in 2023 aan verschillende landelijke en regionale overleggen / werkgroepen deelgenomen. In het bijzonder is er betrokkenheid geweest bij het tot stand komen van het regionale uitvoeringsplan, regionale analyse op- en afschalen van casuïstiek, het monitoringsvraagstuk en aansluiting bij de werkgroep rondom het regionale werkproces.

Intern wordt geïnvesteerd in het verbeteren van de overdracht naar de lokale teams en wordt nagedacht over de vraag welke elementen al ingezet kunnen worden ter bevordering van het Toekomstscenario. Mogelijkheden die Veilig Thuis ziet zijn de ontwikkeling van een gezamenlijk ambulant team en de doorontwikkeling van het RCGKH (interventieteam).

Volwassenen & Jeugd

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Meldingen Veilig Thuis	Aantal meldingen op jaarbasis 3.900 – 4.100	☺ 4.600 meldingen	☺ Eerste 8 maanden: 3.062 op jaarbasis: 4.593	☺ Eerste 4 maanden: 1.453 op jaarbasis: 4.359
Doorlooptijden Veilig Thuis	Triage: binnen 5 werkdagen (norm: 95%-100%)	😐 67% (gemiddelde doorlooptijd in werkdagen: 7 dagen)	😐 63% (gemiddelde doorlooptijd in werkdagen: 7 werkdag)	😐 62% (gemiddelde doorlooptijd in werkdagen: 5,8 werkdag)
	Onderzoek afgerond binnen 10 weken (norm 85%-100%)	😐 74% (gemiddelde doorlooptijd in dagen: 60 dagen)	😐 71% (gemiddelde doorlooptijd in dagen: 60 dagen)	😐 72% (gemiddelde doorlooptijd in dagen: 57 dagen)
Direct overdragen van meldingen	62%	☺ 71%	☺ 66%	☺ 64%
Overdracht met Ondersteuning	24%	☺ 16%	☺ 20%	☺ 21%
Onderzoek	14%	☺ 13%	☺ 14%	☺ 15%

Behandeling advies aanvragen	Aantal adviezen op jaarbasis 2.750	☺ 3.305 adviezen op jaarbasis	☺ Eerste 8 maanden: 2.105 op jaarbasis: 3.158	☺ Eerste 4 maanden: 1042 op jaarbasis: 3.126
Tevredenheid ketenpartners	Cijfer (schaal 1 op 10); 7,5*	☺ 7,6	☺ 7,6	☺ 7,6

** Afgelopen jaar heeft er geen ketenpartners tevredenheidsonderzoek plaatsgevonden, maar het jaar er voor wel en daarin werd een 7,6 behaald.*

Het Crisisinterventieteam Veilig Thuis Zuid-Holland Zuid

In 2023 zijn er 428 crisisinterventies met betrekking tot jeugdigen en volwassenen (0-100 doelgroep) uitgevoerd. Dit aantal is lager dan het begrote aantal van 500 crisisinterventies voor jeugdigen/volwassenen. In 2022 kwam het CIT 457 keer in actie. We zien een beperkte afname van het aantal crisisinterventies.

Veilig Thuis heeft de ambitie dat alle behandelde crisiszaken binnen 48 uur over te dragen aan het betreffende lokale team. Dit is in 2023 in 73% van de gevallen gelukt. De oorzaak is in een groot aantal gevallen gelegen in de hoge werkdruk of beschikbare, gekwalificeerde capaciteit bij de lokale teams. Daarbij speelt in crisissituaties ook altijd de afweging door Veilig Thuis of de acute onveiligheid zodanig is opgeheven dat een veilige overdracht aan de lokale teams kan plaatsvinden.

De uitvoering van de hoortaak in het kader van de wet verplichte GGZ betrof 82 cliënten. Dit is fors minder dan de prognose van 400. Veilig Thuis heeft geen invloed op het aantal, omdat dit proces wordt gestart door derden. Veilig Thuis heeft niet de coördinatie op dit thema. Dat is belegd bij de regionaal coördinator van de gemeente. Organisatie van deze taak (roostering, op peil houden expertise) staat op spanning met de taakuitvoering binnen Veilig Thuis. In 2023 is hiertoe in het Algemeen Bestuur het proces opgestart tot een alternatieve invulling te komen, buiten DG&J.

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Geleverde crisisdiensten (doelgroep 0-100)	Aantal aanvragen op jaarbasis 500	☺ 428	☺ Eerste 8 maanden: 315 op jaarbasis: 473	☺ Eerste 4 maanden: 166 op jaarbasis: 498
Bijdrage aan huisverbod buiten kantooruren	35	☺ 20	☺ Eerste 8 maanden: 16 op jaarbasis: 24	☺ Eerste 4 maanden: 9 op jaarbasis: 27
Uitvoering hoor functie in het kader van de wet verplichte GGZ	400	☹ 82	☹ Eerste 8 maanden: 59 op jaarbasis: 89	☹ Eerste 4 maanden: 27 op jaarbasis: 81
Direct overdragen van casus aan lokaal	48 uur	😐 27%	😐 Merendeel lukt het niet, we gaan dit op korte termijn beter monitoren zodat dit probleem beter geadresseerd kan worden.	😐 Merendeel lukt het niet, we gaan dit op korte termijn beter monitoren zodat dit probleem beter geadresseerd kan worden.

2.1.2.3 Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023*			Realisatie 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Veilig Thuis Volwassenen	1.359	1.359	0	1.309	1.303	-5	51	-56	-5
Veilig Thuis Jeugd	5.438	5.438	0	5.231	5.497	265	206	59	265
Crisisdienst	1.056	1.056	0	1.013	1.057	43	43	1	43
Saldo baten en lasten	***7.853***	***7.853***	***0***	***7.553***	***7.857***	***303***	***300***	***4***	***303***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***7.853***	***7.853***	***0***	***7.553***	***7.857***	***303***	***300***	***4***	***303***

**Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 9 november 2023 (2de bestuursrapportage 2023).*

Toelichting op hoofdlijnen

Het voordeel van € 303.000 heeft een tweetal verklaringen. Door Veilig Thuis wordt een pand gehuurd aan de Johan de Wittstraat. In 2023 is een restitutie van de huur ontvangen over de jaren 2021, 2022 en 2023 voor niet gebruikte ruimtes. De restitutie bedraagt circa € 132.000. Daarnaast is er een voordeel van € 171.000 dat hoofdzakelijk wordt verklaard door lagere personeelslaten, dit komt enerzijds doordat een verrekening is ontvangen van het UWV voor medewerkers die in hun derde ziektejaar zitten en anderzijds doordat inhuur later is gestart.

2.1.3 Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt

Naar school gaan en een diploma halen is belangrijk voor alle kinderen en jongeren. Onderwijs, zorg en gemeenten werken in ZHZ samen om de onderwijsdeelname zo hoog mogelijk te laten zijn. Bij voorkeur in een schoolse setting, maar als dat (even) niet lukt zorgen we zoveel mogelijk voor maatwerkoplossingen. Dit doen wij door het handhaven van de Leerplichtwet en het bevorderen van de aansluiting van jongeren op de arbeidsmarkt, door verschillende interventies.

2.1.3.1 Wat wilden wij bereiken?

De meeste kinderen en jongeren volgen onderwijs. Soms is er sprake van uitval; bijvoorbeeld door veelvuldig spijbelen of problematisch verzuim. Door ons toezicht op de Leerplichtwet preventief in te zetten, bevorderen we dat kinderen en jongeren weer deelnemen aan het onderwijs.
De meeste jongeren vinden zelfstandig hun weg naar een plek op de arbeidsmarkt. Soms is er ondersteuning nodig, bijvoorbeeld omdat de jongere niet over een startkwalificatie beschikt, of omdat er problemen zijn die eerst opgelost moeten worden voordat er ruimte is voor werk. Wij spannen ons, samen met partners uit de arbeidsmarktregio's en sociale diensten, in om iedere jongere een passende plek op de arbeidsmarkt te geven.

2.1.3.2 Wat gingen wij doen?

Leerplicht

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Aantal afgehandelde meldingen van het relatief verzuim	2.000 *1	☹ 2.575	☹ 1.857	☹ 1.042
Aantal afgehandelde meldingen van het absoluut verzuim	220 *1	☹ 573	☹ 316	😐 174
Aantal afgehandelde meldingen verzuim 18+	In ontwikkeling *2	☹ 722	😐 487	☺ 272
Aantal thuiszitters (doel: verminderen)	40	😐 42	☹ 58	☹ 74

Aantal behandelde vrijstellingen	750*1	😐 638	😐 437	☹ 133
Aantal verleende vrijstellingen (doel: verminderen)	350*1	☹ 523	☹ 358	☹ 90
Alle leer- en kwalificatie plichtige kinderen jongeren staan ingeschreven op een school	100%	☺ 100%	☺ 100%	☺ 100%

**1 Nieuwe indicator in de begroting 2023, norm gebaseerd op cijfers over 2022;*
**2 Nieuwe indicator in de begroting 2023, nog geen ervaringscijfer om norm op te baseren.*

Toelichting:
Het aantal meldingen van ongeoorloofd schoolverzuim is erg hoog. In 2023 hebben we de begrotingsnorm van 2.000 afgehandelde meldingen ruim overschreden. In 2023 zien we op bijna alle vlakken een stijging. Deze stijgingen komen onder andere overeen met de geluiden uit de maatschappij over een toename van mentale problematiek bij de jeugd en meldingsbereidheid van de scholen. Het eerder verlaten van het onderwijs om door te stromen naar werk is mede een oorzaak van de stijging. Daarnaast zien we een grotere groep 15-jarige die vrijstelling krijgen om voortijdig naar het MBO 1 te gaan. Als gevolg hiervan liep de doorlooptijd van alle werkzaamheden op. Met behulp van de door het Algemeen Bestuur in 2023 toegekende additionele middelen zijn achterstanden weggewerkt.

Ter illustratie van de toegenomen werklast bij LVS:

	Jaarrekening 2021	Jaarrekening 2022	Jaarrekening 2023
Relatief verzuimmeldingen 18-	1.763	2.181	2.575
Absoluut verzuimmeldingen	261	238	573
Thuiszitters actueel	59	45	58
Thuiszitters in beeld geweest	89	136	131
Behandelde vrijstellingen	419	552	638
Verleende vrijstellingen	342	450	523

In bovenstaande tabel is cijfermatig te zien dat de stijging qua meldingen en het afhandelen van absoluut verzuim en vrijstellingen fors is ten opzichte van de voorgaande jaren. Sinds de vorming van het regionaal bureau Leerplicht en voortijdig schoolverlaten is de omvang van de formatie gelijk gebleven, terwijl de taken en verwachtingen van gemeenten en onderwijspartners van LVS zijn veranderd.

In april 2023 heeft het Algemeen Bestuur ingestemd met een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten (LVS) met 4,6 fte inhuur tot 31 december 2023. Hierdoor werden de lasten op het begrotingsprogramma onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt 2023 overschreden met maximaal € 299.000. (Met de toevoeging van 4,6 fte staat de uitvoer van de basistaken van leerplicht opnieuw onder druk in 2024 gezien de nog altijd stijgende meldingen.)

In het kader van het Nationaal Programma Leefbaarheid en Veiligheid zet de gemeente Dordrecht langjarig in op het verbeteren van de situatie van inwoners van Dordrecht West. LVS draagt daaraan bij door kinderen, jongeren, hun ouders en scholen extra en vroegtijdig te ondersteunen, in nauwe samenwerking met partners in de wijken en onder regie van de gemeente.

Doorstroompunt Zuid-Holland Zuid, voorheen RMC en VSV-trajectbegeleiding
De naam RMC is vervangen door Doorstroompunt. De naam Doorstroompunt is ontwikkeld in samenspraak met een groep jongeren en geeft aan wat de eraan verbonden Doorstroomcoaches doen: jongeren helpen om van een niet-succesvolle

onderwijservaring door te stromen naar een andere opleiding of werkplek. De naam is begin 2023 door de minister van OCW overgenomen en vervangt vanaf 1 januari 2024 in alle communicatie-uitingen de oude benaming.

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Aantal vsv-ers in de regio (doel: verminderen)	In ontwikkeling *1	841	Jaarcijfer; geen tussentijdse rapportage mogelijk	Jaarcijfer; geen tussentijdse rapportage mogelijk
Percentage uitgevallen jongeren dat een jaar later terugkeert naar het onderwijs of naar werk (doel: verhogen)	In ontwikkeling *1	61,97%	Jaarcijfer; geen tussentijdse rapportage mogelijk	Jaarcijfer; geen tussentijdse rapportage mogelijk
% nieuwe voortijdige schoolverlaters	1,71%	☹ 2,32%	NVT	NVT
Jongeren die geen onderwijs volgen, geen werk en dagbesteding hebben zijn in beeld	100%	☺ 100%	☺ 100%	☺ 100%
% vsv'ers dat een jaar later terug gaat naar onderwijs	In ontwikkeling *1	19,52%	Jaarcijfer; geen tussentijdse rapportage mogelijk	Jaarcijfer; geen tussentijdse rapportage mogelijk
% vsv'ers dat een jaar later aan het werk is	In ontwikkeling *1	42,45%	Jaarcijfer; geen tussentijdse rapportage mogelijk	Jaarcijfer; geen tussentijdse rapportage mogelijk
Plaatsingen Matchmakers	150 *2	☺ 167	😐 99	😐 46

**1 Nieuwe indicator in de begroting 2023, nog geen ervaringscijfer om norm op te baseren;*
**2 Nieuwe indicator in 2023, norm gebaseerd op cijfers over 2022.*

Toelichting:
De indicatoren in bovenstaande tabel zijn ontleend aan het landelijke dashboard VSV en JIKP (jongeren in een kwetsbare positie), zoals uitgelezen op 3 januari 2024. Het dashboard is dynamisch. Door administratieve oorzaken kunnen de cijfers in de loop van 2024 nog marginaal wijzigen, waardoor er kleine verschillen kunnen ontstaan tussen de cijfers in deze jaarrekening en de cijfers op het dashboard.

Het percentage voortijdig schoolverlaters onder de 18-23 jarigen is substantieel gestegen in schooljaar 2021-2022, en significant hoger uitgevallen dan het streefpercentage. De ontwikkeling in ZHZ houdt gelijke tred met de landelijke ontwikkeling. Factoren die de stijging kunnen verklaren liggen in de leerlingen en hun thuissituatie, het schoolsysteem en de samenleving, waarbij de arbeidsmarkt een belangrijke factor is. Een aanpak om voortijdig schoolverlaten terug te dringen omvat daarom meerdere aangrijpingspunten. De minister van OCW zet hierop een landelijk actieplan en nieuwe wetgeving die vanaf schooljaar 2025/2026 moeten ingaan.

De MatchMakers hebben meer voortijdig schoolverlaters kunnen plaatsen dan de begrotingsnorm van 150. De bijgestelde prognose van 175 plaatsingen hebben we niet gehaald. Belangrijkste oorzaken daarvoor zijn (1) de toename van het aantal jongeren met complexe problemen op meerdere leefgebieden, waardoor trajecten meer tijd in beslag nemen, (2) de beperkte beschikbaarheid van passende hulp (met name in de

GGZ) en passende leer-werktrajecten (met name voor jongeren in het autisme-spectrum) en (3) tijdelijke capaciteitsuitval bij de MatchMakers.

Onderstaande tabel bevat de vanuit het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op het sub-programma onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt. De gepresenteerde waarden zijn gemiddelde waarden voor de tien ZHZ gemeenten.

Product	Beoogde maatschappelijk effect	Beleidsindicator (omschrijving)	Bron	Waarde beleidsindicator	
Leerplicht	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	DUO	Schooljaar 2021-2022	0,8
Leerplicht	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	DUO	Schooljaar 2021-2022	9
Doorstroompunt	Jongeren nemen deel aan het onderwijs	% voortijdig schoolverlaters	DUO	Schooljaar 2021-2022	2,3%

Bron: waarstaatjegemeente.nl

2.1.3.3 Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023*			Realisatie 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leerplicht	1.708	1.708	0	1.728	1.738	10	-20	30	10
RMC/VSV	1.219	1.219	0	1.218	1.155	-63	1	-64	-63
Saldo baten en lasten	***2.927***	***2.927***	***0***	***2.946***	***2.893***	***-53***	***-19***	***-34***	***-53***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***2.927***	***2.927***	***0***	***2.946***	***2.893***	***-53***	***-19***	***-34***	***-53***

**Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 9 november 2023 (2de bestuursrapportage 2023).*

Toelichting op hoofdlijnen

Het nadelige resultaat van € 53.000 wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het nadeel bij het product RMC/VSV. Op basis van de accountantscontrole voor de SiSa regeling RMC zijn er minder overheadkosten ten laste van de RMC subsidie gebracht. Hierdoor is er minder subsidie ingezet voor de bekostiging van de RMC uitgaven. De niet ingezette subsidiemiddelen worden doorgeschoven naar 2024.

2.1.4 Jeugdgezondheidszorg

2.1.4.1 Wat wilden wij bereiken?

De uitvoering van het regionaal basispakket Jeugdgezondheidszorg en het rijksvaccinatieprogramma is in 2023 door Jong JGZ uitgevoerd conform de uitvoeringsovereenkomst JGZ.

De flexibilisering van het basispakket is geïmplementeerd; meer waar nodig, minder waar kan. De voorbereidingen voor twee nieuwe vaccins in 2023/2024 zijn in gang gezet (maternale kinkhoestvaccinatie en Rota-vaccin voor zuigelingen).

De vaccinatiegraad in de regio is onder de 90% gedaald, het landelijke beeld laat ook een daling in vaccinatiegraad zien. Daarbij geldt dat sinds de invoering van *informed consent* de cijfers moeilijk te interpreteren zijn. De toestemming om gegevens te delen verschilt per vaccin. Cijfers per gemeente zijn beschikbaar op www.hoegezondiszhz.nl.

2.1.4.2 Wat gingen wij doen?

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
De JGZ verricht de uitvoering van het regionaal basispakket JGZ en het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) conform het Uitvoeringskader JGZ en de jaarlijkse geactualiseerde richtlijn uitvoering RVP.	Overzicht met KPI's is opgenomen in Uitvoeringskader JGZ. Deze KPI's zijn in een stoplichtenmodel opgenomen en zijn onderdeel van de jaarverantwoording JGZ.	☺	☺	☺

Toelichting:
Er is 2023 een verhoogd verzuim onder VO-leerlingen geconstateerd als gevolg van COVID-19. Dit leidde tot meer inzet vanuit Jong JGZ. Jong JGZ en LVS hebben hier met elkaar afspraken over gemaakt. Daarnaast biedt Jong JGZ in sommige casussen overbruggingszorg wanneer er sprake is van lange wachttijden bij de jGGZ en de jeugdteams. Op locaties met veel nieuwkomers en Oekraïense ontheemden zijn expertiseteams van Jong JGZ actief. Er is hier vaak sprake van zeer complexe zorgvragen (trauma, kindermishandeling, gedragsproblemen) waardoor ook hier een toename van het aantal momenten van contact zichtbaar is.

In 2023 zijn nieuwe ontwikkelingen inhoudelijk en organisatorisch toegelicht, zoals de webinars die Jong JGZ samen met DG&J en andere preventiepartners organiseert. Hiervoor is een speciale webinarstudio ingericht bij Jong JGZ.
De pilots Vroege Insteek (Zwijndrecht en Sliedrecht) en Natuurlijk CB (Hoeksche Waard) zullen in een JGZ-special (in 2024) verder worden uitgediept. Vroege Insteek betreft intensivering van de samenwerking met de jeugdteams rondom gezinnen met meervoudige problematiek. Het Natuurlijk CB betreft reguliere zorg vanuit het basispakket maar vanuit een professional met een holistische blik.
De werkgroep vaccinatieverhoging heeft een doorstart gemaakt onder leiding van de nieuwe projectleider vanuit DG&J.
Wat betreft het thema "duurzame JGZ" wordt door Jong JGZ een meerjarige aanpak ingericht. Basis voor deze aanpak is het vernieuwde Landelijk Professioneel Kader. Ook wordt gewerkt aan een visie op de dienstverlening van de toekomst met daarin onder andere aandacht voor digitalisering en de veranderende klantvraag. Verwachte opbrengst (2026) is een toekomstbestendig JGZ pakket met aandacht voor flexibilisering en het bieden van voldoende verantwoorde zorg door een range aan verschillende professionals (taakdifferentiatie).

Het contract met Jong JGZ is begin 2023 met twee jaar verlengd (2024 + 2025). Tegelijkertijd is in het najaar van 2023 - na een aanbestedingsprocedure - het bureau Hiemstra & De Vries gestart met de uitvoering van de Bestuursopdracht JGZ. Hierin wordt onderzocht wat de kernpartners in de regio onder een toekomstbestendige JGZ verstaan en welke governancevorm hier het beste bij past. Het bureau heeft zich in november 2023 aan het Algemeen Bestuur gepresenteerd. (Naar verwachting is de Bestuursopdracht per 1 juli 2024 afgerond.)

2.1.4.3 Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023*			Realisatie 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Jeugdgezondheidszorg	13.092	13.092	0	13.078	13.092	14	14	0	14
Saldo baten en lasten	***13.092***	***13.092***	***0***	***13.078***	***13.092***	***14***	***14***	***0***	***14***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***13.092***	***13.092***	***0***	***13.078***	***13.092***	***14***	***14***	***0***	***14***

**Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 9 november 2023 (2de bestuursrapportage 2023).*

Toelichting op hoofdlijnen

Gelet op het geringe positieve resultaat (€ 14.000) is het verschil niet nader toegelicht.

2.1.5 Kennisprogramma

2.1.5.1 Wat wilden wij bereiken?

Aanvullend op de reguliere gezondheidsmonitoren is in opdracht van het Ministerie van VWS/RIVM gewerkt aan de COVID-monitoren. In 2023 zijn de resultaten van de corona monitor volwassenen en ouderen en de corona gezondheidsmonitor gepubliceerd. Het doel was verder om samen met gemeenten tot een nieuw Kennisprogramma 2024 – 2027 te komen. Het kennisprogramma is sterk gelieerd aan het meerjarenbeleidsprogramma van DG&J. Besloten is om het herijken van het kennisprogramma te laten volgen op het MJP. Hierdoor wordt met het opstellen van het kennisprogramma in de tweede helft van 2024 aangevangen.

2.1.5.2 Wat gingen wij doen?

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Het online GGD dashboard www.hoegezondiszhz.nl is geactualiseerd op basis van de gezondheidsmonitors Kinderen, Jeugd en Volwassenen & Ouderen.	100% Elk jaar wordt er een deel herijkt, in vier jaar tijd zijn alle cijfers aan de beurt geweest	☺	☺	☺
De gezondheids-monitoren en de specifieke ontwikkellijnen van het Kennisprogramma zijn conform plan uitgevoerd	Voor het jaar 2023 staat de gezondheidsmonitor jeugd 13-16 jaar op het programma, de oplevering van de gezondheidmonitor Jongvolwassenen en Volwassenen & Ouderen draaien we mee met de OGGZ monitor	☺	☺	☺

Toelichting

De bijdrage vanuit het kennisprogramma aan de kenniswerkplaats mensen met onbegrepen gedrag heeft door capaciteitsplanning deels vertraging opgelopen. Vanuit de samenwerking met de werkplaats sociaal domein ZHZ wordt wel een bijdrage aan het project geleverd. Het geplande onderzoek wordt in maart 2024 opgepakt. De geplande activiteiten en onderzoeken uit het kennisprogramma zijn voor het grootste deel in 2023 gerealiseerd, zoals de monitor volwassen en ouderen, de monitor jongvolwassen, kwalitatief onderzoek naar statushouders en het onderzoek eigen regie tijdens de coronaperiode. Enkele onderzoeksrapporten wachten nog op finaliseren, zoals het onderzoek naar ondervoeding bij ouderen. Wij zijn er niet in geslaagd enkele evaluatieonderzoeken (JOGG) voor gemeenten op tijd op te leveren, als gevolg van ziekte en vacatures. Tenslotte is vanuit het kennisprogramma ook bijgedragen aan ongeplande activiteiten zoals de GALA en IZA ontwikkelingen.

2.1.5.3 Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023*			Realisatie 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Kennisprogramma	1.134	1.134	0	1.029	1.175	146	105	41	146
Saldo baten en lasten	***1.134***	***1.134***	***0***	***1.029***	***1.175***	***146***	***105***	***41***	***146***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***1.134***	***1.134***	***0***	***1.029***	***1.175***	***146***	***105***	***41***	***146***

**Het betreft hier de begroting na alle wijzigingen, ofwel de begroting zoals deze is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 9 november 2023 (2de bestuursrapportage 2023).*

Toelichting op hoofdlijnen

Het voordeel van € 146.000 wordt hoofdzakelijk verklaard door:

- later of niet invullen van vacatureruimte.
- personeelslasten ten laste kunnen brengen van externe financieringsbronnen (Integraal Zorg Akkoord en SPUK GALA).

Beide posten verklaren elk ongeveer de helft van het positieve resultaat.

2.2 Serviceorganisatie Jeugd

De Serviceorganisatie Jeugd Zuid-Holland Zuid (SOJ) ondersteunt de gemeenten in ZHZ bij het uitvoeren van hun taken in het kader van de Jeugdwet. De gemeenten hebben hiervoor bevoegdheden gedelegeerd en gemandateerd aan de Gemeenschappelijke regeling Dienst Gezondheid & Jeugd. De kernactiviteiten van SOJ bestaan uit het contracteren, sturen op en ontwikkelen van de uitvoering van de jeugdhulp en jeugdbescherming/jeugdreclassering.

2.2.1 Wat wilden wij bereiken?

SOJ voert in het kader van de Jeugdwet een aantal gedelegeerde taken uit op het gebied van inkoop- en contractmanagement, administratie en bekostiging, en informatievoorziening en verantwoording. Daarnaast adviseert SOJ gemeenten over ontwikkelingen in het jeugdhulplandschap en biedt ondersteuning op het gebied van informatievoorziening, contractbeheer en projectleiding. Deze ondersteuning vindt deels plaats onder aansturing van het regionale Netwerk MT van de gemeenten.

SOJ heeft als taak te zorgen voor voldoende, beschikbare, kwalitatieve en passende jeugdhulp en jeugdbescherming/jeugdreclassering voor jeugdigen en gezinnen in ZHZ. Hierbij zijn de volgende kernwaarden leidend:

1. Jeugdhulp wordt geboden in de leefomgeving; jeugdigen groeien thuis op.
2. Jeugdhulpaanbieders (professionals) bieden dienstbaar vakmanschap.

3. Ieder kind volgt onderwijs.
4. Jeugdhulp zorgt voor toegenomen zelfredzaamheid en duurzaam herstel van de jeugdige en het gezin.
5. Jeugdhulp versterkt het netwerk van de jeugdige en het gezin.
6. Doelmatige inzet van (schaarse) middelen.

Deze kernwaarden zijn vertaald in ontwikkeldoelen, inspanningsverplichtingen en prestatieafspraken die zijn vastgelegd in de overeenkomst met jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. SOJ stuurt hierop door middel van contractmanagement.

Daarnaast stuurt SOJ met het contractmanagement op de beheersbaarheid van de jeugdhulpuitgaven met behoud van kwaliteit. Dit gebeurt op basis van een normenkader.

2.2.2 Wat gingen wij doen?

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Het contractmanagement is volgens plan uitgevoerd	4 ontwikkeltafels, 4 bestuurlijke tafels en met de strategische partners tenminste 3 individuele gesprekken op jaarbasis. Samenwerking met gemeenten is operationeel.	☺	☺	☺
Gemeenten ontvangen advies over de ontwikkelingen in het jeugdhulplandschap	Het dashboard jeugdhulp is actueel. SOJ participeert in ambtelijk overleg Jeugd en projecten van het Netwerk MT. SOJ sluit aan bij relevante lokale overleggen over jeugdhulp. Tenminste 2 keer per jaar ontvangen gemeenten een hoofdlijnenrapportage over ontwikkelingen in het jeugdhulplandschap.	☺	☺	☺
Normenkader *	75% van de diensten wordt uitgevoerd binnen de gestelde norm en volgens het bijbehorende proces van afwijkingen op duur en intensiteit. Dit wordt per segment gemonitord.	😐		

Indicator	Norm	Jaarrekening 2023	Augustus	April
Jeugdigen in verblijf *	Het aantal jeugdigen dat uit huis wordt geplaatst neemt af met 5%. De ambulante noodzakelijke ondersteuning is voldoende in staat passende alternatieven te bieden.	😐		

** Bij het realiseren van de norm voor de indicatoren Normenkader en Jeugdigen in verblijf, is sprake van grote afhankelijkheid van bijvoorbeeld verwijzers (met name lokale teams en gecertificeerde instellingen). Deze normen zijn niet uitsluitend door inspanningen van SOJ te realiseren.*

Toelichting

Contractmanagement

SOJ heeft het contractmanagement uitgevoerd op de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. Met als doel het optimaal inzetten van de overeenkomst jeugdhulp op kwaliteit en kwantiteit.

Er zijn 4 ontwikkeltafels en 3 bestuurlijke tafels georganiseerd (waarvan de laatste bestuurlijke tafel vanwege omstandigheden is verzet van november 2023 naar januari 2024). Afgesproken is om 3 in plaats van 4 bestuurlijke tafels per jaar te organiseren, om de regeldruk te verminderen. Aan deze tafels heeft SOJ samen met gemeenten, jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en cliëntvertegenwoordiging in 2023 gesproken over de voortgang op de beleidsdoelen, de doorontwikkeling van het jeugdhulplandschap en de doorontwikkeling van de overeenkomst. De belangrijkste onderwerpen in 2023 waren:

1. Normenkader: uit een evaluatie in 2023 is gebleken dat het werkproces leidt tot een hoge administratieve last per casus voor de betrokken partijen. De gemeenten hebben het initiatief genomen om per branche samen met de betrokken partijen een alternatief, administratief luw werkproces te ontwikkelen, dat zoveel mogelijk aansluit bij de bestaande instrumenten en processen (van onder andere zorgtoewijzing).
2. Hervormingsagenda Jeugd: in 2023 is nieuwe informatie beschikbaar gekomen. Samen met de deelnemers aan de ontwikkel- en bestuurlijke tafels is geïnventariseerd waar we staan als regio en welke ontwikkelpunten we zien.
3. Passend Jeugdhulplandschap: de voortgang van het gemeentelijke ontwikkelprogramma is besproken met de deelnemers aan de tafels. Naar aanleiding daarvan is het programma aangepast en zijn aanbieders betrokken bij de uitwerking.

SOJ heeft met alle gecontracteerde aanbieders contractmanagementgesprekken gevoerd. In 2023 is overgegaan van gesprekken per individuele aanbieder naar gesprekken met aanbieders per branche. Dit heeft de druk op SOJ en gemeenten (brancheteams) verminderd. Met elk van de strategische partners zijn in 2023 tenminste 3 individuele gesprekken gevoerd.

In de contractmanagementgesprekken heeft SOJ:

1. gestuurd op het realiseren van de ontwikkeldoelen, inspanningsverplichtingen en prestatieafspraken (bijvoorbeeld minder uithuisplaatsingen en meer groepsgericht werken).
2. gemonitord op de afspraken (waaronder het normenkader).
3. bijgestuurd waar nodig.

4. in voorkomende gevallen afspraken bijgesteld na dialoog (onder andere vanwege gesignaleerde knelpunten en hiaten).

Het collectief contractmanagement samen met gemeenten door middel van 'Samen sturen' is verder ontwikkeld en vastgelegd in een handboek dat 2 keer per jaar wordt geëvalueerd. Gemeenten hebben deelgenomen aan brancheteams en vanuit deze brancheteams aan contractmanagementgesprekken van relevante aanbieders. Ook hebben gemeenten op eigen verzoek deelgenomen aan contractmanagementgesprekken met aanbieders met een groot lokaal belang. Daarnaast hebben gemeenten deelgenomen aan de ontwikkeltafels.
Aanbieders waarderen de toegenomen betrokkenheid en kennis van gemeenten. Signalen uit het contractmanagement hebben in co-creatie met gemeenten geleid tot onder andere een aangepast werkproces voor ophogingsverzoeken voor begeleiding en tot een voorstel voor het vormgeven van een coördinatiepunt voor gezinshuizen.

SOJ heeft een analyse gemaakt van de verbeterpunten uit de Hervormingsagenda Jeugd voor inkoop en contractmanagement. Bestaande processen zijn in overeenstemming gebracht met de verwachte planning van de Hervormingsagenda, om te voorkomen dat eventuele aanpassingen moeten worden teruggedraaid.

Op het vlak van rechtmatigheid en fraudebestrijding heeft SOJ in 2023 een groot onderzoek gedaan naar een PGB-aanbieder. Dit heeft geleid tot belangrijke bevindingen. Het onderzoek bevindt zich in de fase van hoor en wederhoor. Parallel hieraan is het juridische vervolgproces opgestart.

Verder zijn signalen van mogelijke onrechtmatigheden op basis van het monitoren van de jaarcijfers van de aanbieders opgevolgd. Hier zijn geen onrechtmatigheden uit naar voren gekomen.
Over 2023 moet het Dagelijks Bestuur van DG&J zich voor het eerst verantwoorden over de rechtmatigheid van de jeugdhulpuitgaven en een rechtmatigheidsverklaring afgeven. Ter onderbouwing hiervan is in nauwe afstemming met de externe accountant een uitgebreid intern controleprogramma opgesteld en inmiddels voor een groot deel uitgevoerd.

Advisering ontwikkelingen jeugdhulplandschap

Het gemeentedashboard jeugdhulp is continu doorontwikkeld in samenwerking met gemeenten. Door professionalisering en uitbouw van het gemeentedashboard is er onder andere meer inzicht in nieuwe instroom, het normenkader, jeugdigen met hoge zorgkosten, verlengde jeugdhulp en de 'klantreis' binnen de jeugdhulp. SOJ heeft maandelijks dashboardbijeenkomsten georganiseerd voor gemeenteambtenaren en controllers, om onderwerpen (op verzoek) te verdiepen. Gemeenten geven aan de doorontwikkeling van meerwaarde te vinden voor hun analyse en sturing op de jeugdhulp.

SOJ heeft deelgenomen aan het ambtelijk overleg Jeugd en verschillende werkgroepen van het regionale Netwerk MT (onder andere Hervormingsagenda Jeugd) en lokale gemeenten.

Maandelijks hebben gemeenten een rapportage ontvangen met daarin de belangrijkste dashboard items, een prognose en 'rolling forecast'. Hiermee zijn gemeenten gedurende het jaar op de hoogte gehouden van de prognose van de verwachte kosten voor het lopende jaar en 12 maanden vooruitkijkend.
De hoofdlijnenrapportage is integraal opgenomen in de 1ste en 2de bestuursrapportage.

Normenkader

Het normenkader stelt normen voor de duur (hoe lang) en de intensiteit (hoeveel uur per periode) van de te leveren jeugdhulp. Afwijken van deze norm mag alleen met

toestemming van de lokale verwijzers (Stichting Jeugdteams). Toepassing van dit normenkader ligt voor het grootste deel in handen van de jeugdprofessionals onder aansturing van de gemeenten.
SOJ heeft gemeenten, jeugdprofessionals en aanbieders ondersteund bij het toepassen van het normenkader. SOJ heeft in 2023 veel vragen hierover beantwoord. Daarnaast heeft SOJ een monitor ontwikkeld die ook door gemeenten wordt gebruikt. Normen die niet passend zijn gebleken, zijn aangepast in de overeenkomst. In aanvulling daarop is gebleken dat een bredere evaluatie en herijking van de normen nodig is (zie ook ontwikkel- en bestuurlijke tafels).

In 2023 is 88,4% van de jeugdhulp geleverd binnen de normen van het normenkader. Dit is hoger dan de norm van 75% die is gesteld voor deze indicator. De indicator staat echter niet op groen, omdat de uitvoering van het normenkader niet volgens het bijbehorende proces voor afwijken is verlopen. Het proces is administratief moeilijk uitvoerbaar gebleken. Daarom wordt op initiatief van de gemeenten samen met alle betrokken partijen gewerkt aan een alternatief, administratief luw werkproces. Tevens zijn afspraken gemaakt over het te volgen handhavingsproces totdat het nieuwe werkproces is geïmplementeerd.

Jeugdigen in verblijf
Het aantal door de rechter uithuisgeplaatste jeugdigen is niet bekend bij SOJ. Het aantal jeugdigen in verblijf is geen passend alternatief voor deze indicator, omdat deze doelgroep veel breder is dan de jeugdigen die door de rechter uit huis zijn geplaatst. SOJ wil samen met gemeenten verkennen hoe zicht kan worden gekregen op de ontwikkeling van het aantal uithuisplaatsingen.

Overig
Naast de bovengenoemde thema’s heeft SOJ in 2023 belangrijke inspanningen verricht op de volgende thema’s:

- Onderwijs & Jeugdhulp: SOJ is samen met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs gestart met een verkenning voor het ontwikkelen van Onderwijs Zorg Arrangementen (OZA's) en Zorg Onderwijs Arrangementen (ZOA's).
- JeugdzorgPlus: voor de afbouw van de gesloten jeugdhulp hebben de 2 aanbieders continuïteitsplannen opgeleverd aan de gezamenlijke jeugdhulpregio’s in Zuid-Holland. Er is een substantiële continuïteitsbijdrage gevraagd aan gemeenten. Naar verwachting dekt het SPUK-budget dat het Rijk beschikbaar stelt, de kosten. De accounthoudende regio’s Haaglanden en Rotterdam Rijnmond zijn verantwoordelijk voor de afwikkeling.
- Kleinschalige woonvoorzieningen: in lijn met het gedachtengoed van de Hervormingsagenda Jeugd hebben SOJ en gemeenten samen met aanbieders gewerkt aan het aanbod van kleinschalige woonvoorzieningen voor jeugdigen met complexe casuïstiek. Er is besloten om een onderzoek naar de optimalisatie van de kleinschalige woonvoorzieningen te doen.
- Landelijke tarieven en caseloadverlaging gecertificeerde instellingen: landelijk zijn afspraken gemaakt over tarifering en caseloadverlaging die ingaan per 2024.
- Vervoer: op basis van een analyse van de vervoerskosten heeft SOJ suggesties gedaan voor sturing door gemeenten op de inzet van vervoer.
- Cliëntervaringsonderzoek: in 2023 is het rapport opgeleverd met data over de periode van april 2022 tot en met april 2023. Vanaf april 2023 is nieuwe data verzameld voor de rapportage in 2024. Gemeenten en SOJ zijn gestart met het verkennen van de rolverdeling van alle bij het cliëntervaringsonderzoek betrokken partijen.
- Ervaringsdeskundigheid: op basis van subsidie van het Bovenregionaal Expertisenetwerk (BREN) is het project Ervaringsdeskundigheid van start gegaan. Doel van dit project is om ervaringsdeskundigheid een plek te geven in het hulpproces (onder andere voor het ‘verzachten’ van wachttijd).

- Bezwaar en beroep: bezwaar- en beroepschriften zijn behandeld door de onafhankelijke bezwarencommissie, die daarbij is ondersteund door het juridisch kenniscentrum. Er zijn relatief weinig nieuwe bezwaar- en beroepschriften binnengekomen in 2023.
- Vraagbaakfunctie voor lokale teams: SOJ heeft in 2023 veel uiteenlopende vragen gekregen en beantwoord van lokale teams over onder andere het normenkader, inzet van persoonsgebonden budget en de Jeugdwet.
- Subsidiëring Stichting Jeugdteams: SOJ heeft in 2023 voor het laatst op verzoek van 2 gemeenten de subsidiëring van de Stichting Jeugdteams voor deze gemeenten verzorgd.
- Wijziging woonplaatsbeginsel: de wijziging van het woonplaatsbeginsel in 2022 heeft ook in 2023 nog veel inzet gevraagd van SOJ. Het heeft veel energie gekost om jeugdigen aan andere gemeenten over te dragen en de kosten verrekend te krijgen. Dit is voor het overgrote deel gelukt in 2023.
- Implementatie backoffice systeem: de implementatie van een nieuw systeem voor de cliëntadministratie is succesvol verlopen.

2.2.3 Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023*			Realisatie 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Producten	130.619	130.619	0	134.020	134.020	0	-3.401	3.401	0
Saldo baten en lasten	***130.619***	***130.619***	***0***	***134.020***	***134.020***	***0***	***-3.401***	***3.401***	***0***
Mutaties reserves	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***130.619***	***130.619***	***0***	***134.020***	***134.020***	***0***	***-3.401***	***3.401***	***0***

Met ingang van 2018 mogen de overhead en de algemene dekkingsmiddelen niet meer aan de programma's worden toegerekend. Deze dienen in een afzonderlijk begrotingsprogramma te worden gepresenteerd. Indien rekening wordt gehouden met de overhead en de algemene dekkingsmiddelen bedragen de begrote baten en lasten € 135,6 mln. en de werkelijke baten en lasten € 138,2 mln.. Waarbij bij de baten rekening is gehouden dat het tekort nog wordt opgehaald bij de gemeenten.

Hieronder wordt inzicht gegeven in de financiële resultaten over 2023, hierbij is wel rekening gehouden met de overheadkosten en de algemene dekkingsmiddelen.

2.2.3.1 Overzicht van baten en lasten

Tabel 1

(bedragen x € 1.000)

	Primaire begroting 2023			Actuele begroting 2023			Resultaat 2023			Afwijking tov actuele begroting		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten	130.847	130.789	-58	135.631	135.573	-58	138.269	138.212	-58	-2.638	2.638	0
Mutaties reserve	0	58	58	0	58	58		58	58	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***130.847***	***130.847***	***0***	***135.631***	***135.631***	***0***	***138.269***	***138.269***	***0***	***-2.638***	***2.638***	***0***

Begrotingsmutaties

De primaire begroting met begrote lasten van € 130,8 mln. is aangepast in het Algemeen Bestuur van 6 april 2023 naar een bedrag van € 135,6 mln.. De aanpassing betrof de hogere indexatie (verhoging) en aanpassing aan de actuele forecast van de jeugdhulpuitgaven (verlaging). Het resultaat en de afwijking van de begroting wordt in paragraaf 2.2.3.3 toegelicht.

Tabel 2

(bedragen x € 1.000)

	Realisatie 2023	Realisatie 2022	Begroting 2023	Prognose 2e burap 2023	Realisatie 2023 -/- Begroting 2023	Realisatie 2023 -/- Prognose 2e burap 2023	Realisatie 2023 -/- realisatie 2022
Regionale zorgmarkt	116.270	110.009	115.101	116.633	1.169	-363	6.261
LTA	7.800	5.731	9.067	8.695	-1.268	-895	2.069
PGB	7.440	7.137	6.450	7.552	990	-112	303
Serviceorganisatie	4.250	4.484	5.012	4.762	-762	-512	-235
Subtotaal	135.760	127.362	135.631	137.643	129	-1.883	8.398
Jeugdteams	2.510	4.238	0	2.422	2.510	87	-1.728
Totaal lasten	138.269	131.599	135.631	140.065	2.638	-1.795	6.670
Gemeentelijke bijdragen	134.984	127.246	135.573	137.585	-589	-2.601	7.738
Rentebaten	595	0	0	0	595	595	595
Gemeentelijke bijdragen jeugdteams	2.510	4.238	0	2.422	2.510	87	-1.728
Overige baten	123	0	0	0	123	123	123
Onttrekking reserve frictiekosten uittreding Leerdam + Zederik	58	116	58	58	0	0	-58
Totaal baten	138.269	131.599	135.631	140.065	2.638	-1.795	6.670
Saldo baten -/- laten	0	0	0	0	0	0	0

2.2.3.2 Samenvatting resultaat en belangrijkste ontwikkelingen

Samenvatting resultaat

De lasten 2023 zijn € 2,6 mln. (2,1%) hoger dan begroot en € 1,8 mln. (1,3%) lager dan de prognose bij de 2de bestuursrapportage. De mutaties gedurende het jaar zijn als volgt gerapporteerd:

Tabel 3

(bedragen x € 1 mln.)

Begroting 2023		**135,6**	
Ophoging prognose 1ste bestuursrapportage zorgkosten	1,5		
Ophoging prognose 1ste bestuursrapportage jeugdteams	2,4		Op verzoek van 2 gemeenten gecontracteerd.
Ophoging prognose 2de bestuursrapportage	0,5		
Jaarrekening	-1,8		
Totaal mutaties		2,6	
Lasten jaarrekening 2023		**138,3**	

De toelichting hierop is opgenomen in de paragraaf 'Afwijkingen ten opzichte van de prognose 2de bestuursrapportage en realisatie 2022'.

De opgetreden stabilisatie van de kostenontwikkeling in 2022 heeft zich ook in 2023 gecontinueerd als gecorrigeerd wordt voor inflatie.

De gemeentelijke bijdragen zijn € 2,6 mln. (1,9%) lager dan de prognose bij de 2de bestuursrapportage. Naast lagere kosten zijn er ook rentebaten (€ 0,6 mln.) en overige baten (€ 0,1 mln.), hoofdzakelijk wegens werkzaamheden voor derden.

Kostenontwikkeling 2023 ten opzichte van 2022

Ten opzichte van 2022 zijn de lasten (exclusief jeugdteams) met € 8,4 mln. (6,6%) gestegen in 2023. De indexatie van de tarieven bedroeg 7,2%. Daarnaast zijn er ook andere ontwikkelingen geweest. In onderstaand overzicht zijn de mutaties toegelicht.

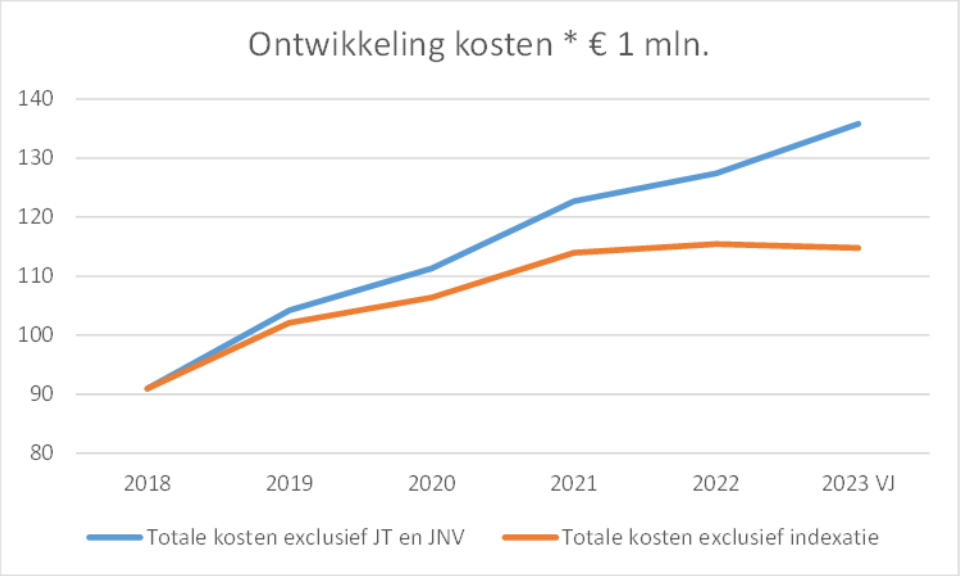

Tabel 4

Oorzaak kostenmutatie	Stijging	Toelichting
Indexatie	7,2%	Indexatie van tarieven
JeugdzorgPlus	0,3%	Structurele doorwerking kleinere groepen en lagere bezettingsgraad in tarieven
Kleinschalige woonvoorzieningen	0,4%	Dit betreft voor het grootste deel een gezinshuis dat is omgevormd tot een kleinschalige woonvoorziening
Omzetting RTA baar LTA	0,1%	Bij één aanbieder LTA zijn de RTA diensten nu landelijk onder het LTA gecontracteerd met hogere tarieven
Vrijval niet gedeclareerde zorg	-1,2%	Niet gedeclareerde zorg oude jaren die wel was opgenomen in de productieverantwoording
Woonplaatsbeginsel	-0,2%	Na-ijl effecten woonplaatsbeginsel
Mutatie jeugdhulpgebruik	0,0%	Resterend effect stijging of daling van het jeugdhulpgebruik
Totaal	**6,6%**	

Meerjarige kostenontwikkeling

In onderstaande grafiek is de kostenontwikkeling van 2018 tot en met 2023 weergegeven.

Aantal zorgaanbieders

Het aantal zorgaanbieders dat in 2023 zorg heeft geleverd is 325 (121 gecontracteerd, 187 maatwerk en 25 LTA). Sommige aanbieders komen in meerdere categorieën voor. Vorig jaar waren het er eveneens 325. Een deel van de maatwerkaanbieders vloeit voort uit het nieuwe woonplaatsbeginsel.

Onzekerheden - voorlopige cijfers

Dit betreft voorlopige jaarrekeningcijfers op basis van voorlopige productieverantwoordingen van zorgaanbieders. Na ontvangst van de definitieve productieverantwoordingen met controleverklaring van de accountant worden de definitieve jaarrekeningcijfers bepaald.

2.2.3.3 Toelichting per post: afwijkingen ten opzichte van de prognose 2de bestuursrapportage 2023 en realisatie 2022

Regionale zorgmarkt

De post is € 0,4 mln. lager dan de prognose bij de 2de bestuursrapportage en € 6,2 mln. hoger dan vorig jaar.

Ontwikkeling kosten en aantal jeugdigen 2023 ten opzichte van 2022

In de volgende overzichten is per segment de ontwikkeling van de kosten weergegeven van 2023 ten opzichte van 2022.

Tabel 5

(bedragen x € 1.000)

Segment	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Realisatie 2023 -/- realisatie 2022	% verschil
1 Hoogspecialistisch	25.566	25.439	-127	-0,5%
2 Wonen	23.383	24.472	1.089	4,7%
3a Dagbesteding / Dagbehandeling	10.152	11.053	901	8,9%
4 Specialistisch Veel Voorkomend	32.125	36.823	4.698	14,6%
5 Crisis	178	91	-88	-49,2%
6 Jeugdbescherming Jeugdreclassering	8.738	8.658	-79	-0,9%
7 Jeugdhulp op School	3.655	4.529	875	23,9%
Vervoer	1.827	2.366	539	29,5%
Subtotaal	**105.624**	**113.432**	**7.808**	**7,4%**
Overige	4.385	2.838	-1.547	-35,3%
Totale kosten regionele zorgmarkt jaarrekening	**110.009**	**116.270**	**6.261**	**5,7%**
Aantal unieke jeugdigen	11.003	11.434	431	3,9%

Van de procentuele toename wordt 7,2% veroorzaakt door indexatie van de tarieven. Twee categorieën vallen op door de procentuele toename. Dat zijn Jeugdhulp op school en Vervoer. Jeugdhulp op school is in lijn met de bedoeling deze (door) te ontwikkelen. Ten aanzien van vervoer is in najaar 2023 een analyse van de stijging van de kosten en adviezen voor kostenbeheersing besproken in het Algemeen Bestuur.

LTA

Het LTA (Landelijk Transitie Arrangement) is € 0,9 mln. lager dan de prognose bij de 2de bestuursrapportage. Ten opzichte van vorig jaar stijgt de post € 2,1 mln.. Een deel van de zorg is overgegaan van RTA naar LTA. De contracten worden gesloten door de VNG, contractbeheer en monitoring wordt uitgevoerd door de VNG en gemeenten moeten de werkelijke kosten betalen. Het betreft hooggespecialiseerde zorg met hoge kosten per jeugdige die sterk kunnen fluctueren.

PGB

De post PGB is € 0,1 mln lager dan de prognose bij de 2de bestuursrapportage en € 0,3 mln. hoger dan vorig jaar. In onderstaande tabel is de ontwikkeling weergegeven.

Tabel 6

	2018	2019	2020	2021	2022	2023P
budget * € 1.000	8.049	8.795	9.499	10.314	10.829	11.344
declaraties * € 1.000 *	5.001	5.455	6.170	6.818	7.018	7.581
aantal unieke jeugdigen	950	911	939	1.004	1.027	1.000
*budget per jeugdige * € 1*	*8.473*	*9.654*	*10.116*	*10.273*	*10.544*	*11.348*
*declaratie per jeugdige * € 1 **	*5.264*	*5.988*	*6.571*	*6.791*	*6.833*	*7.584*

De afgegeven budgetten zijn veel hoger dan de besteding. PGB-houders hebben het recht niet benutte budgetten uit voorgaande jaren nog te besteden. Over de periode 2018 tot en met 2022 is dat € 17,0 mln.. In de praktijk doet dit risico zich nauwelijks voor.

Stichting Jeugdteams

Deze post is € 2,5 mln hoger dan begroot. De oorzaak hiervan is dat voor twee gemeenten bij uitzondering nog eenmalig de Stichting Jeugdteams is gecontracteerd.

Serviceorganisatie

De kosten van de Serviceorganisatie zijn € 0,5 mln. lager dan de prognose bij de 2de bestuursrapportage. Ten opzichte van vorig jaar zijn de kosten € 0,2 mln lager. De kosten zijn in 2023 lager ten opzichte van 2022 en de begroting, voornamelijk vanwege de aanbesteding van de backoffice applicatie. Ten opzichte van de begroting zijn de kosten € 0,8 mln. lager. In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen.

Begrotingspost	Begroting	Realisatie	Realisatie-Begroot
Personeelskosten eigen personeel	2.418.624	2.376.318	-42.306
Personeel van derden	690.000	293.372	-396.628
Uitbestede ICT Dienstverlening en overige ICT kosten	1.050.000	619.615	-430.385
Dienstverlening SGD	225.000	327.500	102.500
Overige kosten	628.253	632.972	4.719
Totale kosten	5.011.877	4.249.777	-762.100

De personeelskosten eigen personeel zijn lager als gevolg van personeelsverloop dat nog niet of met vertraging is ingevuld. Tegelijkertijd is personeel in dienst gekomen dat eerst werd ingehuurd (beschermingstafel en clientadministratie). Ook is personeel ingezet voor een project van het netwerk MT, waarvoor de kosten zijn doorbelast.

De post personeel van derden is aanzienlijk lager dan de begroting. Personeel dat eerder werd ingehuurd, is vast in dienst gekomen. Verder is het personeelsverloop in 2023 nauwelijks tijdelijk ingevuld met inhuur. Bij de overweging personeel tijdelijk in te huren speelt ook dat het moeilijk is tijdelijk personeel te vinden dat snel kan inspringen in de complexe omgeving van de Serviceorganisatie. Het duurt geruime tijd voordat personeel is ingewerkt, waardoor inhuur voor kortere periodes niet altijd voldoende zinvol is.

De post dienstverlening SGD is hoger dan begroot. De Serviceorganisatie draagt sinds 2022 ook een aandeel in de vaste kosten welke in rekening worden gebracht bij DG&J.

Baten

De gemeentelijke bijdragen volgen de lasten. De kosten worden in rekening gebracht bij de deelnemers.

De rentebaten treden op vanwege de gestegen rente in 2023. Sinds de afbouw van de onderhanden werk financiering van aanbieders in 2022 is er sprake van een positief saldo op de rekening van de Serviceorganisatie.

De overige baten betreffen voor het grootste deel de inzet van medewerkers van de Serviceorganisatie voor het project Passend Zorglandschap.

De onttrekking reserve frictiekosten volgt het besluit hierover bij de uittreding van Leerdam en Zederik.

2.2.3.4 Gemeentelijke bijdragen

In onderstaande tabel zijn de gemeentelijke bijdragen voor 2023 opgenomen.

	Stichting Jeugd-teams	Zorginkoop	LTA	PGB	Gecertificeer de instellingen	Gesloten Jeugdhulp	Rente-baten en doorbelast ingen	Uitvoerings kosten SOJ	Totaal	herver-deling voogdij	Totaal na herverdeling compensatie Voogdij	Totaal exclusief JT	Begroot exclusief jeugdteams	2e burap ecclusief JT
Alblasserdam	-	4.259.874	442.083	158.219	468.282	-	-33.759	197.020	5.491.719	-22.728	5.468.991	5.468.991	5.728.316	5.817.931
Dordrecht	-	33.399.387	1.868.689	2.699.978	3.202.135	1.257.685	-216.952	1.266.134	43.477.056	-148.174	43.328.882	43.328.882	42.955.885	44.169.028
Gorinchem	1.310.915	8.164.153	574.975	536.285	906.915	352.721	-70.115	409.194	12.185.042	-37.627	12.147.415	10.836.500	10.824.915	10.975.562
Hardinxveld-Giessendam	-	4.378.160	301.294	268.406	400.366	32.130	-28.671	167.326	5.519.011	-16.828	5.502.183	5.502.183	5.182.487	5.301.897
Hendrik-Ido-Ambacht	-	6.393.656	800.420	493.033	361.478	-	-38.103	222.371	8.232.856	-26.540	8.206.316	8.206.316	8.957.206	8.635.161
Hoeksche Waard	-	13.816.170	1.115.607	1.211.421	1.302.610	66.403	-108.776	634.820	18.038.255	-60.035	17.978.220	17.978.220	18.515.427	18.072.490
Molenlanden	1.198.607	7.572.507	597.561	492.143	777.512	-	-55.174	321.994	10.905.151	-35.882	10.869.269	9.670.662	9.675.069	10.396.760
Papendrecht	-	6.519.576	937.391	228.633	837.252	7.801	-47.124	275.016	8.758.544	-29.158	8.729.386	8.729.386	8.388.938	8.458.547
Sliedrecht	-	5.871.479	493.807	239.277	796.760	181.359	-40.193	234.564	7.777.053	425.476	8.202.529	8.202.529	8.289.822	8.422.498
Zwijndrecht	-	13.580.351	667.804	1.113.104	1.363.273	-	-79.413	463.457	17.108.576	-48.504	17.060.072	17.060.072	17.055.018	17.334.836
Totaal	***2.509.522***	***103.955.313***	***7.799.632***	***7.440.499***	***10.416.583***	***1.898.099***	***-718.281***	***4.191.896***	***137.493.263***	-	***137.493.263***	***134.983.741***	***135.573.083***	***137.584.710***

Uitvoeringskosten SOJ inclusief onttrekking reserve

Taakvelden

Taakveld	Alblasser dam	Dordrecht	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Hoeksche Waard	Molenlanden	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht	Totaal
6.2 Jeugdteams	-	-	1.310.915	-	-	-	1.198.607	-	-	-	2.509.522
6.72a Jeugdhulp begeleiding	866.926	5.119.042	1.072.416	1.118.883	958.349	3.092.076	968.428	958.053	916.744	2.677.608	17.748.526
6.72a Jeugdhulp PGB	158.219	2.699.978	536.285	268.406	493.033	1.211.421	492.143	228.633	239.277	1.113.104	7.440.499
6.72b Jeugdhulp behandeling	91.587	1.616.774	379.660	117.586	297.706	688.630	343.041	303.602	170.256	523.373	4.532.217
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	400.262	3.839.917	1.071.167	418.902	407.310	1.223.030	738.016	679.645	496.157	1.281.800	10.556.206
6.72c Vervoerskosten	66.950	590.984	205.453	105.325	135.046	316.017	172.085	105.847	139.077	404.480	2.241.265
6.72d Jeugdh zonder verblijf ov	137.259	460.587	95.162	18.414	78.148	302.666	125.986	151.405	211.404	216.862	1.797.892
6.73a Pleegzorg	452.502	3.059.756	701.788	416.116	109.786	666.106	624.697	604.702	760.010	1.017.679	8.413.140
6.73b Gezinsgericht	389.623	1.850.519	728.585	148.224	218.187	1.106.827	504.089	134.792	96.043	522.141	5.699.031
6.73c Jeugdhulp met verblijf ov	415.304	9.285.320	1.541.218	758.464	1.684.642	1.868.893	1.592.359	1.664.149	1.366.233	3.982.301	24.158.884
6.73c Wpb jeugdhulp met verbl	96.496	29.201	207.761	-49.306	4.816	130.238	-199.532	-104.898	-81.305	-225.631	-192.159
6.74a Jeugdbeh GGZ zonder verbl	1.257.615	6.990.482	1.992.248	1.208.978	2.295.602	4.085.714	2.511.291	1.901.794	1.678.876	2.980.175	26.902.775
6.74b Jeugdh crisis/..,excl LTA	85.350	556.806	168.694	116.572	204.065	335.973	192.048	120.484	117.983	199.564	2.097.539
6.74b LTA	442.083	1.868.689	574.975	301.294	800.420	1.115.607	597.561	937.391	493.807	667.804	7.799.632
6.74c Gesloten plaatsing	-	1.257.685	352.721	32.130	-	66.403	-	7.801	181.359	-	1.898.099
6.82a Jeugdbescherming	437.412	2.812.245	839.931	379.535	317.004	1.185.679	712.262	763.526	769.539	1.308.239	9.525.373
6.82a Jeugdb. -herverdeling comp. V	-22.728	-148.174	-37.627	-16.828	-26.540	-60.035	-35.882	-29.158	425.476	-48.504	-
6.82b Jeugdreclassering	30.870	389.889	66.985	20.830	44.474	116.931	65.250	73.725	27.220	55.034	891.210
0.10 Mutatie reserves	-2.720	-17.483	-5.650	-2.310	-3.070	-8.765	-4.446	-3.797	-3.239	-6.399	-57.881
0.4 Overhead	199.741	1.283.617	414.844	169.637	225.442	643.585	326.440	278.813	237.803	469.856	4.249.777
0.4 Overhead -doorbelast aan derde	-5.783	-37.165	-12.011	-4.912	-6.527	-18.634	-9.452	-8.073	-6.885	-13.604	-123.046
5.1 Rente	-27.976	-179.787	-58.104	-23.760	-31.576	-90.142	-45.722	-39.051	-33.307	-65.809	-595.235
Totaal	***5.468.991***	***43.328.882***	***12.147.415***	***5.502.183***	***8.206.316***	***17.978.220***	***10.869.269***	***8.729.386***	***8.202.529***	***17.060.072***	***137.493.263***

2.3 Algemene dekkingsmiddelen

Door de wijziging van de BBV-voorschriften mogen baten en lasten als overhead en de algemene baten niet meer toegerekend worden aan de verschillende programma's.

2.3.1 Wat heeft het gekost?

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023*			Realisatie 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Financiering	0	0	0	0	604	604	0	604	604
Vpb heffing	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	103	311	208	286	315	30	-183	4	-179
Overhead	14.217	14.159	-58	12.796	12.377	-419	1.420	-1.782	-361
Saldo baten en lasten	***14.320***	***14.470***	***150***	***13.082***	***13.296***	***214***	***1.238***	***-1.174***	***64***
Mutaties reserves	0	58	58	0	58	58	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***14.320***	***14.528***	***208***	***13.082***	***13.354***	***272***	***1.238***	***-1.174***	***64***

Toelichting op hoofdlijnen

Het voordeel van € 64.000 wordt veroorzaakt door DG&J. Het resultaat van SOJ is verrekend met de deelnemende gemeenten.
Op hoofdlijnen wordt het resultaat bij DG&J veroorzaakt door:

- Voordeel op de rente-inkomsten van € 8.000.
  Totaal voordeel van € 604.000. Verschil van € 595.000 wordt veroorzaakt door SOJ.
- Hogere storting in de voorziening verlofsparen en in de voorziening bovenwettelijk verlof, nadeel circa € 180.000.

- Voordeel op de overheadkosten van € 234.000.
  Totaal nadeel van € 361.000. Verschil van € 595.000 wordt veroorzaakt door SOJ.

Met ingang van 1 januari 2022 bestaat er de mogelijkheid om bovenwettelijk verlof om te zetten naar spaarverlof. Voor dit spaarverlof moet een voorziening worden gevormd. Meer medewerkers maken gebruik van deze mogelijkheid dan voorzien. Daarnaast stijgt ook het saldo van niet opgenomen bovenwettelijk verlof. Het saldo heeft eind 2023 een dusdanige omvang, dat ook hier een voorziening voor is gevormd. Beide voorzieningen hebben tot doel om de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen borgen op het moment dat medewerkers aanspraak gaan doen op het opgebouwde verlof.

Het voordeel op de overheadkosten wordt grotendeels veroorzaakt door lagere ICT kosten. Doordat ICT Beweegt pas in 2024 wordt uitgerold in plaats van in 2023 ontstaat er een voordeel. Daarnaast waren kosten voorzien om de informatiehuishouding op orde te krijgen naar aanleiding van de bevindingen van de archiefinspecteur. Dit hebben we in 2023 niet meer op kunnen starten, wordt opgepakt in 2024.

Tot slot zijn bij enkele onderdelen zowel de lasten als de baten lager dan was voorzien. Doordat zowel de lasten als de baten lager liggen heeft dit geen invloed op het jaarrekeningresultaat. Dit betreft enerzijds de overheadkosten voor COVID-19. Door meer kostenefficiënt te opereren liggen zowel de lasten als de baten lager dan in de 2de bestuursrapportage was voorzien. Daarnaast liggen de overheadkosten bij SOJ lager, hier staat tegenover dat de bijdrage van de deelnemende gemeenten ook lager ligt (zie ook de paragraaf 2.2.3).

3 Verplichte paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Kaders

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van 22 december 2022 is de nota risicomanagement en weerstandvermogen vastgesteld. Hierin is vastgelegd hoe risico's binnen de Dienst Gezondheid en Jeugd worden geïnventariseerd, gekwalificeerd, beheerst en waar nodig gekwantificeerd.

3.1.2 Beleid omtrent weerstandsvermogen

3.1.2.1 Risicobeheersing

Voor het bepalen van een gewenst weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's en de risicobeheersing. De actuele en relevante inzichten omtrent de risicobeheersing zijn als volgt omschreven:

a. Risicobeheersing jeugdhulp SOJ.
b. Risicobeheersing bedrijfsvoering SOJ.
c. Risicobeheersing GGD, VT, LVS en bedrijfsvoering GR.

a. Risicobeheersing jeugdhulp SOJ

Risico's gerelateerd aan jeugdhulpgebruik bij dalende rijksbijdragen
Deze financiële risico's richten zich vooral op de ontwikkeling van de kosten van jeugdhulp in relatie tot de begroting en de toekomstige (vanaf 2026) sterke daling van de rijksbijdragen voor jeugdhulp. De afgelopen twee jaar hebben de kosten zich gestabiliseerd als de inflatie/indexatie en (boven)regionale ontwikkelingen en keuzes buiten beschouwing worden gelaten. Dit betreft bijvoorbeeld de continuïteitssteun en groepsverkleining JeugdzorgPlus, caseload verlaging jeugdbescherming en een beschikbaarheidsvergoeding voor een regionale crisisvoorziening.
In de Hervormingsagenda zijn een aantal programmalijnen opgenomen die moeten leiden tot een forse afname van de kosten. In lijn hiermee worden de rijksbijdragen sterk afgebouwd. Als het niet lukt de kosten te laten dalen, ontstaat er een groot tekort tussen rijksbijdragen en kosten jeugdhulp. Gemeenten en SOJ nemen de uitvoering van de maatregelen gezamenlijk ter hand.

Risico vanwege hoge inflatie en inhaal indexatie
Voor 2024 is de indexatie van de tarieven 6,10 procent. In de begroting was rekening gehouden met 4,6%. Onzekerheden in de ontwikkeling van de inflatie kunnen de indexatie van tarieven verder doen oplopen.

Met terugwerkende kracht declareren van PGB-budgetten
Van de verstrekte PGB-budgetten wordt circa 65% daadwerkelijk besteed. In de huidige gemeentelijke verordeningen en beleidsregels zijn geen beperkingen opgelegd aan het met terugwerkende kracht over oude jaren indienen van declaraties. Wel geldt de algemene wettelijke regel dat dit na 5 jaar niet meer kan. Ter referentie: over de jaren 2018-2022 zou nog een bedrag van € 17,2 miljoen gedeclareerd kunnen worden. De ervaring leert dat hier zeer beperkt gebruik van wordt gemaakt.

Inzet duurdere diensten ten opzichte van ingezette dienstverlening
Aanbieders kunnen een dienst declareren die geen recht doet aan de ingezette dienstverlening, bijvoorbeeld omdat het ingezette opleidingsniveau niet voldoet aan de gestelde eisen van de dienst. Dit wordt ook wel aangeduid met upcoding. De Serviceorganisatie monitort dit actief in het contractmanagement. Indien aan de orde worden corrigerende maatregelen genomen.

Verlagen caseload jeugdbescherming
Voor 2024 zijn landelijk hogere tarieven afgesproken om caseloadverlaging mogelijk te maken. Deze kosten waren niet in de begroting voorzien.

Continuïteitsproblemen van aanbieders die gesloten jeugdhulp leveren (JeugdzorgPlus)
Er zijn in de provincie Zuid-Holland twee aanbieders die gesloten jeugdhulp leveren. Deze zijn financieel in de problemen gekomen als gevolg het ingezette beleid het gebruik van gesloten jeugdhulp af te bouwen en vanwege overige bedrijfsvoeringsproblemen. Beide aanbieders hebben continuïteitsplannen opgeleverd. Hieraan is een behoorlijk kostenplaatje van circa € 23 mln. gekoppeld. Tegelijkertijd worden naar verwachting door de accounthoudende regio's afdoende SPUK-middelen van het Rijk ontvangen van waaruit de uitvoering van de continuïteitsplannen bekostigd kunnen worden. De accounthoudende regio's nemen de afwikkeling hiervan verder ter hand. Naar verwachting zijn er geen verdere bijdragen vanuit onze regio nodig. Zeker is dit echter nog niet.

Verkleinen groepen 3Milieu
De verwachte extra kosten als gevolg van het landelijk ingezette beleid van groepsverkleining en intensivering van de zorg zijn in de begroting 2025 opgenomen. In 2024 nog niet, omdat bij de opstelling van de begroting 2024 hier nog geen duidelijkheid over was. De verwachte meerkosten bedragen circa € 1,0 mln.. In 2023 is het gebruik fors afgenomen, waardoor de meerkosten lager zijn dan op basis van het hogere gebruik in 2022. Als het gebruik weer stijgt nemen de meerkosten van de groepsverkleining ook weer toe. Dit risico is opgenomen in de risicotabel onder het generieke risico op een hogere kostenontwikkeling. Daarnaast is de aanname gedaan dat de behandelduur afneemt. Als dit effect niet optreedt, leidt dit tot extra kosten.

Rentabiliteit kleinschalige woonvoorzieningen
"De Break" is een verlieslatende woonvoorziening. Voor 2024 is vooruitlopend op een nadere analyse voor een half jaar € 250.000 ter beschikking gesteld ter afdekking van het exploitatietekort. In de begroting 2025 en verder is geen aanvullende beschikbaarheidsbekostiging ter afdekking van het exploitatietekort opgenomen. Mogelijk moet hiervoor een bedrag beschikbaar worden gesteld.

Hybride groepen JeugdzorgPlus
Bij de transformatie van JeugdzorgPlus komen gesloten groepen en jeugdigen uit 'zware' open groepen samen in hybride (open) groepen. Voor jeugdigen die overgaan van een open groep naar een hybride groep leidt dit tot extra kosten vanwege kleinere groepsomvang en hogere inzet van personeel. Gezien de ernst van de problematiek van deze jeugdigen in de 'zware' open groepen waren groepsgrootte en inzet niet meer passend voor deze doelgroep. Met de hybride groep wordt beoogd dat jeugdigen met een machtiging gesloten jeugdhulp niet meer hoeven te veranderen van groep en voor jeugdigen zonder deze machtiging, maar wel met ernstige problematiek een passende plek wordt geboden, waarbij dure 1 op 1 begeleiding mogelijk kan worden voorkomen. Daarnaast leidt de kleinere groep mogelijk ook tot een kortere verblijfsduur. Middels triage zal bepaald worden welke jeugdigen thans in een open groep in aanmerking komen voor een plaats in een hybride groep. De uitkomst hiervan is nog niet bekend. Geschat wordt dat het gaat om circa vier jeugdigen. De mogelijke besparingen als gevolg van minder 1 op 1 begeleiding en kortere verblijfsduur zijn niet in te schatten.

Risicomarge

Het kernteam heeft in een eerder advies gevraagd de risico's te vertalen naar een risicomarge die gemeenten kunnen hanteren. De onzekerheidsmarge in de zorgvraag is afhankelijk van de omvang van (de jeugdhulp in) de gemeente. Hier wordt gewerkt met bandbreedtes. Dit leidt tot onderstaande tabel.

	Omvang jeugdhulp in gemeente in €mln.				
	5 tot 10	10 tot 15	15 tot 20	>40	
Risico:	Risicomarge				Opmerking:
Hogere inflatie dan begroot en inhaalindexatie	pm	pm	pm	pm	
Continuiteit jeugdzorgplus	pm	pm	pm	pm	Waarschijnlijk worden voldoende SPUK bijdragen van het Rijk ontvangen
Hybride groepen JeugdzorgPlus	0,4%	0,4%	0,4%	0,4%	
Rentabiliteit en beschikbaarheid kleinschalige verblijfszorg	1,0%	1,0%	1,0%	1,0%	
Niet optreden effect afname behandelduur verkleinen groepen 3milie	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	
Subtotaal	**1,7%**	**1,7%**	**1,7%**	**1,7%**	
Risico op hogere kostenontwikkeling jeugdhulp / dure jeugdigen	10%	7,5%	5%	2,5%	
Totaal	***11,7%***	***9,2%***	***6,7%***	***4,2%***	

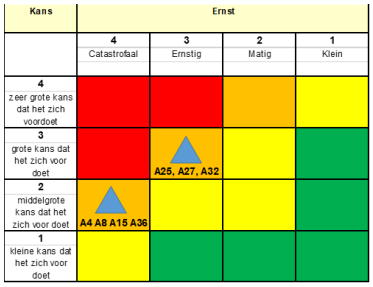
b. Risicobeheersing bedrijfsvoering SOJ

De GR DG&J maakt zowel voor de bedrijfsvoering SOJ als voor GGD, VT, LVS en de bedrijfsvoering van de GR als geheel gebruik van het volgende model om de risico's te rangschikken.

Kans Dat het risico zich voordoet	**Financiële impact**			
	4 x > € 2 mln	3 € 2 mln < x < € 0,5 mln	2 € 0,5 mln < x < € 0,1 mln	1 x < € 0,1 mln
4 zeer grote kans >75%	16	12	8	4
3 grote kans 50-75%	12	9	6	3
2 middelgrote kans 25-50%	8	6	4	2
1 kleine kans < 25%	4	3	2	1

Hierna wordt eerst verder ingegaan op de risicobeheersing in de bedrijfsvoering van SOJ.

Voor SOJ zijn de reguliere financiële en niet-financiële bedrijfsvoeringrisico's voor alle processen in kaart gebracht. Dit heeft geleid tot een omvangrijke lijst. Op alle risico's zijn beheersmaatregelen geformuleerd. Deze worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. In deze jaarrekening zijn – op basis van het beschreven model – de oranje en roodgekleurde risico's zijn in onderstaand schema visueel weergegeven:

Vervolgens zijn in de tabel hierna zijn de betreffende (oranje) risico's beschreven. Het totale risico op hogere kosten van jeugdhulp dan er is begroot en financieel beschikbaar is bij gemeenten, komt samen in het roodgekleurde risico A36. Dit is een samenstelling van een aantal onderliggende risico's.

Risico-nummer	Categorie	Scope	Risico's:	Oorzaken/ risicofactoren:	Effect:	Ernst (E)*	Kans (K)**	E x K	Borging (beheersingsmaatregelen / key controls)	Mogelijke aanvullende maatregelen:
			Wat kan er mis gaan?	Wat kunnen oorzaken daarvan zijn?	Wat kunnen gevolgen zijn?				Ja/ nee***	Hoe risico te voorkomen/ te verminderen?
A-4	Kosten	Zorginzet	Aanbieders continueren zorg te lang (duur) of zetten meer zorg in dan nodig is (intensiteit)	Aanbieders mogen zelf de duur en intensiteit van de zorg bepalen Casemanagement nog beperkt toegepast Er wordt veel afgeweken van normenkader	Er wordt meer zorg geleverd dan nodig	4	2	8	Ja, normenkader; uitvoering en naleving voor verbetering vatbaar	Betere uitvoering en naleving normenkader Perspectiefplan Casemanagement bij jeugdteams Contractmanagement SOJ
A-8	Kosten	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Verwijzer geeft verwijzing af terwijl voorliggend veld of eigen kracht ook een oplossing zou kunnen zijn	Druk van burger Burger ten dienste willen zijn Te weinig budgetbewustzijn bij verwijzer	Onnodige kosten van 2e lijns voorzieningen	4	2	8	Gedeeltelijk, door procesinrichting bij Stichting Jeugdteams	Aansturing door gemeenten en gemeentelijk projecten zoals Jeugdhulp naar voren en POH
A-15	Kosten	Declaraties jeugdhulp RTA+LTA	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren)	Fraude en administratieve onzorgvuldigheid	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	4	2	8	Gedeeltelijk via controle verklaring accountant bij productie verantwoording >100k. Bij productie< 100k separate controle door accountant GR DG&J. Geautomatiseerde monotoring potentiele dubbele declaraties in berichtenverkeer	Aanstellen preventiemedewerker fraude Rechtmatigheid en fraude controles Versterkt case en contractmanagement
A-25	Kosten	PGB	Te hoog afgegeven beschikking en andere fouten in beschikking	Gebreken in proces Jeugdteams Te ruim beschikken om ophogingsverzoeken te voorkomen Wensen burger te veel leidend Fraude	Betaling onnodige / onrechtmatige zorg	3	3	9	Ja voor aspect onrechtmatigeheid/fraude door: -Procesinrichting bij Stichting Jeugdteams en toetsingskader SOJ -Niet rechthebbende cliënten kunnen dit niet direct omzetten in financieel voordeel, muv inzet Sociaal Netwerk -Er is geen uitbetaling aan cliënten, muv inzet sociaal netwerk -Alleen geldelijk voordeel met samenspanning in de keten JT-cliënt-aanbieder, bij inzet sociaal netwerk alleen JT-client Minder borging voor te hoog afgeven beschikking (de gap tussen beschikking en uitnutting is in ZHZ veel hoger dan landelijk)	Fraudepreventie functionaris Fraude controle Verhoogde aandacht bij Jeugdteams voor hoogte beschikkingen
A-27	Kosten	PGB	Zorgaanbieder declareert niet verleende zorg of declareert onjuist (niet declarabele uren)	Gebrekkig administratief proces aanbieders Fraude	Betaling onrechtmatig / frauduleus gedeclareerde zorg	3	3	9	Ja, met rechtmatigheidscontroles inclusief huisbezoek	Fraudepreventie functionaris Opschaling rechtmatigheid en fraude controle
A-32	Kosten	Generiek	Gebrekkig inzicht in de productie/ zorgconsumptie door laat indienen van declaraties door zorgaanbieders.	Gebrekking administratief proces en/of te hoge administratieve last aanbieders	Ontbrekend inzicht in zorgconsumptie; als gevolg daarvan minder tijdige bijsturingsmogelijkheden en minder betrouwbare prognoses	3	3	9	Gedeeltelijk, voorschotten zijn afgeschaft en OHW-financiering is afgebouwd Aanspreken aanbieders door contractmanagement	Boetes op te laat declareren Niet meer vergoeden te laat gedeclareerde zorg Sterker aanspreken door contractmanagement
A-36	Kosten	Generiek	De jeugdhulpvraag is groter dan het beschikbare budget.	Bezuinigingen vanuit het Rijk Groei zorgvraag Bedrijfsbelang aanbiecders (meer) zorg te leveren Ingezette zorg niet doelmatig en niet effectief Toegang niet streng genoeg	Onhoudbaarheid financien en daarmee voortbestaan huidige inrichting en werking stelsel	4	2	8	Ja. Kostenkant door nieuwe inkoop, contractmanagement en sturing en projecten gemeenten. Opbrengstenkant door onderhandelingen VNG met Rijk.	Strakkere monitoring en sturing op uitvoering maatregelen en effect van maatregelen, inkoopdoelen en normenkader Versterken contractmanagement, lokale teams en gemeentelijke aansturing

c. Risicobeheersing GGD, VT, LVS en bedrijfsvoering GR

Op basis van het model voor het rangschikken van risico's van de GR zijn in onderstaande tabel de geïnventariseerde risico's weergegeven met betrekking tot de GGD, VT, LVS en bedrijfsvoering van de GR. Ook is aangegeven of het risico incidenteel dan wel structureel is. Deze risico's omvatten slechts dat deel van de totaal door de GR DG&J in kaart gebrachte risico's welke gekwantificeerd kunnen worden en 'resteren' na het nemen van beheersmaatregelen.

Risico	Omschrijving	Kans	Omvang	Incidenteel/ structureel	Risicobedrag
1	Batenraming	2	2	S	€ 250.000
2	Autonome groei	3	2	S	€ 750.000
3	RVP en uitvoering Jong JGZ	3	2	S	p.m.
3	Claims	1	2	S	€ 150.000
4	Loon- en prijsstijgingen	1	2	S	€ 100.000
5	Transitie SCD-SGD	3	2	S	€ 200.000
6	Pandemische paraatheid	2	1	S	€ 90.000
6	COVID-19	2	2	S	€ 200.000
7	Organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering	1	2	I	p.m.
8	Renteontwikkeling	2	2	I	p.m.
				Totaal	**€ 1.740.000**

Hieronder volgt een toelichting op de in de tabel benoemde risico's.

Batenraming

De producten van DG&J worden hoofdzakelijk gefinancierd uit inwoner- en directe gemeentelijke bijdragen. Een deel van de inkomsten heeft echter een fluctuerend karakter, zoals de subsidies in het kader van Veilig Thuis en de opbrengst van de polikliniek voor onder meer reizigersvaccinaties. In toekomstige begrotingen zijn verder ramingen opgenomen voor onder meer OGGZ, Wmo toezicht en kinderopvang waarvoor jaarlijks een traject met gemeenten wordt doorlopen over de omvang vergoeding van het takenpakket (in de vorm van offertes/DVO's). Hierdoor is er een risico dat de realisatie van deze baten afwijkt van de raming. Het risico is gehandhaafd op € 250.000.

Autonome groei

Onder dit risico wordt verstaan de mogelijke extra inzet van mensen en middelen indien er een hoger dan voorzien beroep wordt gedaan op de dienstverlening in brede zin (GGD, VT, LVS en hiermee samenhangende ondersteuning) van DG&J. Een voorbeeld hiervan is ook de (extra) inzet in crisissituaties. In de parallel voor 2025 opgestelde begroting is beoogd de autonome groei zo reëel mogelijk te ramen. Bij onder meer VT en LVS gaan we bij deze - zo reëel mogelijke raming uit van mensen en middelen - uit van een inzet die aanzienlijk onder de landelijke normen en benchmarks liggen. Mede op basis van het stijgend aantal meldingen betekent dit een risico voor de bedrijfsvoering, personele inzet en aansturing van de organisatie in de breedte en VT en LVS in het bijzonder. Hiertoe is vooralsnog een structureel risico van € 750.000 opgenomen.

RVP en uitvoering (Jong) JGZ

In de JGZ wordt gestreefd naar een forse wijziging van het aantal contactmomenten. De impact hiervan en de gevolgen voor de uitvoering en de financiën worden naar verwachting in het derde en vierde kwartaal van 2024 meer duidelijk. Dit effect kan nog niet worden verwerkt in de voor 2025 opgestelde begroting. Daarnaast speelt dat de JGZ door Jong JGZ wordt uitgevoerd. Van Jong JGZ is een afwijkend indexatieverzoek voor 2024 en verder ontvangen (bovenop de reguliere indexatie). Deze is nog niet te kwantificeren. Hiertoe is in deze risicoparagraaf een p.m. opgenomen.

Claims

DG&J kent een grote verscheidenheid aan producten. Om de kwaliteit hiervan te borgen worden de nodige inspanningen geleverd, mede in het kader van de HKZ-certificatie (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector). Risico's op fouten (miscommunicatie, foutieve registraties) en hieruit mogelijk voortkomende schadeclaims zijn echter nooit in zijn geheel uit te sluiten.
Op moment van opstellen van deze begroting loopt nog de zogenoemde ICAM-claim, waarover in eerdere p&c-documenten is gerapporteerd. Het zal waarschijnlijk tot 2026 duren voordat er een uitspraak van de rechtbank volgt. Op dit punt zijn (ten opzichte van

2de bestuursrapportage 2023) geen ontwikkelingen te vermelden en zien wij, gelet op de procedure die nog moet worden doorlopen, geen aanleiding om ten aanzien van deze claim een financieel risico te kwantificeren. Het algemene risicobedrag voor claims handhaven we op € 150.000.

Loon- en prijsstijgingen

Conform de notitie kaderstelling op de GR-en houdt DG&J rekening met een loon- en prijs indexatie bij het opstellen van de begroting. Daarvoor moet, conform deze notitie, uitgegaan worden van de indices van de septembercirculaire van het vorige begrotingsjaar. In de parallel opgestelde begroting 2025 is op basis van het principe van reëel raming rekening gehouden met herziene indexatie over 2024 en de impact daarvan op 2025 en verder. Hiertoe kan het algemene risicobedrag voor loon- en prijsstijgingen dalen naar € 100.000.

Transitie SCD-SGD

Tot ultimo 2021 steunde DG&J voor ICT, HRM, juridische diensten en inkoop op het Servicecentrum Drechtsteden (SCD). Vanaf 2022 is het SCD ondergebracht bij de Servicegemeente Dordrecht (SGD) en is de gemeente Dordrecht als servicegemeente verantwoordelijk voor de taakuitvoering.
Met de SGD is hiervoor een overeenkomst tot en met 2025 gesloten waarbij afspraken zijn gemaakt over onder meer de omvang en prijs van de te leveren diensten. Door de SGD wordt ook een vervolg gegeven aan het door het SCD ingezette traject "ICT Beweegt" waarmee een transitie naar een regie-organisatie op het gebied van ICT wordt beoogd en de uitvoering van operationele taken meer in de markt worden belegd. Deze transitie brengt kansen maar ook mogelijke (financiële) risico's met zich mee.

Vooral het privacygevoelige karakter van het takenpakket van DG&J brengt namelijk met zich mee dat er hoge eisen (moeten worden) gesteld aan de informatiebeveiliging. Indien daarin niet kan worden voorzien door het SGD/leveranciers dan vraagt dit mogelijk aanvullende inspanningen en kosten. Verder blijkt inmiddels dat de transitie ook aanvullende investeringen vraagt in hardware (zero-clients moeten worden vervangen) en het (eerder) vervangen van mobiele telefoons en tablets zodat deze aan de gevraagde specificaties voldoen. De transitie omtrent ICT Beweegt en de hogere eisen omtrent informatiebeveiliging vragen om een nadere uitwerking. De raming in deze risicoparagraaf is opwaarts bijgesteld naar € 200.000 in deze risicoparagraaf.

Pandemische paraatheid

In het kader van de bestrijding van COVID-19 zijn in 2023 inspanningen verricht door DG&J en 2024 wordt het jaar van verdere borging van de bestrijding hiervan én het paraat staan voor eventueel nieuwe pandemieën. In de begroting 2025 wordt gevraagd om een verhoging van de inwonerbijdrage met € 70.000 structureel om deze werkzaamheden uit te kunnen voeren. Dit omdat de kosten niet volledig door het Ministerie van VWS worden gedekt en er een gat ontstaat met de formatienormering uitgevoerd door Berenschot. Er zit een bandbreedte in de kosten die mogelijk door het ministerie worden gedekt en de verdeling over de GGD'en. Op basis hiervan is een structureel risico opgenomen in de risicoparagraaf van € 90.000.

COVID-19

Het Ministerie van VWS is voornemens is om richting de toekomst de vergoedingssystematiek te veranderen in een 'prijs per prik'. Dit betekent dat de vergoeding voor een GGD afhankelijk is van het aantal gezette prikken in de betreffende regio. Op dit moment is nog onduidelijk of de vergoeding op basis van een 'prijs per prik' definitief door zal gaan, per wanneer dit het geval gaat zijn en op welk prijsniveau deze vergoeding komt te liggen.
DG&J heeft enkele specifieke kenmerken, waardoor onze GGD relatief hoge kosten per prik moet maken ten opzichte van het landelijk gemiddelde. Denk bijvoorbeeld aan de

beperkte omvang van onze GGD waardoor veel met inhuur moeten worden gedaan, we hebben geen JGZ in huis en dat er sprake is van een grote geografisch oppervlakte. Indien de vergoedingssystematiek wordt aangepast naar een prijs per prik en het prijsniveau lager ligt dan ons kostenniveau tot op heden, dan moeten er mogelijkerwijs inhoudelijke keuzes worden gemaakt (bijvoorbeeld door niet of beperkt te prikken in de kleinere gemeenten in onze regio) en komt het financieel risico bij DG&J te liggen. Vanwege het onzekere karakter is het in eerdere p&c-documenten omschreven impact-risico van COVID-19 bijgesteld naar het eerdere niveau van € 200.000.

Organisatieontwikkeling en bedrijfsvoering

In het kader van organisatieontwikkeling is het organisatieplan "Op goede bodem" vastgesteld en de implementatie opgepakt. Daarnaast is eind december 2023 de eerste fase bestuursopdracht "Verkenning bijdrage GR DG&J aan verminderen financiële problematiek gemeenten" opgepakt. Inmiddels is geconstateerd is dat op diverse vlakken organisatieontwikkeling nodig is en het verstandig is voorstellen voor verdere verbetering en borging van de bedrijfsvoering voor te bereiden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan ontwikkelingen in de huisvesting (herinrichting Karel Lotsyweg en incidentele kosten verhuizing Johan de Wittstraat), vitaliteit, opleidingen, arbeidsmarktcommunicatie, MJP uitvoeringsbudget, strategie en hervormingssessie met medewerkers, communicatiebudget, innovatiebudget, verduurzaming en versterken van het medisch profiel om onder meer op de in de begroting 2025 genoemde ontwikkelingen voorbereid te zijn. Omdat de impact op het moment van het opstellen van deze jaarstukken 2023 nog onvoldoende helder is, is een p.m.-post opgenomen in deze risicoparagraaf.

Renteontwikkeling

In de jaarstukken 2023 is een incidentele rentebate opgenomen. Eerste analyse in het kader van deze jaarstukken leert dat gezien het onzekere karakter het vooralsnog niet mogelijk is om met eventuele rentebaten in de toekomst rekening te houden. Mochten eventuele rentebaten zich blijven voordoen dan kan op een later moment worden geanalyseerd in hoeverre er structurele elementen zitten in deze incidentele middelen. Rentebaten kunnen als een positief risico worden voorzien, maar gezien het onzekere karakter is ook hiertoe is een p.m.-post opgenomen in deze risicoparagraaf.

Impact op risico-inventarisatie bij deelnemers aan de GR

De deelnemers aan de GR benoemen in hun gemeentelijke begroting welke risico's er zijn ten aanzien van hun deelname aan de gemeenschappelijke regeling. Daarbij worden verschillenden modellen en benaderingen gehanteerd. In dat kader worden de volgende aantekeningen geplaatst.
Bij de 1ste en 2de bestuursrapportage is geconstateerd dat een aantal risico's zich daadwerkelijk hebben gemanifesteerd, waardoor monitoring van de algemene reserve en de toereikendheid voor het opvangen van risico's van groot belang is.

3.1.3 Financiële kengetallen

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaalt dat de gemeenschappelijke regelingen een aantal kengetallen moeten opnemen in de begroting en de jaarstukken. Naast de door het BBV voorgeschreven kengetallen is tevens de weerstandsratio toegevoegd.

Kengetallen	Jaarrekening 2022	Begroting 2023	Jaarrekening 2023
netto schuldquote	-0,76%	-0,84%	-1,45%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-0,77%	-0,83%	-1,46%
solvabiliteitsratio	5,57%	2,87%	7,79%
structurele exploitatieruimte	0,00%	0,00%	0,00%
weerstandsratio	0,9	1,5	1,1

3.1.3.1 Netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van DG&J ten opzichte van de eigen middelen. Een percentage tussen de 0 en 100 is voldoende. Een quote boven de 130% is een indicatie voor een te hoge schuld. De norm houdt in dat de netto schuldquote ruim onder de 130% dient te zijn wanneer zij voornemens is een grote investering te doen. De GR DG&J heeft een netto schuldquote van -1,45%. Dit betekent dat ruim onder de norm wordt gebleven.

Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen laat een beeld zien: -1,46%. Bij dit kengetal wordt geen rekening gehouden met de verstrekte lening aan de Stichting Breedband.

3.1.3.2 Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee het bezit gefinancierd is met eigen vermogen. Het ratio is de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal en geeft aan in hoeverre het bezit op de balans is afbetaald. Normaal bevindt het solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 30% en 80%. De GR DG&J heeft een ratio van 7,79% wat zou aangeven dat het bezit van de GR DG&J zwaar belast is met schuld. Gezien de wijze waarop de afrekening met zorgaanbieders/gemeenten van SOJ plaatsvindt, ontstaat per balansdatum een hoge schuld. Tegenover deze schuld staat een hoge vordering. Dit betekent dat de GR DG&J tegenover de schulden voldoende vorderingen heeft staan.

3.1.3.3 Structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte is een maatstaf voor het verschil tussen structurele baten en lasten met in achtneming van beperkingen en verruimingen van de exploitatie door dotatie en onttrekking aan reserves. De maatstaf geeft aan welke structurele ruimte de GR heeft om de eigen lasten te dragen. De GR kan de structurele lasten dekken uit de structurele inkomsten.

3.1.3.4 Weerstandsratio

De weerstandsratio geeft de verhouding tussen de risico's en het weerstandsvermogen van de GR DG&J. Het weerstandsvermogen bestaat uit het totaal van de reserves, de post onvoorzien en de stille reserves.

De GR DG&J heeft geen post onvoorzien en stille reserves. Binnen de GR DG&J heeft de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) geen reserves. Zoals opgenomen in de bijdrageverordening komen tegenvallers en meevallers ten opzichte van de begroting voor jeugdhulp ten laste respectievelijk ten gunste van de deelnemende gemeenten.

Dit betekent dat de weerstandscapaciteit gelijk is aan de omvang van de reserves van de GR DG&J, ofwel € 1,87 miljoen (stand per 31 december 2023). Gezien de financiële omvang van de risico's, € 1,74 miljoen, leidt dit tot een weerstandsratio van 1,1. Dit

betekent dat de GR DG&J een beperkte ruimte heeft om onvoorziene risico's op te kunnen vangen.

Hierbij moet tevens de kanttekening worden geplaatst, dat van de reserves (€ 1,87 miljoen) € 1,4 miljoen is bestemd voor het opvangen van nog resterende frictiekosten als gevolg van de uittreding Leerdam/Zederik (en de nog resterende impact daarvan op de organisatie van de GR). Als deze reserve buiten beschouwing wordt gelaten, dan bedraagt de weerstandsratio 0,27. Dit betekent dat de risico's ruimschoots het weerstandsvermogen overtreffen.

3.1.3.5 Kengetallen in relatie tot de financiële positie

De GR DG&J hoeft tot op heden geen langlopende leningen af te sluiten om haar activiteiten te financieren. Het niet hoeven afsluiten van langlopende leningen heeft een gunstig effect op de netto schuldquote en op de begroting. De begroting wordt niet belast met langlopende renteverplichtingen vanuit aangetrokken langlopende geldleningen.

Zoals bij de solvabiliteitsratio aangegeven, ontstaat er door de wijze waarop de afrekening met zorgaanbieders/gemeenten van SOJ plaatsvindt, per balansdatum een hoge schuld. Tegenover deze schuld staat echter een hoge vordering. Dit betekent dat de GR DG&J tegenover de schulden voldoende vorderingen heeft staan. Hierdoor is de lage ratio op dit moment niet zorgwekkend. Daarnaast is in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen vastgelegd in hoeverre de GR DG&J reserves mag aanhouden. Hierdoor wordt een verbetering van de ratio door een toename van de reservepositie beperkt. Tevens zorgt dit ervoor dat de GR DG&J in beperkte mate haar risico's kan afdekken. Hier staat tegenover dat mogelijke tekorten ten laste van de deelnemende gemeenten kunnen worden gebracht.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

DG&J heeft beperkte investeringen in gebouwen en installaties. Op de vaste activa wordt lineair afgeschreven. De jaarlijkse kapitaal- en onderhoudslasten zijn in de jaarstukken verwerkt.

SOJ heeft geen kapitaalgoederen.

3.3 Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeleid van de GR DG&J. Dit zijn risicobeheer (met name rente- en kredietrisico), financiering, het relatiebeheer en de informatievoorziening.
Het in december 2022 door het Algemeen Bestuur vastgestelde financieringsstatuut vormt het kader voor beleid en uitvoering van de treasuryfunctie.

3.3.1 Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico’s bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn de kasgeldlimiet, de renterisico’s en de kredietrisico’s.

3.3.2 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat per jaar maximaal met kort geld mag financieren. Volgens de Wet FIDO bedraagt deze limiet 8,2% van het totaal van de exploitatiebegroting voor een gemeenschappelijke regeling. Gezien de omvang van de begroting 2023 (€ 171,1 miljoen) betekende dit dat DG&J haar financiële huishouding voor maximaal circa € 14,0 miljoen met kort geld mocht financieren. De kasgeldlimiet is niet overschreden. In 2023 zijn er namelijk geen kasgeldleningen aangetrokken.

3.3.3 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om binnen de portefeuille aan langlopende leningen een overmatige afhankelijkheid van de rente in een zeker jaar te voorkomen. Omdat te bereiken mag het totaal aan renteherzieningen en aflossingen op grond van deze norm niet meer dan 20% zijn van het begrotingstotaal. DG&J heeft echter in 2023 geen opgenomen leningen, waardoor deze norm niet van toepassing is.

3.3.4 Kredietrisico's

DG&J heeft geen uitzettingen (onder andere verstrekte geldleningen) of leningen waarop door haar een borgstelling is afgegeven. Er wordt derhalve ook geen kredietrisico gelopen.

3.3.5 Financiering

In de met de BNG afgesloten Financieringsovereenkomst fungeert de rekening van de RAV als hoofdrekening. Naast een rekening voor DG&J zijn er twee rekeningen ten behoeve van SOJ. Eén rekening bevat het inkomend- en uitgaand betalingsverkeer van SOJ zelf; de andere rekening houdt verband met betalingen en afrekeningen zoals deze door Zorgned worden gegenereerd. De BNG-kredietlimiet voor het gehele stelsel van bankrekeningen bedraagt € 5 miljoen. Per 1 april 2024 is de rekening van RAV opgezegd en zal de rekening van DG&J als hoofdrekening fungeren, voor het gezamenlijke rekeningstelsel.

3.3.6 Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is huisbankier van DG&J.

3.3.7 Administratieve Organisatie

Via een DVO zijn aan de servicegemeente Dordrecht enkele treasury-aspecten, voornamelijk rondom het reguliere betalingsverkeer, overgedragen.

3.3.8 Schatkistbankieren

Bij het verplicht schatkistbankieren mag DG&J een bedrag van 2% van het begrotingstotaal aan lasten na bestemming, dus inclusief de stortingen in reserves (bij aanvang van het begrotingsjaar) buiten de Schatkist aanhouden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2023 het drempelbedrag van € 3,4 miljoen niet is overschreden.

(bedragen x € 1.000)

1. Benutting drempelbedrag Schatkistbankieren 2023:	
Begrotingstotaal	€ 171.122
Wettelijk percentage	2,0 %
Drempelbedrag	€ 3.423

2. Kwartaaluitkomsten benutting drempelbedrag 2023:				
	1e kwartaal	2e kwartaal	3de kwartaal	4de kwartaal
Gemiddeld positieve banksaldi	€ 2.231	€ 1.496	€ 2.476	€ 1.738
Ruimte t.o.v. het drempelbedrag	€ 1.192	€ 1.927	€ 950	€ 1.685

De ECB heeft in 2023 in meerdere stappen haar depositotarief, waarop de rekening courant rente voor de Schatkistbankieren rekening bij het Ministerie is gebaseerd, verhoogd tot 4,00% aan het eind van 2023. De vergoeding op de rekening courant bedroeg toen circa 3,90%.

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Structuur

De Dienst Gezondheid & Jeugd ZHZ is een overheidsorganisatie waarin de tien gemeenten in de regio ZHZ samenwerken. De samenwerking wordt beschreven in onze gemeenschappelijke regeling. De Wet gemeenschappelijke regelingen is het juridisch kader daarvoor. De organisatieonderdelen geven, elk op hun eigen terrein, invulling aan de aan hen toebedeelde taken.

DG&J doet dit op het gebied van:

- publieke gezondheid en preventieve gezondheidszorg (GGD-taken).
- onderwijs, leerplicht en voortijdig schoolverlaten.
- jeugdhulp en jeugdbescherming.
- maatschappelijke ondersteuning, in het bijzonder huiselijk geweld en kindermishandeling.
- geneeskundige hulpverlening.

Met de bestrijding van COVID-19 is een forse inspanning geleverd door DG&J welke ook een (tijdelijke) forse uitbreiding van de bedrijfsvoeringstaken heeft gevraagd. Deze waren deels direct ondergebracht bij de uitvoeringsorganisatie zelf en deels bij het cluster bedrijfsvoering. Vanaf medio 2023 is de uitvoeringsorganisatie COVID-19 ingevlochten en ondergebracht bij DG&J organisatie alsmede ook de daarbij verbonden bedrijfsvoeringstaken.

In 2023 is tevens een besluit voorbereid om DG&J organisatiestructuur aan te passen. Het organisatieplan “Op goede bodem” beschrijft de voorgestelde aanpassingen. In het verlengde daarvan is tevens een adviesrapport “Gewoon goede bedrijfsvoering en concerncontrol” opgesteld voor de toekomstige inrichting van het huidige cluster bedrijfsvoering.

3.4.2 Terugblik en vooruitblik

Omdat de jaarstukken 2023 en de begroting 2025 parallel worden opgesteld is ervoor gekozen om deze paragraaf waar mogelijk zodanig op te stellen dat hierin zowel een terugblik als een vooruitblik wordt gegeven op een aantal thema's die spelen op het onderdeel bedrijfsvoering. Daarmee wordt beoogd voor dit onderdeel een meer samenhangend beeld te schetsen.

Achtereenvolgens komen aan bod:

- Informatisering
- Personeel
- Huisvestiging
- Financiën
- Kwaliteit

Informatisering

Informatie is een belangrijk bedrijfsmiddel voor de organisatie. Iedere medewerker heeft informatie nodig om zijn/haar werk te kunnen doen.
Het cluster bedrijfsvoering, en in het bijzonder het team informatievoorziening en ICT, adviseert en ondersteunt de organisatie bij de vertaling van informatiebehoefte naar informatievoorziening (IV), zodat de organisatie de geschikte informatiesystemen en -services tot haar beschikking heeft en deze op de juiste manier gebruikt.

Ultimo 2023 speelden een paar ontwikkelingen, die in 2024 en 2025 worden opgepakt, voorbeelden hiervan zijn:

- Strategisch Informatiebeveiligingsbeleid herijken en bijbehorende normeringen (NEN7510/NIS2) verder implementeren NEN 7510 implementeren.
- Implementatie van Wmebv (Wet modernisering elektronisch verkeer) en Woo (Wet open overheid).
- Aanvullende archiveringsaanbevelingen implementeren.
- Programma ICT Beweegt uitvoeren.
- Websites geschikt maken in het kader van Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid (BDTO).
- Ondersteunen najaarscampagne COVID-19.
- Onderzoeken toepassingen AI en verdere robotisering.
- Door ontwikkelen integraal datagedreven werken binnen de eigen organisatie en in samenwerking met ketenpartners.

Beveiliging

Informatieveiligheid en beveiliging heeft een hoge prioriteit binnen de gehele organisatie en de hedendaagse bedreigingen worden onderschreven.
Binnen het team informatievoorziening en ICT zijn 2 adviseurs in 2023 gestart met aanvullende opleidingen (ISO) in het kader van informatiebeveiliging. Zodoende zorgt DG&J ervoor dat de ISO rol en de kennis op het gebied van informatiebeveiliging in de eigen organisatie geborgd is.
DG&J dient te voldoen aan de NEN7510 norm. In 2023 is de implementatie van NEN7510 verder opgepakt. Medewerkers van team informatievoorziening en ICT zijn getraind in de NEN7510 certificering waardoor in 2024 de implementatie van NEN7510 afgerond zal worden. Doel is NEN7510 compliant te zijn. Verder zal de Europese NIS2 richtlijn aanvullend worden geïmplementeerd.

Infrastructuur

Voor de ICT-infrastructuur wordt gebruik gemaakt van de dienstverlening van de Servicegemeente Dordrecht (SGD), waarmee ultimo 2021 afspraken zijn gemaakt over omvang en kwaliteit van de dienstverlening tot en met 2025. Volgens contractvoorwaarden zou uiterlijk 31 december 2023 een besluit genomen dienen te worden voor verlenging van het contract met de SGD na 1 januari 2026. Dit beslismoment is in overleg met de SGD uitgesteld. Redenen hiervoor zijn een regio brede evaluatie van de SGD die nog in het 1ste kwartaal 2024 doorloopt en een onderzoek naar de toekomstige bekostiging van de dienstverlening van de SGD waarvan de uitkomsten naar verwachting voor de zomer van 2024 bekend worden. De resultaten van beide trajecten zijn noodzakelijk voor een goede besluitvorming omtrent de verlenging van het SGD contract.

Momenteel vindt er onder het programma ICT-beweegt een grootschalige actie plaats om de ICT-infrastructuur en dienstverlening uit te besteden bij de door het SGD gekozen leverancier KPN. De SGD zal daardoor als uitvoeringsorganisatie omgevormd worden tot een regie organisatie. Dit heeft nu en ook in de toekomst een grote impact op de ICT en

automatisering zoals de *devices* waarmee gewerkt (kan) worden, veilige opslag van gegevens, het gebruiksgemak en de mogelijkheden van beveiliging. Streven van de SGD was om het project op 31 december 2023 afgerond te hebben echter loopt het programma vertraging op. Eerste oplevering is nu beoogd per april 2024 waarna er nog resterende werkzaamheden in 2024 zullen moeten plaatsvinden voor een gehele afronding van het project.

Personeel

HRM- beleid

De rechtspositie en bezoldiging van de werknemers van de dienst wordt, zoals opgenomen in de Gemeenschappelijke Regeling, bepaald door de regels welke zijn of zullen worden vastgesteld voor de werknemers in dienst van de gemeente Dordrecht, tenzij het Dagelijks Bestuur zelf voorziet in (onderdelen van) de rechtspositie en bezoldiging.

In 2024 en 2025 worden een groot aantal zaken opgepakt. De belangrijkste zaken zijn:

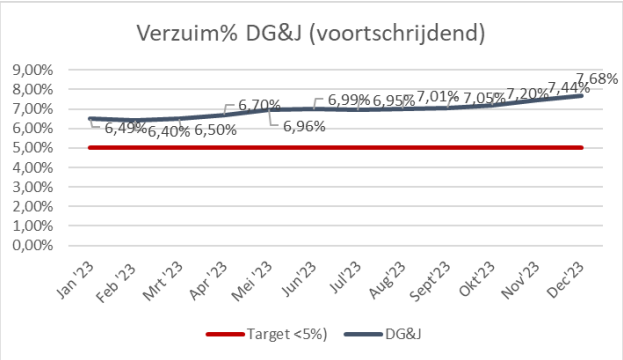
- Implementatie van de organisatieplannen "op goede bodem" en "gewoon goede bedrijfsvoering".
- Vitaliteitsbeleid en duurzame inzetbaarheid (uit MJP), inclusief RVU maatwerkkader, verzuimtraining.
- Implementatie van nieuw of geactualiseerd regionaal beleid/CAO SGO, zoals
  - Integriteitsbeleid.
  - Stagebeleid en -regeling.
  - Vitaliteitsbeleid.
  - Werktijdenregeling.
  - Recruitmentbeleid / Werving en selectie beleidslijnen.
  - Rapportage verplichting CO2 werk gebonden personenmobiliteit.
- Verbetering van werkprocessen zoals implementatie van gesprekkenportaal in AFAS, Klein MTO, onderzoeken/inzetten arbeidsmarktcommunicatie, verkennen deelname aan Regionaal Traineeprogramma.
- Jaarlijks terugkerende werkzaamheden, zoals functie-onderhoud, Sociaal jaarverslag 'Personeel in Beeld', HR management informatie.

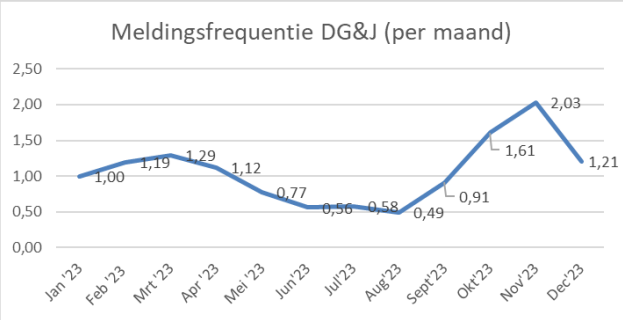
Bezetting

DG&J heeft ultimo 2023 466 medewerkers, inclusief inhuur (192). Hiervan waren er 94 medewerkers werkzaam voor COVID-19 (van 81 van deze medewerkers liep op 31 december 2023 hun contract af). De invulling voor het cluster COVID-19 is vrijwel volledig op basis van inhuur. De verhouding man/vrouw is ultimo 2023 25%/75% (was 30%/70%).

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim en ook de meldingsfrequentie is in 2023 gestegen en gemiddeld over 2023 boven de doelstelling van 5% uitgekomen. Bij DG&J is hier voortdurend aandacht voor en wordt samen met de arbodienst geschakeld om maatwerk te leveren om het verzuim omlaag te brengen.

Huisvesting

Op het gebied van huisvesting spelen er ultimo 2023 een aantal ontwikkelingen. Er is behoefte aan een duidelijke huisvestingsstrategie voor de midden/lange termijn die in 2024 verder vastgesteld zal worden.
Ontwikkelingen die invloed hebben op deze strategie zijn de veranderende huisvestingsbehoefte op de Karel Lotsyweg waarbij sinds de COVID-19 periode meer hybride werken plaatsvindt. Er is sprake van noodzakelijk onderhoud ten aanzien van de inrichting op de Johan de Wittstraat waar Veilig Thuis en OGGZ gehuisvest is. Het huurcontract hier loopt 1 augustus 2025 af er dient voor 1 augustus 2024 besloten te worden over een mogelijke verlenging van het huurcontract.
Verder zijn er landelijke ontwikkelingen met betrekking tot het inrichten van een VEC (Vaccinatie Expertise Centrum) wat gevolgen kan hebben voor de GGD-huisvesting, exacte timing hiervan is nog onduidelijk. Een andere ontwikkeling die invloed kan hebben op de huisvestiging is het onderzoek wat loopt naar de toekomst van de JGZ. Ook in 2024 zal er waarschijnlijk sprake zijn van een COVID-19 najaarscampagne waar ook (tijdelijke) huisvesting voor dient te worden georganiseerd.

Financiën

Vanaf verslagjaar 2023 moet er gewerkt gaan worden met een zogenaamde rechtmatigheidsverklaring. Hiervoor zijn in 2022 al de nodige voorbereidingen getroffen en hierover heeft in de vergadering van het Algemeen Bestuur van december 2022 de benodigde bestuurlijke besluitvorming (vaststellen normenkader) plaatsgevonden.
De daadwerkelijke implementatie vraagt ook in 2024 nog nadere begeleiding van onze accountant en een investering in training en capaciteit. Hiervoor wordt verder verwezen naar de paragraaf rechtmatigheid in deze jaarstukken.

Kwaliteit

DG&J is in het bezit van het certificaat van HKZ (Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector). In 2023 is de hercertificering afgegeven. Dit certificaat staat voor duurzame kwaliteitsverbetering in zorg en welzijn. Periodiek wordt de certificering getoetst en worden aanbevelingen en aandachtspunten benoemd. Deze zijn in de loop van 2023

geprioriteerd en op basis van nadere prioritering opgepakt. In april 2024 vindt een nieuwe toetsing plaats.

3.4.3 Rechtmatigheid

In de jaarstukken 2023 legt het Dagelijks Bestuur voor de eerste keer verantwoording af over de rechtmatigheid. Er wordt hierbij getoetst op drie criteria:

- Begrotingscriterium.
- Voorwaardencriterium.
- M&O criterium.

De verantwoording door het Dagelijks Bestuur wordt afgelegd via de rechtmatigheidsverklaring (zie paragraaf 4.9.2).

Conform de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV geeft het Dagelijks Bestuur in de paragraaf bedrijfsvoering een toelichting op de afwijkingen.

Begrotingscriterium

Er zijn in 2023 afwijkingen geconstateerd ten aanzien van het begrotingscriterium. Deze afwijkingen zijn:

(bedragen x € 1.000)

	Afwijking 2023			1A. Overschrijding van lasten	3. Overschrijding van baten en onderschrijding van lasten en baten	
	Lasten	Baten	Saldo		Lasten	Baten
Publieke gezondheid	1.735	-1.616	119		1.735	1.616
Veilig Thuis	300	4	303		300	
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	-19	-34	-53			
Jeugd(-gezondheidszorg)	14	0	14			
Kennisprogramma	105	41	146		105	
Serviceorganisatie Jeugd	-3.401	3.401	0	3.401		3.401
Algemene dekkingsmiddelen	1.238	-1.174	64		1.238	1.174
Saldo baten en lasten	***-28***	***622***	***593***			
Mutaties reserves	0	0	0			
Gerealiseerd resultaat	***-28***	***622***	***593***	**3.401**	**3.378**	**6.191**
					9.568	

In de financiële verordening (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 8 juni 2023) is in artikel 8 lid 4 vastgelegd dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Afwijkingen worden als acceptabel aangemerkt in de volgende situaties:

1. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
2. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.
3. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.

Daarnaast is in artikel 8 lid 5 opgenomen dat begrotingsonrechtmatigheden die passen binnen het bestaande beleid van het Algemeen Bestuur, worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording (voor zover de verantwoordingsgrens voor afzonderlijke fouten of onduidelijkheden is overschreden), maar niet nader worden toegelicht in de paragraaf bedrijfsvoering. Op basis van de kadernota rechtmatigheid moet de laatste zin worden aangepast, omdat de kadernota aangeeft dat afwijkingen in de paragraaf bedrijfsvoering moeten worden gemeld. Om het Algemeen Bestuur een volledig inzicht te geven in de over- en onderschrijding zijn de afwijkingen hieronder toegelicht.

In de financiële verordening is verder in artikel 6 vastgelegd, dat in de paragraaf bedrijfsvoering geconstateerde afwijkingen groter dan € 100.000 nader worden toegelicht.

Per programma volgt hieronder een toelichting.

Publieke gezondheid
De lagere lasten zijn onder andere het gevolg van lagere lasten voor COVID-19, hier staat tegenover dat ook de baten (vergoeding van het Ministerie) lager uitvallen *(afwijking valt onder punt 1).*

Daarnaast is er zowel een voordeel op de lasten als op de baten bij het product kinderopvang (zie ook paragraaf 2.1.1.) *(afwijking valt onder passend binnen bestaand beleid).*

Veilig Thuis
Betreft lagere huisvestingslasten en lagere personeelslasten (zie paragraaf 2.1.2) *(afwijking valt onder passend binnen bestaand beleid).*

Kennisprogramma
De lagere lasten worden grotendeels veroorzaakt door:
- Later of niet invullen van vacatureruimte.
- Personeelslasten ten laste kunnen brengen van externe financieringsbronnen (Integraal Zorg Akkoord en SPUK GALA).

Zie paragraaf 2.1.5. *(afwijking valt onder passend binnen bestaand beleid).*

Serviceorganisatie Jeugd
De lasten van SOJ liggen hoger dan bij de 1ste bestuursrapportage 2023 was voorzien. Bij de 2de bestuursrapportage 2023, vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 november 2023, was al aangeven dat de lasten in 2023 naar verwachting hoger uit zouden vallen dan bij de 1ste bestuursrapportage 2023 was voorzien. De 2de bestuursrapportage 2023 is echter niet meer vertaald in een wijziging van de begroting 2023, omdat de vereiste zienswijzeprocedure hiervoor over de jaargrens heen zou gaan. Het is wettelijk niet toegestaan om begrotingswijzigingen na afloop van het boekjaar vast te stellen.
Voor een toelichting op de financiële afwijkingen wordt verwezen naar paragraaf 2.2.3 *(afwijking valt onder punt 1, 2 en 3 daarnaast is er sprake van passend binnen bestaand beleid).*

Algemene dekkingsmiddelen
De lasten liggen per saldo lager. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door lagere overheadkosten bij SOJ. Bij DG&J is er enerzijds sprake hogere lasten door stortingen in de voorzieningen verlofsparen en de voorziening bovenwettelijk verlof en anderzijds is er sprake van lagere overheadkosten. Doordat ICT Beweegt pas in 2024 wordt uitgerold in plaats van in 2023 ontstaat er een voordeel. Daarnaast waren kosten voorzien om de informatiehuishouding op orde te krijgen naar aanleiding van de bevindingen van de archiefinspecteur. Dit hebben we in 2023 niet meer op kunnen pakken en zal in 2024 worden opgepakt. Voor een toelichting op de financiële afwijkingen wordt verwezen naar paragraaf 2.2.3 en 2.3.1 *(afwijking valt onder punt 1, 2 en 3 daarnaast is er sprake van passend binnen bestaand beleid).*

Voorwaardencriterium en M&O criterium

In 2023 zijn geen bijzonderheden geconstateerd ten aanzien van zowel het voorwaardencriterium en als het M&O criterium. Voor wat betreft het voorwaardencriterium hebben onder andere interne controle werkzaamheden plaatsgevonden op het gebied van inkoop en aanbesteden. Ten aanzien van het M&O criterium wordt jaarlijks een frauderisicoanalyse uitgevoerd. In 2023 zijn hier geen bijzonderheden uit naar voren gekomen.

3.5 Verbonden partijen

Met ingang van 1 januari 2019 is de Coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland Zuid (CAZ) opgericht. Naast de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ) is DG&J lid in deze zelfstandige coöperatie. In deze coöperatie is de uitvoering van de taken rondom ambulancezorg ondergebracht. Met ingang van 2021 is ook de vergunning voor de ambulancezorg in de regio Zuid-Holland Zuid overgegaan naar de CAZ.

Algemene informatie	
Vestigingsplaats	Papendrecht
Openbaar belang dat wordt behartigd	De Coöperatie Ambulancezorg Zuid-Holland Zuid (CAZ) is een transparante zorginstelling, met professionele medewerkers, die hoogwaardige ambulancezorg verleent. We werken samen met partners in de ketens van zorg en openbare veiligheid.
Omvang van financieel belang	De CAZ is een coöperatie UA, dus met uitgesloten aansprakelijkheid. DG&J is lid van de coöperatie, maar betaalt geen contributie.
Deelnemende partijen	De leden van de CAZ zijn behalve DG&J de ziekenhuizen Erasmus Medisch Centrum (EMC) en Albert Schweitzer Ziekenhuis (ASZ)
Beleidsinformatie	
Verbonden doelstelling	
Actuele opgaven van de verbonden partij	- Verlenen hoogwaardige ambulancezorg - Samenwerking in de ketens van zorg en openbare veiligheid
Financiële informatie	
Eigen vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar Vreemd vermogen verbonden partij aan het begin en einde van het begrotingsjaar	Eigen vermogen 1-1-2023: € 3.146.039 Eigen vermogen 31-12-2023: n.n.b. Vreemd vermogen 1-1-2023: € 9.132.587 Vreemd vermogen 31-12-2023: n.n.b.
Financieel resultaat (2023) Verwacht financieel resultaat (2024)	Financieel resultaat 2023: n.n.b. Verwacht financieel resultaat 2024: n.n.b.

3.6 Algemene Verordening Gegevensbescherming

2023 stond vooral in het teken van de uitbreiding en herinrichting van de privacy-organisatie binnen DG&J. Deze bestaat vanaf midden 2023 naast de Functionaris Gegevensbescherming (FG) ook uit een Privacy Officer (PO). In deze structuur kan de FG zich beter toeleggen op zijn wettelijke taken uit de AVG. Deze taken zijn zowel het toezichthouden op de naleving van de AVG (samen met andere regelgeving over gegevensbescherming) als het adviseren daarover aan directie en management. De PO is het aanspreekpunt voor alle privacy gerelateerde vraagstukken binnen de organisatie. De PO ondersteunt bij het implementeren van privacyregelgeving in de werkprocessen en brengt ook privacy risico's in binnen deze werkprocessen in kaart, onder meer door het uitvoeren van Data Protection Impact Assessments (DPIA's).

Voor de HPV-vaccinaties voor jongvolwassenen (HPV 18+) zijn in 2023 nieuwe processen ingericht met daarbij ook een nieuwe registratiesystemen. Ditzelfde geldt voor TBC, waarvoor het systeem iTBC zal worden ingevoerd. Deze werkprocessen zijn zeer privacygevoelig vanwege het gebruik van gezondheidsgegevens en de verschillende partijen die bij de uitvoering zijn betrokken. Samen het Ministerie van GGD GHOR Nederland en andere GGD'en is gewerkt aan passende waarborgen voor de bescherming van de privacy van patiënten en adequate bescherming tegen beveiligingsincidenten.

In 2024 wordt een nieuw convenant getekend voor de hulp en opvang voor personen met onbegrepen gedrag. Het Meldpunt Zorg & Overlast binnen DG&J voert deze taken uit en werkt daarbij samen met gemeenten, zorgverleners en woningcorporaties. Er is eind 2023 een nieuw concept-convenant voorbereid dat wordt gepresenteerd aan de ketenpartners. Daarnaast wordt door DG&J ook een DPIA uitgevoerd.

DG&J ontvangt van gemeenten steeds vaker verzoeken om data te verstrekken, bijvoorbeeld voor het doen van onderzoek op het gebied van zorg & veiligheid. Voor eventuele verstrekkingen wordt rekening gehouden met de bepalingen uit de AVG (met name dat minimalisatie en pseudonimisering. Bovendien wordt altijd een DPIA uitgevoerd. Er is ook afstemming met de FG's binnen de Drechtsteden en Gemeenschappelijke regeling Sociaal.

Datalekken

DG&J registreert alle interne beveiligingsincidenten in een register en doet melding bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) van datalekken conform de AVG. In 2023 heeft DG&J 5 beveiligingsincidenten geregistreerd. Geen van deze beveiligingsincidenten zijn meldingswaardige datalekken die dienen te worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

In één geval zijn medische gegevens abusievelijk gedeeld met een andere medisch hulpverlener. Met deze persoon is contact opgenomen en deze heeft aangegeven de gegevens direct te verwijderen. Aangezien deze persoon daarnaast ook gebonden is aan geheimhouding, is geconcludeerd dat het hier ging om een betrouwbare ontvanger volgens de richtlijnen van de Autoriteit Persoonsgegevens.

In twee andere gevallen ging het om de autorisaties van medewerkers die op inhuurbasis actief zijn binnen DG&J, maar nog niet als zodanig geregistreerd stonden. De autorisaties zijn daarop direct aangepast en er zijn maatregelen genomen om herhaling te voorkomen.

3.7 Openbaarheidsparagraaf

In artikel 3.5 (Openbaarheidsparagraaf) van de Wet open overheid (Woo) wordt voorgeschreven dat bestuursorganen in de jaarlijkse begroting aandacht besteden aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en in de jaarlijkse verantwoording verslag doen van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

Met dit artikel is beoogd een impuls te geven aan de actieve openbaarheid door voor te schrijven dat bestuursorganen in hun begroting en verantwoordingsverslag aan moeten geven hoe zij rekening houden met de bepalingen uit de Woo.

De openbaarheidsparagraaf Woo moet in de begroting en jaarstukken worden opgenomen via een afzonderlijke paragraaf, zoals de in artikelen 9 en 26 van het BBV genoemde paragrafen. Deze verplichting geldt reeds sinds de jaarstukken 2022. De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. Het doel van de Woo is overheden transparanter te maken.

De Woo-contactpersoon is een rol die sinds 1 mei 2022 wordt uitgevoerd. De Woo-contactpersoon beantwoordt op laagdrempelige wijze vragen over de bij DG&J beschikbare informatie. In de organisatie is de eerste helft van 2023 de directiesecretaris als Woo-contactpersoon aangewezen. Voor de beoordeling en afhandeling van concrete verzoeken wordt nauw samengewerkt met het Juridisch Kenniscentrum (JKC) van de Servicegemeente Dordrecht (SGD). Halverwege het jaar 2023 is de Woo-contactpersoon rol vanuit de directiesecretaris overgegaan naar een juridisch adviseur vanuit het JKC.

De Woo-contactpersoon coördineert en bewaakt ook de afhandeling van de ingediende verzoeken. Verschillende medewerkers hebben aanvullende expertise op de uitvoering van de Woo, dat geldt bijvoorbeeld voor de Functionaris Gegevensbescherming. Ook wordt samengewerkt met andere GGD'en en GGD GHOR Nederland bij de afhandeling van Woo-verzoeken als die aan meerdere GGD'en gelijktijdig worden gedaan.

Veel meer dan de Wob legt de Woo de nadruk op actieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking betreft het uit eigen beweging (digitaal) publiceren van informatie. De Woo stelt de verplichting om gespecificeerde informatiecategorieën openbaar te maken. Deze verplichting zal echter niet voor alle categorieën tegelijk gaan gelden. Een en ander wordt gefaseerd ingevoerd. De precieze fasering is op dit moment nog niet bekend. Veel documenten uit de eerste fase worden nu al actief bekendgemaakt, zoals gegevens over de organisatie en stukken van het Algemeen Bestuur, etc. Besluiten op Woo-verzoeken worden op dit moment nog niet openbaar gemaakt.

Actieve openbaarmaking van beschikkingen wordt op enig moment ook verplicht, maar dat zal naar verwachting nog enkele jaren duren. Volledige implementatie van de Woo vergt investeringen in de informatiehuishouding van DG&J. Via de SGD hebben wij de mogelijkheid om gebruik maken van een anonimiseringstool om documenten te ontdoen van gegevens die op grond van de Woo uitgezonderd zijn van bekendmaking.

De Woo verplicht dat de digitale informatiehuishouding binnen acht jaar op orde moet zijn. In een 'groeimodel' zullen wij in de komende jaren uitvoering geven aan de eisen van de Woo. DG&J is gestart met het organisatiebreed implementeren van het archiefsysteem, zodat documenten voor bij de uitvoering van de Woo betrokken functionarissen toegankelijk zijn.

In 2023 ontving DG&J 6 verzoeken op grond van de Wob en Woo. In enkele van deze verzoeken werden een aantal zeer omvangrijke vragen gesteld. Deze verzoeken leggen momenteel veel druk op de beschikbare capaciteit. Verwacht wordt dat verbetering van de informatiehuishouding verbetering kan brengen.

3.8 COVID-19 paragraaf

Bestuurlijk zijn tussen VWS, VNG en GGD GHOR afspraken gemaakt over de verantwoording van de uitgaven met betrekking tot COVID-19 naar VWS. Onderdeel van deze afspraken is dat de GGD'en in hun jaarverslag een COVID-paragraaf opnemen. In deze paragraaf geven we aan hoe de COVID-19 Uitvoeringsorganisatie binnen ZHZ is vormgegeven. Tevens wordt weergegeven wat de financiële omvang hiervan is.
Tot 1 juli 2023 had de GGD de opdracht om op lokaal niveau een informatie- en vaccinatie aanbod te behouden (fijnmazige vaccinatie), met name voor doelgroepen die nog onvoldoende beschermd zijn. Deze opdracht is volledig bekostigd via de meerkostenregeling die per 1 juli 2023 is komen te vervallen. In juni heeft de Gezondheidsraad een advies gegeven aan VWS over een structureel vaccinatieprogramma tegen COVID-19. De minister van VWS heeft dit advies opgevolgd. Dit advies zorgde ervoor dat in het najaar van 2023 een vaccinatiecampagne voor medische risicogroepen, zorgmedewerkers en zwangeren heeft plaatsgevonden. Het doel hiervan is om de bescherming bij een COVID-19-infectie op peil te houden en daarmee ziekenhuisopnames en sterfte door COVID-19 te voorkomen. De kosten voor het uitvoeren van de najaarscampagne zijn vergoed via de zogenaamde Specifieke Uitkering (SPUK) COVID-19-vaccinatie.

Aantal COVID-19 vaccinaties in Zuid-Holland Zuid

	Campagne 2022/2023	Najaarscampagne 2023
Aantal geprikte inwoners op locatie	+/- 104.607 (doelgroep 18+)*	72.832 (doelgroep 60+ en risicogroepen)
Aantal thuis geprikte inwoners ivm immobiliteit	1.830	1.670

**Deze campagne kent geen harde begin en einddatum. Het betreft de periode 19 september 2022 en 1 oktober 2023*

In ZHZ heeft 51,9% van de 60-plussers tijdens de najaarscampagne een afspraak gemaakt om een prik te laten zetten. Landelijk gaat het om een opkomst van 50,5% van de 60-plussers.

Financiën

De financiële verantwoording is conform de regelgeving opgenomen in de jaarrekening 2023, zie hoofdstuk 4, paragraaf 4.8.

4 Jaarrekening 2023

4.1 Balans GR DG&J

Balans per 31 december 2023 (bedragen x € 1,-)				
ACTIVA	**2023**		**2022**	
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa		**528.388**		**607.921**
Investeringen met economisch nut				
overige investeringen met een economisch nut	528.388		607.921	
Financiële vaste activa		**23.160**		**24.608**
Overige langlopende leningen	23.160		24.608	
TOTAAL VASTE ACTIVA		**551.548**		**632.529**
VLOTTENDE ACTIVA				
Voorraden		**51.583**		**57.266**
Gereed product en handelsgoederen	51.583		57.266	
Uitzettingen met				
een rentetypische looptijd < 1 jaar		**27.463.483**		**10.652.038**
Vorderingen op openbare lichamen	1.638.539		1.339.051	
Rekening-courantverhouding met het Rijk	25.426.046		9.002.711	
Overige vorderingen	398.898		310.276	
Liquide middelen		**0**		**3.357.686**
Kas				
Banken	0		3.357.686	
Overlopende activa		**6.303.163**		**19.983.856**
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		**33.818.229**		**34.050.846**
TOTAAL ACTIVA		**34.369.778**		**34.683.375**

Balans per 31 december 2023

(bedragen x € 1,-)

PASSIVA	2023		2022	
VASTE PASSIVA				
Eigen vermogen		**2.676.240**		**1.932.591**
Reserves:				
Algemene reserve	471.988		500.000	
Overige bestemmingsreserves	1.402.723		1.460.604	
Gerealiseerd resultaat volgend uit het ovz van baten en last	801.529		-28.012	
Voorzieningen		**691.646**		**489.151**
Overige voorzieningen	691.646		489.151	
Vaste schulden				
met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar		**0**		**0**
Onderhandse leningen van:				
Overige binnenlandse sectoren	0		0	
TOTAAL VASTE PASSIVA		**3.367.886**		**2.421.743**
VLOTTENDE PASSIVA				
Netto vlottende schulden				
met een rentetypische looptijd < 1 jaar		**3.791.637**		**2.210.169**
Overige kasgeldleningen	0		0	
Banksaldi	1.888.771		0	
Overige schulden	1.902.866		2.210.169	
Overlopende passiva		**27.210.255**		**30.051.464**
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA		**31.001.892**		**32.261.632**
TOTAAL PASSIVA		**34.369.778**		**34.683.375**

4.2 Het overzicht van baten en lasten

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2023*			Realisatie 2023			Afwijking 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Publieke gezondheid	19.917	19.917	0	18.182	18.302	119	1.735	-1.616	119
Veilig Thuis	7.853	7.853	0	7.553	7.857	303	300	4	303
Onderwijs en aansluiting arbeidsmarkt	2.927	2.927	0	2.946	2.893	-53	-19	-34	-53
Jeugd(-gezondheidszorg)	13.092	13.092	0	13.078	13.092	14	14	0	14
Kennisprogramma	1.134	1.134	0	1.029	1.175	146	105	41	146
Serviceorganisatie Jeugd	130.619	130.619	0	134.020	134.020	0	-3.401	3.401	0
Algemene dekkingsmiddelen	14.320	14.470	150	13.082	13.296	214	1.238	-1.174	64
Saldo baten en lasten	***189.861***	***190.011***	***150***	***189.890***	***190.633***	***744***	***-28***	***622***	***593***
Mutaties reserves	0	58	58	0	58	58	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	***189.861***	***190.069***	***208***	***189.890***	***190.691***	***802***	***-28***	***622***	***593***

Het resultaat van SOJ is als vordering van SOJ op de gemeente in de jaarstukken verwerkt, waardoor dit niet in bovenstaande tabel tot uitdrukking komt.

In paragraaf 2 Programmaverantwoording is per onderdeel op hoofdlijnen een toelichting gegeven op bovenstaande afwijkingen. Daarnaast is in paragraaf 2, specifiek paragraaf 2.4, een specificatie opgenomen van de algemene dekkingsmiddelen.

4.2.1 Overzicht van incidentele baten en lasten

De provincie Zuid-Holland toetst de gemeenten op duurzaam financieel evenwicht. Een belangrijk criterium hierbij is dat er sprake moet zijn van materieel evenwicht, wat inhoudt dat de structurele lasten ten minste worden gedekt door structurele baten. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben.

In 2023 waren er geen incidentele baten en lasten.

4.2.2 Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

DG&J kent geen structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

4.3 Taakvelden

Met ingang van 2018 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht om de begroting/jaarrekening, naast de inrichting die zij zelf kiest, ook op basis van verplichte taakvelden te presenteren. Door op deze wijze de begroting/jaarrekening te presenteren kan de begroting worden vergeleken met andere openbare lichamen. In totaal zijn negen hoofdtaakvelden te onderscheiden. Voor de GR DG&J is een beperkt aantal hoofdtaakvelden daadwerkelijk van toepassing. In bijlage 4 is weergegeven welk onderdeel van de jaarstukken aan welk taakveld toegerekend wordt. De negen taakvelden zijn:

0. Bestuur en Ondersteuning
1. Veiligheid
2. Verkeer, vervoer en waterstaat
3. Economie
4. Onderwijs
5. Sport, cultuur en recreatie
6. Sociaal Domein
7. Volksgezondheid en milieu
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

(bedragen x €1.000,-)

	Taakveld	Werkelijke lasten	Werkelijke baten	Saldo
0.4	Overhead	12.796	13.590	794
0.5	Treasury	0	604	604
0.8	Overige baten en lasten	286	315	29
0.10	Mutaties reserves	0	58	58
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2.946	2.893	-53
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	1.031	1.135	104
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	10.063	10.279	216
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	165	171	6
6.72a	Jeugdhulp begeleiding	25.189	32.080	6.891
6.72b	Jeugdhulp behandeling	4.532	3.440	-1.092
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding	12.797	10.886	-1.911
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig	1.798	195	-1.603
6.73a	Pleegzorg	7.363	9.556	2.193
6.73b	Gezinsgericht	5.699	4.501	-1.198
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig	23.967	17.943	-6.024
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	26.903	27.549	646
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	9.897	12.108	2.211
6.74c	Gesloten plaatsing	2.948	1.963	-985
6.82a	Jeugdbescherming	9.525	9.345	-180
6.82b	Jeugdreclassering	891	818	-73
7.1	Volksgezondheid	31.093	31.262	169
Totaal		**189.889**	**190.691**	**802**

In bijlage 4 zijn de baten en lasten per taakveld voor zowel de begroting als voor de jaarrekening weergegeven.

4.4 EMU-saldo

Op grond van de Europese begrotingsregels mag het landelijk EMU-tekort (het gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) van de landen die participeren in de Economische Monetaire Unie niet boven de 3% uitkomen. Om tot een goede raming van het EMU-saldo te komen is het van belang dat ook het EMU-saldo van lokale overheden, en daarmee de GR DG&J, in de cijfers worden opgenomen. Met de vernieuwing van het BBV is het verplicht gesteld om het EMU saldo te presenteren in zowel de begroting als in de jaarstukken.

(bedragen x € 1.000)

				Jaarrekening 2023*
Mutaties (1 januari – 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-1
			Uitzettingen	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	16.811
			Liquide middelen	-3.358
			Overlopende activa	-13.681
	Passiva	Vaste passiva	Vaste schuld	0
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	1.581
			Overlopende passiva	-2.841
EMU saldo (Activa -/- Passiva)				1.031

**Bedragen geven de mutatie weer tussen de balansstand per 31-12-2022 en de balansstand per 31-12-2023.*

4.5 Toelichtingen

4.5.1 Grondslagen waardering en resultaatbepaling GR DG&J

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het "Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten" (BBV) daarvoor geeft. Volgens de BBV-voorschriften dient de financiële analyse op de programma's plaats te vinden in het jaarrekening gedeelte van de jaarstukken. Echter is er, voor de leesbaarheid, gekozen om deze analyse per onderdeel op te nemen in het jaarverslag (hoofdstuk 2 Programma's) van de jaarstukken, per programma onder het kopje "wat heeft het gekost?".

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden meegenomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten als ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.
Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van jaarlijks gelijkblijvend volume, wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenbegroting, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen.

Vaste activa

Materiële vaste activa

De GR DG&J beschikt uitsluitend over materiële vaste activa met een economisch nut. Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Slijtende investeringen worden vanaf het jaar van oplevering dan wel het eerste moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.

Bij investeringen die bestaan uit onderdelen met een verschillende economische levensduur gebruiken we verschillende afschrijvingstermijnen. Dit wordt de componentenmethode genoemd.

De nota activeren en afschrijven is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 22 december 2022 vastgesteld.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's worden, indien aanwezig, gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs, zal afwaardering plaatsvinden. Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vlottende activa

Voorraden

De grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen historische inkoopprijzen. De als 'onderhanden werken' opgenomen producten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs, dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals het aantal bestede uren tegen integrale kostprijs).

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves, bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten. Het gerealiseerd resultaat van voorgaand jaar is conform het betreffende besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in de algemene en bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.5.2 Toelichting op de balans per 31 december 2023

Activa

Materiële vaste activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde ultimo 2022	Investering	Des-investering	Afschrijvingen	Waarde ultimo 2023
Machines, apparaten en installaties	607.921	0	0	79.534	528.387
Totaal	607.921	0	0	79.534	528.387

De afschrijvingen houden verband met de investeringen in materiële vaste activa in het pand aan de Karel Lotsyweg 40 in Dordrecht. In 2023 heeft de reguliere afschrijving op deze investeringen plaatsgevonden.

Financiële vaste activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2022	Investering	Aflossing	Herwaardering	Saldo 31-12-2023
Stichting Breedband	24.608	0	1.447	0	23.160
Totaal	24.608	0	1.447	0	23.160

De investeringen in de financiële vaste activa hebben betrekking op DG&J, het betreft het een in 2009 verstrekte lening aan de Stichting Breedband. Daar de GR DG&J geen belang heeft in de Stichting Breedband, is destijds gekozen voor een lening constructie. De hoofdsom van de lening bedroeg € 103.139. Hiervan is inmiddels € 79.979 afgelost.

Voorraden

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde ultimo 2022	Waarde ultimo 2023
Dienst Gezondheid en Jeugd	57.266	51.583

Het betreft hier de voorraad reizigersvaccins en reizigersartikelen.

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar

((bedragen x €1,-)

Uitzettingen met een rente-typische looptijd < 1 jaar	Saldo 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Gecorrigeerd 31-12-2023	Gecorrigeerd 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	1.638.539	0	1.638.539	1.339.051
Rekening-courantverhouding met het Rijk	25.426.046	0	25.426.046	9.002.711
Overige vorderingen	398.898	0	398.898	310.276
Totaal	27.463.483	0	27.463.483	10.652.038

De vorderingen op openbare lichamen betreft hoofdzakelijk openstaande vorderingen van DG&J (1,0 mln.) op gemeenten. Daarnaast betreft het hier vorderingen op de gemeenten in verband met door te schuiven BTW bij SOJ (BCF € 0,3 mln.).

De rekeningcourant verhouding met het Rijk heeft betrekking op het schatkistbankieren hetgeen wettelijk is voorgeschreven (Wet FIDO). De treasury afdeling van het Servicecentrum Drechtsteden houdt toezicht op zowel de bankrekeningen als de rekening-courant Schatkistbankieren. Het saldo is in 2023 aanzienlijk gestegen, dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de afbouw van de onderhanden werk financiering van aanbieders bij SOJ.

De overige vorderingen hebben betrekking op DG&J, het gaat hier hoofdzakelijk om nog te ontvangen subsidies.

Liquide middelen

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2022
a. Kas	0	0
b. Banken	0	3.354.747
c. Kruisposten – pintransacties	0	2.939
Totaal	0	3.357.686

Bij het verplicht schatkistbankieren mag DG&J een bedrag van 2% van het begrotingstotaal aan lasten na bestemming, dus inclusief de stortingen in reserves (bij aanvang van het begrotingsjaar) buiten de Schatkist houden, het zogenoemde drempelbedrag. Het drempelbedrag mag als gemiddeld creditbedrag per kwartaal niet overschreden worden. In onderstaande tabel staat per kwartaal aangegeven wat het gemiddelde positieve banksaldo was. Hieruit blijkt dat in 2023 binnen het drempelbedrag van € 3,4 miljoen is geopereerd.

(bedragen x € 1,-)

	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Bedrag	2.230.695	1.495.829	2.472.773	1.737.633

Overlopende activa

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2022
Vooruitbetaalde bedragen	1.278.709	1.634.322
Nog te ontvangen bedragen	5.024.454	18.349.534
Totaal	6.303.163	19.983.856

De vooruitbetaalde bedragen hebben grotendeels betrekking op voorschotten aan zorgaanbieders (SOJ € 1,1 mln.). Deze voorschotten betreffen onderhanden werk financiering voor zorgaanbieders.

De post nog te ontvangen bedragen bestaat voor € 4,4 mln. uit nog niet gefactureerde bedragen van SOJ aan gemeente, betreffende de eindafrekening over 2023 enerzijds en door te belasten zorgkosten op basis van het woonplaatsbeginsel.

Door DG&J is ook nog een bedrag te ontvangen van € 0,6 mln.. Dit bestaat voor € 0,2 mln. uit de nog te ontvangen rentevergoeding van het schatkistbankieren over het 4de kwartaal van 2023. De overige nog te ontvangen bedragen zijn € 0,4 mln. en betreffen voornamelijk nog te vorderen subsidie afwikkelingen over 2023.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen op de balans van de GR DG&J bestaat uit de volgende onderdelen:

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2022
Algemene reserve	471.987	500.000
Bestemmingsreserves	1.402.723	1.460.603
Resultaat na bestemming volgens rekening	801.529	-28.012
Totaal	2.676.239	1.932.591

In onderstaande tabel is het verloop van de reserves weergegeven.

(bedragen x €1,-)

	Saldo 01-01-2023	Toevoeging	Onttrekking/ Overdracht	Resultaat-bestemming 2022	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	500.000			-28.012	471.987
Totaal algemene reserve	500.000			-28.012	471.987
Reserve frictiekosten uittreding Leerdam/Zederik	1.460.603		57.881		1.402.723
Totaal bestemmingsreserves	1.460.603		57.881		1.402.723
Totaal reserves	**1.960.604**	**0**	**57.881**	**-28.012**	**1.874.710**

Algemene reserve DG&J
De omvang van de algemene reserve bedraagt per 31-12-2023 € 471.987. In 2023 is het nadelig jaarrekeningresultaat over 2022 (€ 28.012) ten laste van de algemene reserve gebracht.

Reserve frictiekosten uittreding Leerdam/Zederik
Per 1 januari 2019 zijn de gemeenten Leerdam en Zederik met de Utrechtse gemeente Vianen samen gegaan in de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden. Dit heeft ertoe geleidt dat deze twee gemeenten geen onderdeel meer zijn van de GR DG&J. Naast dat de gemeenschappelijke regeling zelf hierop aangepast diende te worden, heeft deze uittreding ook organisatorische gevolgen. Om de GR DG&J hier financieel voor te compenseren is vanuit de nieuwe gemeente Vijfheerenlanden een bedrag van circa € 4,0 mln. ontvangen. Hiervan is € 3,0 mln. voor DG&J en € 1,0 mln. voor SOJ. In 2019 tot en met 2023 is in totaal € 1,6 mln. aan de reserve onttrokken. De stand van de totale reserve bedraagt op het einde van 2023 € 1,4 mln., dit bedrag komt geheel ten gunste van DG&J.

Voorzieningen

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Waarde 1-1-2023	Toevoeging	Vrijval	Aanwen-dingen	Saldo 31-12-2023
Voorz. frictiekosten bovenformatieven 2013	372.553	77.876		57.437	392.992
Voorzieningen bovenformatieven 2015	38.158	4.059		42.217	0
Voorziening spaarverlof	78.440	123.929			202.369
Voorziening bovenwettelijk verlof	0	96.285			96.285
Totaal Voorzieningen	489.151	302.149	0	99.654	691.646

Bovenformatieven 2013
Vanuit de reorganisatie 2013 zijn medewerkers bovenformatief geplaatst. Grotendeels zijn deze medewerkers inmiddels elders werkzaam. Niet voor alle medewerkers was het van werk naar werk traject echter succesvol. Een aantal van deze medewerkers is ontslagen en heeft een WW-uitkering aangevraagd. DG&J is risicodrager wat betreft de WW. Dit betekent dat de WW-lasten door het UWV (en eventuele aanvulling door APG) bij DG&J in rekening worden gebracht, de lasten hiervan waren in 2023 € 57.437.

(bedragen x €1,-)

	Bedrag
Voorziening per 31-12-2022	372.553
Kosten 2023	57.437
Restant voorziening	***315.116***
Kosten 2024 tot en met 2030	392.992
Omvang voorziening per 31-12-2023	***315.116***
Mutatie voorziening	**77.876**

Op basis van de verwachte pensioendatum heeft in 2023 een bijstelling van de voorziening plaats moeten vinden van € 77.876. Met de aanvullende storting in deze voorziening kan aan de verwachte toekomstige verplichtingen worden voldaan.

Bovenformativiteit 2015
In 2015 is er opnieuw gereorganiseerd en is met name de topstructuur gewijzigd. Als gevolg hiervan is afscheid genomen van zeven medewerkers. Vijf van hen zijn inmiddels elders werkzaam. Twee medewerkers zitten (deels) in de WW.

(bedragen x €1,-)

	Bedrag
Voorziening per 31-12-2022	38.158
Kosten 2023	42.217
Restant voorziening	***-/- 4.049***
Kosten 2023 tot en met 2023	0
Omvang voorziening per 31-12-2023	***-/- 4.049***
Mutatie voorziening	***-/- 4.049***

Ter dekking van de lasten als gevolg van deze reorganisatie is door de gemeenten een bedrag van € 1,925 mln. beschikbaar gesteld. Deze middelen zijn niet daadwerkelijk opgehaald bij de gemeenten, maar is in de administratie verwerkt als een vordering op de gemeenten. Jaarlijks wordt op deze vordering ingelopen met de lasten, zoals deze daadwerkelijk in het jaar zijn gemaakt. De jaarlasten voor 2023 bedragen € 42.217. Deze lasten worden bij de deelnemende gemeenten in rekening gebracht. De voormalige gemeenten Leerdam/Zederik hebben bij hun uittreding hun aandeel afgekocht. Rekening houdende met deze bijdrage, resteert voor de deelnemende gemeenten een bedrag van € 38.636. In 2023 zijn de laatste frictiekosten gemaakt, de voorziening kan worden opgeheven.

In onderstaande tabel is het verloop van de vordering weergegeven.

(bedragen x €1,-)

Aanvang vordering	**1.925.000**
Jaarschijf 2015	215.048
jaarschijf 2016	411.909
Jaarschijf 2017	226.834
Verlaging 2017	422.913
Jaarschijf 2018	128.587
Jaarschijf 2019	94.419
Verlaging 2019	145.865
Jaarschijf 2020	66.353
Verlaging 2020	63.773
Jaarschijf 2021	54.986
Jaarschijf 2022	38.158
Jaarschijf 2023	42.217
Restant	**13.938**

Voorziening spaarverlof
Vanaf 1 januari 2022 is het voor medewerkers mogelijk om een spaarverlof op te bouwen. Wij zijn verplicht, volgens de BBV voorschriften, om voor deze uren een voorziening te vormen. Op basis van de saldi per 31.12.2023 is in 2023 € 123.929 in deze voorziening gestort.

Voorziening bovenwettelijk verlof
Het saldo van niet opgenomen bovenwettelijk verlof stijgt. Het saldo heeft eind 2023 een dusdanige omvang, dat hier volgens de BBV voorschriften een voorziening voor moet worden gevormd.

Beide voorzieningen hebben tot doel om de continuïteit van de bedrijfsvoering te kunnen borgen op het moment dat medewerkers aanspraak gaan doen op het opgebouwde verlof.

Netto vlottende schulden met een rente-typische looptijd < 1 jaar

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2022
Kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	1.888.771	0
Overige schulden	1.902.866	2.210.169
Totaal	3.791.637	2.210.169

De overige schulden hebben betrekking op zowel DG&J als op SOJ. Het betreffen hier voornamelijk de kosten van inhuurkrachten voor verrichte arbeid in 2023. De betaling heeft in 2024 plaatsgevonden.

Overlopende passiva

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 31-12-2023	Saldo 31-12-2022
Vooruit ontvangen bedragen	0	0
Nog te betalen bedragen	24.541.362	28.636.756
Vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden	2.668.893	1.414.708
Totaal	27.210.255	30.051.464

De nog te betalen bedragen hebben voornamelijk betrekking op SOJ (€ 20,6 mln.) en heeft betrekking op nog te betalen bedragen aan zorgaanbieders. Deze post is bepaald op basis van de opgegeven productieverantwoording waar vervolgens de gefactureerde bedragen op in mindering zijn gebracht
Het nog te betalen bedrag voor DG&J bedraagt € 3,9 mln. dit bedrag bestaat uit € 1,3 mln. nog te betalen loonbelasting over 2023 en € 2,6 mln. aan overige nog te betalen bedragen. Deze laatste post betreft voornamelijk nog te betalen inhuurkosten over 2023.

In onderstaande tabel is een specificatie opgenomen van de vooruit ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheden. Het betreft hier middelen die zijn ontvangen waarvan de feitelijke besteding in de toekomstige jaren zal plaatsvinden.

(bedragen x €1,-)

Omschrijving	Saldo 1-1-2023	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2023
Gezondheidsmonitoren (DG&J)	82.708	26.896		109.604
Transformatiefonds (SOJ)	379.054		264.410	114.644
Aandeel bovenformatieven Leerdam/Zederik (DG&J)	18.396		4.764	13.632
Jeugdgezondheidsbevordering (DG&J)	445.988	1.831.284	1.919.303	357.969
RMC 2021-2024 (DG&J)	252.897	350.016		602.913
Subsidie ZonMW (DG&J)	235.665		77.650	158.015
Regionale Kenniswerkplaats Onbegrepen Gedrag		158.015	117.229	40.786
Inzet ervaringsdeskundige		165.000	150.000	15.000
COVID-19		1.072.248		1.072.248
Project Dordt-West		110.000	29.378	80.622
Watertappunten		26.801	9.331	17.470
Opleidingskosten SPUK-VIP		75.084	16.685	58.399
Afrekening subsidie Veilig Thuis		27.591		27.591
Totaal	1.414.708	3.842.935	2.588.750	2.668.893

Niet uit de balans blijkende financiële rechten en verplichtingen

De GR DG&J heeft de navolgende langlopende verplichtingen:

- Huurovereenkomst Karel Lotsyweg 40 (€ 436.000 per jaar)
  (loopt af per 30-11-2030).
- Huurovereenkomst Johan de Wittstraat (€ 156.000 per jaar)
  (loopt af per 31-08-2025).
- Huurovereenkomst Gorinchem (€ 7.000)
  (loopt af per 31-07-2024).
- Huurovereenkomst Oud-Beijerland (€ 18.000)
  (jaarlijkse verlening per 30-04).

In de jaarrekening zijn alleen de feitelijke jaarlasten opgenomen.

4.6 Wet normering inkomens topfunctionarissen (WNT)

Op 6 december 2011 is de wet Normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) door de Tweede Kamer aangenomen en is met ingang van 1 januari 2013 in werking getreden. Binnen Gemeenschappelijke regelingen worden als topfunctionaris aangemerkt de leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen. Voor de GR DG&J betreft het hier het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur, de secretaris en de oud secretaris. De WNT kent een openbaarmakingsregime en een maximale bezoldigingsnorm. De maximale bezoldigingsnorm is van toepassing op topfunctionarissen die in dienstbetrekking werkzaam zijn en topfunctionarissen die niet in dienstbetrekking werkzaam zijn, maar worden ingehuurd op overeenkomst van opdracht.

Het Dagelijks Bestuur van de GR DG&J bestond uit:

Naam	Functie
H. van der Linden	Voorzitter
J.H. Blaak	Lid
E. Dansen	Lid
S. van Die	Lid

Geen van deze bestuursleden ontving een vergoeding in 2023.

Het Algemeen Bestuur van de GR DG&J bestond uit de volgende leden:

Naam	Functie
H. van der Linden	Voorzitter
G.K.C. Baggerman	Lid
J.H. Blaak	Lid
J.D. van der Borg	Lid
E. Dansen	Lid
S. van Die	Lid
R. de Meij	Lid
M. Merx	Lid
J.C. Paas	Lid
J.R. Pardo	Lid
P. Vat	Lid

Geen van deze bestuursleden ontving een vergoeding in 2023.

Conform de publicatieplicht wordt middels een voorgeschreven tabel de gegevens van de topfunctionarissen (de secretaris en indien aanwezig de griffier) gepresenteerd. De WNT is niet van toepassing op de directeur van SOJ. Deze directeur voldoet niet aan de definitie van topfunctionaris zoals gesteld door de minister van Binnenlandse Zaken. Namelijk "Er is alleen sprake van een topfunctionaris als leiding gegeven wordt aan de gehele rechtspersoon of instelling".

In 2023 hebben drie functionarissen de functie van Algemeen Directeur bekleed. De WNT informatie is hieronder opgenomen.

4.6.1 1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2023	C. Vermeer
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 – 30/04
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 52.336,29
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 7.509,92
Subtotaal	*€ 59.846,21*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 73.315,07
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging 2023	**€ 59.846,21**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.
Gegevens 2022	**C. Vermeer**
Functiegegevens	Secretaris/Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 143.328
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.976
Subtotaal	*€ 166.305*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000
Totale bezoldiging 2022	**€ 166.305**

Gegevens 2023	P.W.J. van Hattem
Functiegegevens	Waarnemend Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/05 – 14/05
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 4.184,97
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 801,53
Subtotaal	*€ 4.986,50*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 8.553,42
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging 2023	**€ 8.553,42**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

4.6.2 1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Gegevens 2023	E.S. Schurink	
Functiegegevens	Algemeen Directeur	
Kalender jaar	2023	2022
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	15/05 t/m 31/12	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	8	N.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	996	N.v.t.
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 212,00	€ 206,00
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 221.800,00	n.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 221.152,00	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 113.760,74	n.v.t.
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 113.760,74	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	
Bezoldiging	**€ 113.760,74**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

4.7 Subsidierelaties

DG&J voert voor een aantal partijen werkzaamheden uit waarvoor een subsidie wordt verstrekt. De verantwoording van deze subsidies verloopt via de jaarstukken van DG&J en de daarbij behorende verklaring van de accountant. Deze manier van verantwoorden bij de jaarstukken is afgestemd met de centrumgemeenten Dordrecht en Nissewaard. Zie voor de detailoverzicht bijlage 2 & 3.

Voor de door de gemeente Dordrecht verleende subsidies is in totaal € 4.065.094 beschikt en € 4.095.948 werkelijk ingezet. Voor de door de gemeente Nissewaard verleende subsidie is € 642.513 beschikt en is € 647.755 werkelijk ingezet.

In de bijlagen zijn de specificaties van de verantwoording van de subsidies opgenomen. De centrumgemeenten ontvangen separaat van de jaarstukken een uitgebreide inhoudelijke en financiële verantwoording.

4.8 COVID-19 meerkosten – COVID-19 SPUK

Ook in 2023 zijn de GGD'en geconfronteerd met extra kosten in verband met het bestrijden en beheersen van COVID-19. Hierbij moet gedacht worden aan personele inzet (testen, BCO en vaccineren), huur en inrichting van locaties en het verrichten van testen en het vaccineren. Voor DG&J gaat het om totaal circa € 9,9 mln.. Alle kosten zijn vergoed door het Ministerie van VWS. In 2023 waren drie regelingen van kracht:

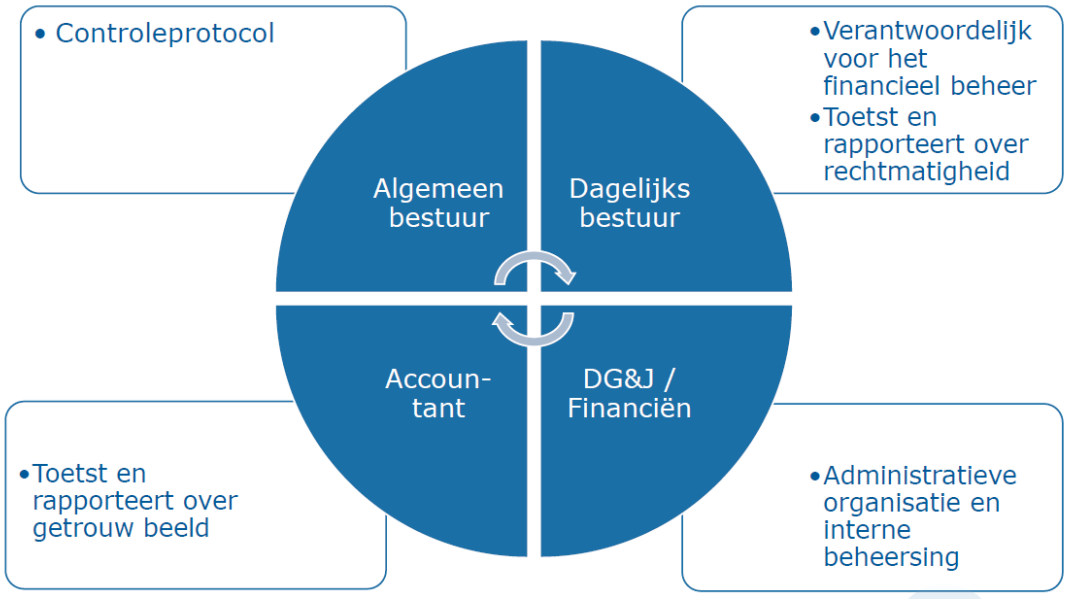
- Meerkostenregeling (tot 1 juli 2023) – kosten € 6,4 mln..
- Uitloop meerkostenregeling (van 1 juli tot en met 31 december 2023) – kosten € 0,3 mln..
- SPUK (van 1 juli tot en met 31 december 2023) – kosten € 3,2 mln..

4.9 Rechtmatigheid

4.9.1 Inleiding

Rechtmatig handelen is voor een overheidsorganisatie belangrijk; een overheid hoort te voldoen aan wet- en regelgeving. Daarom geeft sinds de introductie van het Besluit begroting en verantwoording (‘BBV’) in 2004 de accountant jaarlijks bij de jaarstukken van een gemeenschappelijke regeling een verklaring over het getrouw beeld én over de rechtmatigheid. De invoering van dit rechtmatigheidsoordeel leidde tot opschoning van de eigen verordeningen van de gemeenschappelijke regelingen en gaf een impuls aan een verbetering van het financieel beheer bij gemeenschappelijke regelingen. Bij de evaluatie van het besluit BBV in 2013 heeft de commissie BBV een advies gegeven aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken om de verantwoordelijkheid voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording neer te leggen bij het Dagelijks Bestuur. Dit is overgenomen door de commissie Depla en is onderdeel van de wetswijziging. Dit betekent dat met ingang van de jaarrekening 2023 het Dagelijks Bestuur een verantwoording af moet leggen over de rechtmatigheid. Dit past in de tijdgeest waarin de verantwoordelijkheid gelegd wordt waar deze hoort. Het Dagelijks Bestuur is zich hierdoor nog meer bewust van haar verantwoordelijkheid te zorgen voor een goed financieel beheer, inclusief bijbehorende verordeningen. De accountant controleert nog wel de verantwoording van het Dagelijks Bestuur aangezien deze feitelijk een (financiële) toelichting is op de staat van baten en lasten en de balans. Daarmee zijn voor het Algemeen Bestuur waarborgen ingebouwd dat het Dagelijks Bestuur niet zomaar de verantwoording kan opstellen en afgeven. Het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur, de auditcommissie en het Directieteam zijn in 2022 en 2023 op enkele momenten geïnformeerd over de bovenstaande wijziging.

Schematisch ziet e.e.a. er als volgt uit:

In de jaarstukken 2023 legt het Dagelijks Bestuur voor de eerste keer verantwoording af over de rechtmatigheid. Er wordt hierbij getoetst op drie criteria:

- Begrotingscriterium;
- Voorwaardencriterium;
- M&O criterium.

De verantwoording door het Dagelijks Bestuur wordt afgelegd via de rechtmatigheidsverklaring (zie hieronder paragraaf 4.9.2).

Met het Dagelijks Bestuur, het Algemeen Bestuur en de auditcommissie is afgesproken om de werkzaamheden inzake rechtmatigheid 'lean en mean' in te richten.

4.9.2 Rechtmatigheidsverklaring

De rechtmatigheidsverklaring vormt een nieuw onderdeel van de jaarrekening. Op basis van de huidige inzichten, gebaseerd op de kadernota rechtmatigheid 2023 van november 2023, is onderstaande verklaring opgesteld. Op dit moment zijn wij nog bezig met de beoordeling van de inkopen over 2023, mogelijk dat de beoordeling nog leidt tot aanpassing van onderstaande verklaring. Daarnaast moet de rechtmatigheidsverklaring nog door de accountant worden gecontroleerd.

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het Dagelijks Bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en

gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 14 december 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.898.900. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevinding

Bedragen x € 1.000

Begrotingscriterium	
1A. Overschrijding lasten programma's (of indien van toepassing een ander door bestuur vastgesteld autorisatieniveau)	€ 3.401
1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)	N.v.t.
2. Ongeautoriseerde reservemutaties p.s. veelal zijn dit ook getrouwe beeld fouten, die in de jaarstukken aangepast kunnen worden	N.v.t.
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het bestuur zijn gemeld (hangt af van de intern vastgelegde spelregels in bijvoorbeeld de financiële verordening art. 212 Gemeentewet over de planning & controlcyclus, budgetafwijkingen, budgetoverheveling etc.).	N.v.t.
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	€ 3.401
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geduid vermelden en verwijzen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	€ 3.401
5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden (inhoudelijk hier toelichten en in de paragraaf bedrijfsvoering)	€ 0
Voorwaardencriterium	
Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed.	N.v.t.
M&O criterium	
Geen bevindingen	

Er is in 2023 sprake van begrotingsonrechtmatigheden voor een bedrag van € 3.401.000. Dit bedrag ligt boven grens van € 1.898.900. In de financiële verordening (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 8 juni 2023) is in artikel 8 lid 4 vastgelegd dat iedere afwijking van de begroting als onrechtmatig wordt beschouwd. Er zijn voorwaarden waardoor afwijkingen als acceptabel worden beschouwd. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in de financiële verordening en zijn:

1. Er is sprake van een overschrijding waarbij direct gerelateerde inkomsten de overschrijding compenseren.
2. Er is sprake van een overschrijding op een open-einde regeling.

3. De overschrijding is geautoriseerd door middel van de vaststelling van een tussentijdse rapportage.
4. Passend binnen het bestaand beleid.

Naar het oordeel van het Dagelijks Bestuur vallen alle begrotingsonrechtmatigheden onder minimaal één van bovenstaande vier punten.

In de paragraaf bedrijfsvoering (paragraaf 3.4) is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het Algemeen Bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het Dagelijks Bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om, indien noodzakelijk, vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5 Vaststelling

Dagelijks Bestuur

Als concept jaarstukken vastgesteld en aangeboden aan het Dagelijks Bestuur op 27 juni 2024.

Het Dagelijks Bestuur van de GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid,

De secretaris,
E. Schurink

De voorzitter,
H. van der Linden

Algemeen Bestuur

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de GR Dienst Gezondheid & Jeugd Zuid-Holland Zuid in de openbare vergadering van 11 juli 2024.

De secretaris,
E. Schurink

De voorzitter,
H. van der Linden

6 Controleverklaring

Volgt na de accountantscontrole!

Bijlagen

1 Inwoner- en leerlingenbijdrage 2023

Met ingang van het begrotingsjaar 2021 is de inwonerbijdrage gebaseerd op de bijdrageverordening zoals deze op 16 mei 2019 in het Algemeen Bestuur is vastgesteld. Doel van de vernieuwde systematiek is om de bijdrage van de deelnemers op een zo eenvoudige, objectieve en kosten efficiënte manier vast te stellen waarbij een verdeelsleutel wordt gehanteerd die aansluit bij de doelgroep. Om financiële effecten van deze verordening geleidelijk bij gemeenten te laten landen, is afgesproken om een ingroeimodel te hanteren tot en met 2023. Vanaf 2023 zijn de begroting en de jaarstukken volledig op basis van de nieuwe systematiek opgesteld.

1.1 Inwonerbijdrage 2023 begroting versus jaarrekening

Hieronder is inzichtelijk gemaakt wat de bijdrage per gemeente was bij de begroting en wat de bijdrage wordt op basis van de jaarrekeningcijfers 2023.

Gemeenten	Begroting 2023			Jaarrekening 2023	Verschil		
	Basis	Begrotingswijz. *1	Totaal	Totaal	Bedrag	Procentueel	Te betalen - te ontvangen
Alblasserdam	1.258.213	109.759	1.367.972	1.368.088	116	0,01%	te betalen
Dordrecht	7.485.068	712.987	8.198.054	8.196.875	-1.180	-0,01%	te ontvangen
Gorinchem	2.335.117	218.635	2.553.753	2.553.450	-303	-0,01%	te ontvangen
Hardinxveld-Giessendam	1.114.457	93.593	1.208.050	1.208.182	132	0,01%	te betalen
Hendrik-Ido-Ambacht	1.926.929	159.865	2.086.794	2.087.169	375	0,02%	te betalen
Hoeksche Waard	4.719.323	411.208	5.130.531	5.131.049	518	0,01%	te betalen
Molenlanden	2.589.140	217.920	2.807.060	2.807.627	567	0,02%	te betalen
Papendrecht	1.852.313	167.496	2.019.809	2.019.929	120	0,01%	te betalen
Sliedrecht	1.616.172	145.779	1.761.952	1.761.873	-79	0,00%	te ontvangen
Zwijndrecht	2.731.268	253.138	2.984.406	2.984.140	-266	-0,01%	te ontvangen
Totaal	**27.628.001**	**2.490.380**	**30.118.381**	**30.118.381**	**0**		

**1 De begrotingswijzigingen hebben betrekking op:*

- *OGGZ Meldpunt Zorg en Overlast en Seksuele gezondheid (Algemeen Bestuur 7 juli 2023, bij vaststelling begroting 2023).*
- *Herziene begroting 2023 (Algemeen Bestuur 6 april 2023).*
- *Tijdelijke uitbreiding capaciteit LVS (Algemeen Bestuur 6 april 2023).*

Bij de vaststelling van de jaarstukken 2023 wordt ook de werkelijke bijdrage over 2023 vastgesteld e.e.a. conform de bijdrageverordening.

1.2 Gemeentelijke bijdrage per product

In onderstaande tabel wordt uiteengezet hoe de bijdrage per product is opgebouwd.

Taakveld	Product	Verdeelsleutel	Totaal	Alblasserdam	Dordrecht	Gorinchem	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Hoeksche Waard	Molenlanden	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht
7.1	Infectieziektenbestrijding	*1	1.840.970	76.947	568.818	170.896	62.192	103.148	288.736	143.307	123.437	108.329	195.161
7.1	SOA/Sense	*1	-30.319	-1.267	-9.368	-2.815	-1.024	-1.699	-4.755	-2.360	-2.033	-1.784	-3.214
7.1	TBC	*1	467.884	19.556	144.565	43.433	15.806	26.215	73.382	36.422	31.371	27.532	49.600
7.1	Reizigers	*1	-28.042	-1.172	-8.664	-2.603	-947	-1.571	-4.398	-2.183	-1.880	-1.650	-2.973
7.1	Medische Milieukunde	*1	385.823	16.126	119.211	35.816	13.034	21.617	60.512	30.034	25.869	22.703	40.901
6.1	Toezicht Kinderopvang	*1	603.276	25.215	186.399	56.002	20.380	33.801	94.617	46.961	40.450	35.499	63.953
6.1	Toezicht WMO	*1	132.502	5.538	40.940	12.300	4.476	7.424	20.781	10.314	8.884	7.797	14.046
7.1	Gezondheidsbevordering	*2	2.184.732	92.691	637.923	194.239	78.317	131.035	367.671	183.169	148.485	126.120	225.082
7.1	Crisisorganisatie	*1	143.763	6.009	44.420	13.345	4.857	8.055	22.548	11.191	9.639	8.460	15.240
7.1	OGGZ	*1	839.606	35.093	259.419	77.940	28.364	47.042	131.683	65.358	56.295	49.405	89.006
7.1	Covid-19 meerkostenregeling	*1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.81	Veilig Thuis Volwassenen	*1	-4.699	-196	-1.452	-436	-159	-263	-737	-366	-315	-277	-498
6.82	Veilig Thuis Jeugd	*1	4.628.938	193.476	1.430.236	429.702	156.376	259.355	725.997	360.332	310.369	272.382	490.712
6.82	Crisisdienst	*1	1.031.380	43.109	318.673	95.742	34.842	57.787	161.760	80.286	69.154	60.690	109.336
4.3	Leerplicht	*3	2.284.608	111.658	544.292	175.458	103.094	185.273	418.866	247.821	156.618	131.124	210.405
4.3	RMC	*1	222.613	9.305	68.782	20.665	7.520	12.473	34.914	17.329	14.926	13.099	23.599
7.1	Jeugdgezondheidszorg	*4	13.160.465	641.754	3.155.975	1.024.445	604.878	1.071.137	2.385.818	1.404.483	877.470	769.760	1.224.744
7.1	Kennisprogramma	*1	1.269.469	53.060	392.237	117.844	42.886	71.127	199.102	98.820	85.118	74.700	134.576
0.4	Overhead	*1	-479.422	-20.038	-148.131	-44.505	-16.196	-26.862	-75.192	-37.320	-32.145	-28.211	-50.823
0.4	Overhead Covid-19 meerkostenregeling	*1	460.000	19.227	142.130	42.702	15.540	25.773	72.146	35.808	30.843	27.068	48.764
0.5	Financiering	*1	-78.442	-3.279	-24.237	-7.282	-2.650	-4.395	-12.303	-6.106	-5.260	-4.616	-8.316
0.8	Algemene baten en lasten	*1	281.747	11.776	87.053	26.154	9.518	15.786	44.189	21.932	18.891	16.579	29.868
0.8	Resultaat	*1	801.529	33.502	247.654	74.406	27.078	44.909	125.711	62.394	53.742	47.165	84.970
			-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal		**30.118.381**	**1.368.088**	**8.196.875**	**2.553.450**	**1.208.182**	**2.087.169**	**5.131.049**	**2.807.627**	**2.019.929**	**1.761.873**	**2.984.140**

Toelichting op de verdeelsleutels

*1 Aandeel op basis van aandeel gemeentefonds

*2 Aandeel op basis van aandeel gemeentefonds, met uitzondering van "Samen voor Gezond" (op basis van een bijdrage per inwoner)

*3 Aandeel op basis van aantal leer- en kwalificatieplichtingen 5 tot en met 17 jaar

*4 Aandeel op basis van aantal jeugdigen 0 tot en met 18 jaar

1.3 Gehanteerde verdeelsleutels

Hieronder wordt een toelichting gegeven op de gehanteerde verdeelsleutels. Bij de jaarrekening worden dezelfde verdeelsleutels gebruikt als bij de begroting.

1.3.1 Gemeentefonds

Betreft hier de uitkering in het gemeentefonds voor het jaar 2023, gebaseerd op de septembercirculaire 2021.

Gemeenten	Gemeentefonds	Aandeel
Alblasserdam	30.339.690	4,18%
Dordrecht	224.281.101	30,90%
Gorinchem	67.383.300	9,28%
Hardinxveld-Giessendam	24.521.978	3,38%
Hendrik-Ido-Ambacht	40.670.478	5,60%
Hoeksche Waard	113.846.589	15,68%
Molenlanden	56.505.160	7,78%
Papendrecht	48.670.208	6,70%
Sliedrecht	42.713.346	5,88%
Zwijndrecht	76.950.508	10,60%
Totaal	**725.882.359**	**100%**

1.3.2 Jeugdigen en leerplichtigen

Betreft hier het aantal jeugdigen en leerplichtigen per 1-1-2021.

Gemeenten	0 tot en met 18 jaar	Aandeel		5 tot en met 17 jaar	Aandeel
Alblasserdam	4.838	4,88%		3.390	4,89%
Dordrecht	23.792	23,98%		16.525	23,82%
Gorinchem	7.723	7,78%		5.327	7,68%
Hardinxveld-Giessendam	4.560	4,60%		3.130	4,51%
Hendrik-Ido-Ambacht	8.075	8,14%		5.625	8,11%
Hoeksche Waard	17.986	18,13%		12.717	18,33%
Molenlanden	10.588	10,67%		7.524	10,85%
Papendrecht	6.615	6,67%		4.755	6,86%
Sliedrecht	5.803	5,85%		3.981	5,74%
Zwijndrecht	9.233	9,31%		6.388	9,21%
Totaal	**99.213**	**100%**		**69.362**	**100%**

2 Verantwoording subsidie gemeente Dordrecht

(bedragen x €1,-)

Subsidieonderdeel	Deelproduct	Beschikt	Werkelijk	Verschil
Veilig Thuis	Volwassenen	1.485.202	1.489.672	-4.470
Veilig Thuis	Jeugd	1.225.861	1.243.740	-17.879
Veilig Thuis	Netwerk aanpak seksueel geweld	7.500	7.500	0
OGGZ	Procesregie stedelijk netwerk	88.112	88.112	0
OGGZ	Secretariële ondersteuning stedelijk netwerk	19.917	19.917	0
OGGZ	Procesregie Toegang	265.148	265.148	0
OGGZ	Secretariële ondersteuning Toegang	29.875	29.875	0
OGGZ	Uitvoering deeltaak Nazorg ex gedetineerden	13.245	13.245	0
OGGZ	Extreme woningvervuilingen	120.406	129.360	-8.954
OGGZ	Woonadvisering (PUV)	80.672	80.672	0
Doe ff gezond	Programma	163.263	162.813	450
Team Toeleiding en Bemoeizorg (TT&B)	Programma	565.894	565.894	0
Totaal		**4.065.094**	**4.095.948**	**-30.853**

3 Verantwoording subsidie gemeente Nissewaard

(bedragen x €1,-)

Product	Prestatieafspraken	Beschikt	Werkelijk	Verschil
Veilig Thuis	Volwassenen	351.372	352.420	-1.048
Veilig Thuis	Jeugd	291.141	295.335	-4.194
Totaal		**642.513**	**647.755**	**-5.242**

4 Taakvelden

Met ingang van 2018 zijn gemeenschappelijke regelingen verplicht om de jaarstukken, naast de inrichting die zij zelf kiest, ook op basis van verplichte taakvelden te presenteren. Door op deze wijze de jaarstukken te presenten, kunnen de jaarstukken worden vergeleken met andere openbare lichamen.

(bedragen x €1.000,-)

	Taakveld	Begrote lasten*1	Begrote baten*1	Saldo*1	Werkelijke lasten	Werkelijke baten	Saldo
0.4	Overhead	11.067		-11.067	12.796	13.590	794
0.5	Treasury					604	604
0.8	Overige baten en lasten		10.793	10.793	286	315	29
0.10	Mutaties reserves		274	274		58	58
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.930	1.930	0	2.946	2.893	-53
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	874	874	0	1.031	1.135	104
6.2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen				10.063	10.279	216
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	145	145	0	165	171	6
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	117.364	117.364	0			
6.72a	Jeugdhulp begeleiding				25.189	32.080	6.891
6.72b	Jeugdhulp behandeling				4.532	3.440	-1.092
6.72c	Jeugdhulp dagbesteding				12.797	10.886	-1.911
6.72d	Jeugdhulp zonder verblijf overig				1.798	195	-1.603
6.73a	Pleegzorg				7.363	9.556	2.193
6.73b	Gezinsgericht				5.699	4.501	-1.198
6.73c	Jeugdhulp met verblijf overig				23.967	17.943	-6.024
6.74a	Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf				26.903	27.549	646
6.74b	Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf				9.897	12.108	2.211
6.74c	Gesloten plaatsing				2.948	1.963	-985
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	1.284	1.284	0			
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	18.322	18.322	0			
6.82a	Jeugdbescherming				9.525	9.345	-180
6.82b	Jeugdreclassering				891	818	-73
7.1	Volksgezondheid	20.136	20.136	0	31.093	31.262	169
Totaal		**171.123**	**171.123**	**0**	**189.889**	**190.691**	**802**

**1 Betreft de begrotingsbedragen exclusief begrotingswijzigingen, zie pagina 54 van de begroting 2023. Deze begrotingsbedragen zijn nog opgesteld conform de oude IV3 voorschriften.*

5 Beleidsindicatoren

Met ingang van 2018 dienen gemeenschappelijke regelingen de vanuit het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die betrekking hebben op de gemeenschappelijke regeling in haar begroting op te nemen. In onderstaande tabel zijn de beleidsindicatoren van de GR DG&J weergegeven.

nr.	Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Bron	Begroting	Rekening
1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,48	0,54
2	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,48	0,52
3	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	€ 22,28	€ 22,58
4	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	1,20%	38,1%
5	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen gegevens	6,50%	6,50%
17	4. Onderwijs	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0,8	0,8
18	4. Onderwijs	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	6,4	9,0
19	4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,90%	2,30%
29	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	10,70%	11,70%
30	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,30%	1,20%
31	6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,30%	0,20%

6 SiSa bijlage

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024									
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H14B	**SPUK expertisecentra jeugdhulp** SiSa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/01*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H14B/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/03*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/04*	Optionele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14B/05*	
			1	060599 Gemeente Rotterdam	€ 0	€ 0	Nee		
			2						
			15						
VWS	H26B	**Regeling specifieke uitkering randvoorwaardelijke functies jeugdhulp** SiSa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/01*	Projectnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/02*	Gedurende jaar T zijn de activiteiten verricht in het kader van de randvoorwaardelijke functie waarvoor de uitkering is ontvangen? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/03*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H26B/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/05*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/06*
			1	060599 Gemeente Rotterdam	n.v.t.	Nee	€ 0	€ 0	Nee
			2						
			15						
				Optionele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H26B/07*					
			1						
			2						
			15						

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2023 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 12-02-2024

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
VWS	H29	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en		Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/01*	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H29/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen – Inclusief verantwoording tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: H29/03*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/04*	Toelichting - verplicht als bij H29/04 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/05*	Zelfstandige uitvoering? (Ja/ Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29/06*
			1	Kwetsbaarheden wegnemen	€ 596.004	€ 596.004	Ja		Ja
			2	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance					
			3	Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur					
			4	Samenwerking bovenregionaal niveau					
			5	Versneld opleiden	€ 76.924	€ 76.924	Ja		Ja
VWS	H29B	Regeling specifieke uitkering versterking GGD'en SiSa tussen medeoverheden		Hieronder per regel één (code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die GGD invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/01*	Naam van de pijler *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/02*	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H29B/03*	Plannen uitgevoerd conform uitvraag? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/04*	Toelichting - verplicht als bij H29B/04 "Nee" is ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H29B/05*	
			1		Kwetsbaarheden wegnemen				
			2	50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Verstevigen (boven) regionale monitoring en surveillance	€ 34.370	Ja		
			3		Versterken wetenschappelijke kennisinfrastructuur				
			4		Samenwerking bovenregionaal niveau				
			5	50444 Gemeentelijke Gezondheidsdienst Regio Utrecht	Versneld opleiden	€ 99.601	Ja		
VWS	H33	Regeling specifieke uitkering COVID-19-vaccinatie		Besteding (jaar T) voor het in stand houden van een infrastructuur t.b.v. een basiscapaciteit voor het zetten van COVID-19 vaccinaties daarbij rekening houdend met mogelijke opschaling *Aard controle R* *Indicator: H33/01*	Besteding (jaar T) voor opschaling van de basisinfrastructuur voor het zetten van COVID-19 vaccinaties in het kader van een vaccinatiecampagne. *Aard controle R* *Indicator: H33/02*	Heeft u (met toestemming van de minister van VWS) de infrastructuur voor basiscapaciteit voor alternatieve doeleinden ingezet? (Ja/Nee) *Aard controle D2* *Indicator: H33/03*	Besteding (jaar T) ten behoeve van alternatieve doeleinden (verplicht als bij voorgaande indicator 'Ja' is geselecteerd) *Aard controle D2* *Indicator: H33/04*		
				€ 899.773	€ 2.343.264		€ 81.485		

dienstGezondheid & Jeugd zhz

Karel Lotsyweg 40
Postbus 166, 3300 AD Dordrecht

078 770 8500
info@dgjzhz.nl
www.dienstgezondheidjeugd.nl